

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Επιτελικό Κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Γενική εισαγωγή

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιχειρείται μια σημαντική τομή στη λειτουργία του ελληνικού Κράτους, καθώς συστηματοποιείται και κωδικοποιείται σε ένα ενιαίο νομοθέτημα το σύνολο των διατάξεων που διέπουν την οργάνωση, τη λειτουργία και τη διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης. Το σχέδιο νόμου διακρίνεται σε έξι μέρη: Το *Μέρος Α'* αφιερώνεται στην Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, το *Μέρος Β'* στην οργάνωση της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, το *Μέρος Γ'* στη λειτουργία του επιτελικού κράτους, το *Μέρος Δ'* στη θέσπιση σύγχρονων και αποτελεσματικών εγγυήσεων διαφάνειας και ακεραιότητας, το *Μέρος Ε'* στα ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος και το *Μέρος ΣΤ'* σε ειδικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις.

Πέραν όμως της συγκέντρωσης σε ένα ενιαίο νομοθέτημα διατάξεων που μέχρι τώρα ήταν διάσπαρτες και κατακερματισμένες όπως επίσης της αναγκαίας επικαιροποίησης και του εκσυγχρονισμού διατάξεων που δεν ανταποκρίνονταν πλέον στις σύγχρονες ανάγκες, επέρχεται μια σειρά από θεσμικές τομές που αποσκοπούν στο να δημιουργήσουν τις αναγκαίες δομές για την αποτελεσματική λειτουργία του κρατικού μηχανισμού, ανεξαρτήτως πολιτικών εναλλαγών, στη βάση των καλύτερων διεθνών πρακτικών. Με τον τρόπο αυτόν συγκροτείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα ένα σύγχρονο εγχειρίδιο διακυβέρνησης που στηρίζεται στη διάκριση των οργάνων του κράτους και στην τυποποίηση των διαδικασιών του δημοσίου. Ειδικότερα:

- Διακρίνεται έμπρακτα και αποτελεσματικά η Κυβέρνηση από τη Διοίκηση. Ανατίθενται έτσι καταρχήν στους επικεφαλής της διοικητικής ιεραρχίας η έκδοση του συνόλου των ατομικών διοικητικών πράξεων όπως επίσης η διοικητική και οικονομική διαχείριση του κάθε Υπουργείου. Ως διατάκτες του προϋπολογισμού των Υπουργείων ορίζονται οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς που επιλέγονται με αντικειμενικά κριτήρια και χωρίς την οποιαδήποτε πολιτική παρέμβαση.
- Εξασφαλίζονται εχέγγυα διαφάνειας και ακεραιότητας στην κρατική λειτουργία. Προς αυτή την κατεύθυνση επιχειρούνται, μεταξύ άλλων, δύο τομές:

Αφενός η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού πλαισίου κωλυμάτων, ασυμβιβάστων και κανόνων αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, των οργάνων διοίκησης του δημοσίου τομέα που καταλαμβάνει, για πρώτη φορά, και το χρονικό διάστημα που έπεται της άσκησης των καθηκόντων των ανωτέρω προσώπων. Αφετέρου, η σύσταση μιας νέας ανεξάρτητης αρχής, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, που αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στην κρατική και κυβερνητική δράση, όπως επίσης στην πρόληψη και την αντιμετώπιση φαινομένων διαφθοράς. Στην Αρχή αυτή μεταφέρονται οι αρμοδιότητες που παρέμεναν κατακερματισμένες σε πληθώρα εξειδικευμένων φορέων, η αποτελεσματικότητα των οποίων ήταν εκ των πραγμάτων περιορισμένη.

- *Συντονίζεται αποτελεσματικά η κυβερνητική δράση.* Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, μέσω της νέας επιτελικής δημόσιας υπηρεσίας της Προεδρίας της Κυβέρνησης, επιδιώκει επίσης τη διασφάλιση των αναγκαίων προϋποθέσεων για τον αποτελεσματικό συντονισμό της κυβερνητικής λειτουργίας. Προς αυτή την κατεύθυνση θεσπίζεται ένας ενεργότερος ρόλος της Προεδρίας της Κυβέρνησης, μέσω της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, έτσι ώστε να επιτευχθεί η τήρηση των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης και να καταπολεμηθούν εμπράκτως η πολυνομία και η κακονομία. Περαιτέρω, μέσω των δύο Γενικών Γραμματειών Συντονισμού, διαμορφώνεται το πλαίσιο της αποτελεσματικής παρακολούθησης και αξιολόγησης της κυβερνητικής πολιτικής που διευκολύνονται μέσω της χρήσης ενός προηγμένου ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος.

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Κεφάλαιο Α΄ Υπουργικό Συμβούλιο

I. Γενικό Μέρος

Ο τρόπος οργάνωσης, συγκρότησης και λειτουργίας της Εκτελεστικής Εξουσίας στη χώρα μας και ειδικότερα του μέρους αυτής που ονομάζεται Διοικητικό Σύστημα και αφορά στη λειτουργία της Κυβέρνησης και σε αυτή καθαυτή την οργάνωση και λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, απέτυχε μέχρι σήμερα να εγγυηθεί και να διασφαλίσει τόσο τη διοικητική ομαλότητα, όσο και την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Η οικονομική κρίση σε συνδυασμό με τη διαχρονική αστοχία των Κυβερνήσεων και ειδικότερα εκείνων των προηγούμενων ετών, στο να προωθήσουν αποτελεσματικά τις

απαιτούμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις ανέδειξε, έτι περαιτέρω, τη γενική αδυναμία των κυβερνητικών θεσμών και της δημόσιας διοίκησης να ανταποκριθούν επαρκώς αφενός στη συνταγματικά κατοχυρωμένη αποστολή τους και αφετέρου στην εντολή για «αλλαγή» που παρέχει περιοδικά ο Λαός, μέσω των εκλογικών διαδικασιών.

Οι κύριες δομικές αδυναμίες και παθογένειες που χαρακτηρίζουν διαχρονικά τον τρόπο οργάνωσης, συγκρότησης και λειτουργίας του ελληνικού Διοικητικού Συστήματος στη χώρα μας, εντοπίστηκαν και περιγράφηκαν διεξοδικά στις σχετικές μελέτες που εκπονήθηκαν από τη δεκαετία του 1960 έως τα τέλη του 1990 (βλ. σχετ., Μακρυδημήτρης, Α. Μιχαλόπουλος, ν., 1998, «Εκθέσεις Εμπειρογνομώνων για τη Δημόσια Διοίκηση 1950-1998», Αθήνα, εκδ. Παπαζήση) ενώ επιβεβαιώθηκαν ή εμπλουτίστηκαν και σε πιο πρόσφατες έρευνες (βλ. σχετ., Οικονομίδης, Γ.-Τριαντόπουλος Χ., «Υπάρχει περιθώριο για κοινωνική συνεννόηση;», 2017, Διανέοσις & Σπανού Κ.-συντ., Μεταρρυθμίσεις στη Δημόσια Διοίκηση στη διάρκεια της κρίσης. Επισκόπηση-Περιγραφή-Αποτίμηση, 2018, ΕΛΙΑΜΕΠ-Παρατηρητήριο για την Κρίση-Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη).

Οι σημαντικότερες δομικές αδυναμίες, όπως η απουσία στρατηγικού προγραμματισμού, η πολυνομία-κακονομία, η έλλειψη συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των φορέων σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών, η αναποτελεσματικότητα και η ελλιπής αποδοτικότητα των δημόσιων πολιτικών και των δημόσιων θεσμών, η υστέρηση σε θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η μη ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση του προσωπικού παραμένουν, παρά τις χρόνιες προσπάθειες για την αντιμετώπισή τους, προβλήματα πάγια και διαχρονικά.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτών των δομικών αδυναμιών είναι και η ανθεκτικότητά τους. Παρά το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια όλων των προηγούμενων ετών, και ακόμη πιο επιτακτικά στα χρόνια της υλοποίησης των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής, ελήφθησαν σημαντικά μεταρρυθμιστικά μέτρα, ένα μεγάλο μέρος των παθογενειών του Διοικητικού μας Συστήματος επιβίωσε, αναδεικνύοντας όχι μόνο την αδυναμία αλλά και ενίοτε την άρνηση της εκτελεστικής εξουσίας αναφορικά με την προώθηση των αλλαγών. Στο πλαίσιο αυτό, το ίδιο το Διοικητικό Σύστημα απέτυχε εν πολλοίς να δράσει, προληπτικά και κατασταλτικά, ώστε να αντιμετωπίσει με αποτελεσματικό τρόπο την πρόσφατη χρηματοοικονομική κρίση και κρίση χρέους που βίωσε η χώρα.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής, τα μέτρα που συγκρότησαν την ατζέντα της διοικητικής ανασυγκρότησης είχαν αντίκτυπο στο σύνολο των δομών, των διαδικασιών και των πολιτικών, μεταβάλλοντας κρίσιμα χαρακτηριστικά του Διοικητικού Συστήματος. Η πορεία και οι στόχοι της διοικητικής ανασυγκρότησης συνδέθηκαν πρωτίστως με τους δημοσιονομικούς περιορισμούς, επηρεάζοντας ωστόσο άμεσα και τις διαρθρωτικές παραμέτρους της

διοίκησης (βλ. σχετ. Λαμπροπούλου Μ., «Αναδιοργάνωση της Κεντρικής Διοίκησης», στο Σπανού Κ., ό.π., σελ. 269).

Εκ του αποτελέσματος, διαφαίνεται ξεκάθαρα η διαρθρωτική αναποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συστήματος. Αυτό δεν μπορεί παρά να οφείλεται στο ότι η ανορθολογικότητα ορισμένων εκ των πολιτικών επιλογών των τελευταίων ετών, οδήγησε στην ανάδυση νέων μορφών λειτουργικής εσωστρέφειας, στην εκ νέου κομματικοποίηση της διοίκησης, στην επανεμφάνιση πελατειακών σχέσεων και στην εκ νέου αύξηση του μεγέθους του δημοσίου τομέα. Συνέπεια αυτών υπήρξε η περαιτέρω επέκταση των φαινομένων διαφθοράς και αδιαφάνειας στη δράση της δημόσιας διοίκησης. Προς επίρρωση των ανωτέρω, η έκθεση του ΟΟΣΑ για την ελληνική Κεντρική Διοίκηση βεβαιώνει, ήδη από το 2011, ότι «μεταξύ των συνθηκών που ευνοούν τη διαφθορά συμπεριλαμβάνονται η αδυναμία της κεντρικής εξουσίας, η πολυπλοκότητα του νομικού πλαισίου, η έλλειψη ή η απουσία βασικών δεδομένων, η αδυναμία των μηχανισμών δημοσιονομικών και λοιπών ελέγχων και η ανεπάρκεια της διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού».

Εξάλλου, με βάση στοιχεία πανελλαδικής έρευνας της Public Issue για το Φεβρουάριο 2019 (Πολιτικό Βαρόμετρο 169), που πραγματοποιείται από το 2004, οι πολίτες κρίνουν σε συντριπτικό ποσοστό (84%) ότι η Κυβέρνηση δεν αντιμετωπίζει τα σημαντικά προβλήματα της χώρας με ικανοποιητικό τρόπο. Μάλιστα στην ίδια έρευνα η ίδια η λειτουργία της Κυβέρνησης και του πολιτικού συστήματος εν γένει θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα, ενώ ακολουθεί, από άποψη σημασίας, η λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης. Τα ανωτέρω στοιχεία αναδεικνύουν το ισχυρό έλλειμμα εμπιστοσύνης, το οποίο δυνητικά μπορεί να μετασχηματιστεί σε έλλειμμα ουσιαστικής νομιμοποίησης των κυβερνητικών πολιτικών και αποφάσεων. Το παρόν σχέδιο νόμου αποσκοπεί στο να διαμορφώσει τις συνθήκες εκείνες, ώστε η εμπιστοσύνη των πολιτών και των επιχειρήσεων, σε όρους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας να θεωρείται αυτονόητη απέναντι στους κυβερνητικούς θεσμούς και τη Δημόσια Διοίκηση. Στο πλαίσιο αυτό, ορίζει τις βασικές δομές της Κεντρικής Διοίκησης και τον τρόπο με τον οποίο αυτές λειτουργούν, ενώ οριοθετεί για πρώτη φορά τον ολοκληρωμένο στρατηγικό προγραμματισμό και τον συντονισμό της διοικητικής λειτουργίας.

Το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί το νέο ολοκληρωμένο χάρτη του Κεντρικού Διοικητικού Συστήματος στην Ελλάδα. Επιδιώκει να βελτιώσει και να εξορθολογήσει τον τρόπο άσκησης της Εκτελεστικής Εξουσίας και να τον εκσυγχρονίσει, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και τις επιθυμίες των πολιτών και των επιχειρήσεων. Στον πυρήνα του, βρίσκεται η θεμελιώδης ιδέα ότι η Δημόσια Διοίκηση και το Κράτος αποτελούν το αναγκαίο συμπλήρωμα μιας δημοκρατικά ώριμης και οικονομικά εύρωστης κοινωνίας. Μιας κοινωνίας δικαιοσύνης, ελευθερίας

και αλληλεγγύης η οποία προσφέρει στους πολίτες το απαραίτητο πλαίσιο ασφάλειας, για να επιδιώξουν την ατομική και συλλογική τους ολοκλήρωση. Το Κράτος και η Δημόσια Διοίκηση, ως αναπόσπαστο κομμάτι του, υπάρχουν για να οριοθετήσουν το πλαίσιο εντός του οποίου η κοινωνία πραγματώνει το όραμά της υπό το πρίσμα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της ισονομίας. Απώτερος στόχος δεν είναι άλλος από την εδραίωση ενός σύγχρονου Κράτους Δικαίου που είναι πυλώνας της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της αξιοκρατίας, της διαφάνειας, της ισότητας και της ισονομίας και το οποίο παρέχει ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες με σεβασμό στα χρήματα του Έλληνα φορολογουμένου. Ενός ικανού και αποτελεσματικού Κράτους το οποίο καθίσταται αρωγός στην ελεύθερη οικονομική ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου, περιλαμβάνουν ενέργειες και δράσεις στη βάση συγκεκριμένων αξόνων οργάνωσης και λειτουργίας του κρατικού εποικοδομήματος, οι οποίοι αναλύονται κάτωθι:

α. Ρυθμιστική λειτουργία του κράτους.

Ο άξονας αυτός συμπεριλαμβάνει την έκταση και τον τρόπο παρέμβασης του Κράτους, διαμέσου της νομοπαρασκευαστικής λειτουργίας, στην κοινωνία. Οι στόχοι είναι δύο: αα) η ανάκτηση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς την Πολιτεία και η βελτίωση της συμμόρφωσης των πολιτών προς τη νομοθεσία και ββ) η αλλαγή νοοτροπίας και αντίληψης των δημοσίων υπαλλήλων και του πολιτικού συστήματος σχετικά με τη σημασία της ρύθμισης στην κοινωνία.

β. Ελεγκτική λειτουργία του κράτους.

Η ελεγκτική λειτουργία, που συνδέεται άμεσα με τη λογοδοσία, αποτελεί επιτακτική ανάγκη για τους πολίτες. Οι στόχοι είναι δύο: αα) η ανάκτηση της εμπιστοσύνης του πολίτη ως προς την ειλικρινή θέση και βούληση του Κράτους να εφαρμοστούν ισότιμα και στο ακέραιο οι κανόνες και ββ) η προώθηση του υγιούς ανταγωνισμού και η προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

γ. Παροχή δημόσιων υπηρεσιών.

Η εξασφάλιση της παροχής ποιοτικών δημοσίων υπηρεσιών είναι ο σημαντικότερος λόγος ύπαρξης ενός Κράτους και αποτελεί τον πυρήνα της νομιμοποίησής του από τους πολίτες. Η ποιότητα, όσον αφορά στην παροχή των δημοσίων υπηρεσιών, σχετίζεται με την ικανοποίηση των πολιτών από την ανεμπόδιστη και χωρίς περιορισμούς χρήση τους. Εδώ οι στόχοι είναι προφανείς: αα) η διαβεβαίωση προς τους φορολογούμενους πολίτες για την ανταποδοτικότητα των φόρων που καταβάλουν και ββ) η προώθηση της διοικητικής αποκέντρωσης και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για να καταστούν οι υπηρεσίες περισσότερο προσιτές και εγγύτερες στον πολίτη και στις επιχειρήσεις.

δ. Εσωτερική οργάνωση του κράτους.

Η εσωτερική οργάνωση ή αναδιοργάνωση του Κράτους αποτελεί την

αναγκαία προϋπόθεση για να υλοποιηθούν οι υπόλοιποι τρεις άξονες. Θέτει δύο βασικούς στόχους με επίκεντρο τον ανθρώπινο παράγοντα: αα) την ανάκτηση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς την εκτελεστική εξουσία και ββ) την ανάκτηση της εμπιστοσύνης του δημοσίου υπαλλήλου στις δυνατότητές του.

Στο πλαίσιο που θέτουν οι τέσσερις ανωτέρω άξονες, το παρόν σχέδιο νόμου επιδιώκει, καταρχάς, αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της Κυβέρνησης, με βασικούς στόχους την ύπαρξη ενός ισχυρού συντονιστικού πυρήνα υπό τη μορφή του Υπουργικού Συμβουλίου και με την καθοδήγηση του Πρωθυπουργού, τη δημιουργία σύγχρονων και ευέλικτων συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και τέλος την καθιέρωση ενός ευέλικτου και αποτελεσματικού σώματος Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών που θα τηρούν αυστηρές διαδικασίες στρατηγικού προγραμματισμού σε ετήσια βάση.

Περαιτέρω, ο εφαρμοστικός βραχίονας του κυβερνητικού έργου, ήτοι η Δημόσια Διοίκηση, οριοθετείται για πρώτη φορά με αναλυτικό και σαφή τρόπο τόσο σε επίπεδο δομών, όσο και σε επίπεδο αποστολής και γενικών αρχών λειτουργίας. Με τις προωθούμενες αλλαγές, διασαφηνίζονται τα όρια του πολιτικού και του διοικητικού επιπέδου με σκοπό την ενδυνάμωση του Διοικητικού Συστήματος, αλλά και τη βελτίωση της επικοινωνίας και της συνεργασίας μεταξύ των δύο επιπέδων της εκτελεστικής εξουσίας.

Ένα σημαντικό στοιχείο της νέας αρχιτεκτονικής δομής είναι ότι πλέον ρυθμίζεται με συγκεκριμένους κανόνες η στελέχωση των ιδιαίτερων γραφείων των κυβερνητικών στελεχών από μετακλητούς υπαλλήλους και αποσπασμένους συνεργάτες, προκειμένου να θεσπισθούν κανόνες αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων. Εκ παραλλήλου, οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου επιχειρούν να αμβλύνουν την επικάλυψη των αρμοδιοτήτων και την πολυδιάσπαση των Ανεξάρτητων Αρχών αλλά και των ελεγκτικών σωμάτων της διοίκησης.

Στο επίκεντρο της λειτουργικής αναδιάρθρωσης της Δημόσιας Διοίκησης εγκαθιρύεται ένα σύγχρονο και πρωτοπόρο για τα ελληνικά δεδομένα σύστημα Προγραμματισμού και Παρακολούθησης του Κυβερνητικού Έργου, το οποίο αποτελεί την πρώτη ολοκληρωμένη και κεντρικά συντονισμένη απόπειρα εδραίωσης ενός συστήματος στοχοθεσίας και λογοδοσίας από την πλευρά των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης, στη βάση προκαθορισμένων στόχων, οι οποίοι με τη σειρά τους εντάσσονται σε ένα Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, εξειδικεύονται τόσο οι διαδικασίες υλοποίησης του συστήματος, όσο και οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων μερών. Το σημαντικότερο όμως όλων είναι η αλλαγή κουλτούρας που το παρόν σχέδιο νόμου επιδιώκει να επιφέρει σχετικά με τη λογοδοσία και την ανάληψη ευθύνης της Δημόσιας Διοίκησης απέναντι στους φορολογούμενους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, ο ν. 4048/2012 δεν απέδωσε τα

αναμενόμενα, καθώς η εφαρμογή του δεν εντάχθηκε σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο λειτουργικής αναδιάρθρωσης της Δημόσιας Διοίκησης. Συνεπώς, κρίνεται απαραίτητο να καθοριστούν εκ νέου οι αρχές καλής νομοθέτησης και να διασφαλιστεί η απαρτέγκλιτη εφαρμογή τους. Κεντρικό σημείο των νέων διατάξεων αποτελεί η καθιέρωση ετήσιου ρυθμιστικού προγραμματισμού, ο οποίος θα εκτελείται στο πλαίσιο του συστήματος Προγραμματισμού και Παρακολούθησης του Κυβερνητικού Έργου. Επιπλέον, καθορίζονται τα όργανα και τα μέσα υλοποίησης της ρυθμιστικής μεταρρύθμισης, ενώ εξασφαλίζεται ο κεντρικός συντονισμός της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας ως αναγκαία προϋπόθεση εφαρμογής στην πράξη των θεμελιωδών αρχών και εργαλείων της καλής νομοθέτησης.

Μια θεμελιώδης αλλαγή επέρχεται και στον τομέα των κλάδων. Ως προς το σκέλος των κλάδων, το υφιστάμενο προσοντολόγιο – κλαδολόγιο που ρυθμίζεται από το π.δ. 50/2001, όπως ισχύει, χαρακτηρίζεται από πολυδιάσπαση και αλληλοεπικάλυψη των ειδικοτήτων ενώ περιλαμβάνει και μια σειρά από διοικητικούς ανορθολογισμούς (βλ. σχετ. τη με αριθμ. ΔΙΠ.Α.Α.Δ./ΠΡΟΣ/149/οικ.7282/2-3-2017 Εγκύκλιο του πρώην Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης). Με το παρόν σχέδιο νόμου, εισάγεται μια διαφορετική λογική διαχείρισης των κλάδων οι οποίοι εφεξής θα εντάσσονται σε συγκεκριμένες συστάδες (οικογένειες) κλάδων με συγκεκριμένα περιγράμματα και οι οποίες θα προϋποθέτουν διακριτές επαγγελματικές διαδρομές (σταδιοδρομίες) και διακριτή ιεραρχική και μισθολογική αντιμετώπιση. Στο πλαίσιο αυτό, σημαντική κρίνεται η δημιουργία διυπουργικών κλάδων με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία του επιτελικού κράτους και την υποστήριξη του επιτελικού κέντρου διακυβέρνησης.

Τέλος, καθορίζονται οι βασικές υποχρεώσεις, οι ευθύνες και τα ασυμβίβαστα των δημοσίων υπαλλήλων, με σκοπό τη διασφάλιση των αρχών της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της ακεραιότητας. Αυτή η δεοντολογική φύση ρύθμιση έχει ως στόχο την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων. Στο πλαίσιο αυτό, συστήνεται και ένας νέος θεσμός, η Εθνική Αρχή για τη Διαφάνεια, με σκοπό την παρακολούθηση και τον έλεγχο εφαρμογής των ανωτέρω αρχών.

Το παρόν σχέδιο νόμου, τροποποιεί ή αντικαθιστά, μεταξύ άλλων, μια σειρά από κανονιστικές πράξεις ή νομοθετήματα όπως λ.χ. τον Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) , το ν. 4048/2012 για τη Ρυθμιστική Διακυβέρνηση, τις διατάξεις του ν. 4109/2013 που αφορούν στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού του Κυβερνητικού Έργου, τις διατάξεις του ν. 3074/2002 όπως ισχύει κ.ά. Τέλος, το παρόν σχέδιο νόμου κωδικοποιεί σε ένα απλό αλλά και περιεκτικό κείμενο τη νέα οργανωτική διάσταση της Κυβέρνησης και της κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, ώστε αυτή να καθίσταται πλέον κατανοητή και να είναι ευκόλως προσβάσιμη σε όλους τους πολίτες.

II. Ειδικό Μέρος

Άρθρο 1

Αρμοδιότητες και σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου

Το άρθρο 1 περιγράφει καταρχάς τις αρμοδιότητες του Υπουργικού Συμβουλίου όπως αυτές προβλέπονται στο Σύνταγμα. Σε αυτές και για λόγους συνοχής των διατάξεων του νομοσχεδίου προστίθεται μια ακόμη αρμοδιότητα, η οποία αφορά στην έγκριση του ετήσιου προγραμματισμού και στην παρακολούθηση του κυβερνητικού έργου. Με τον τρόπο αυτό οι αρμοδιότητες του Υπουργικού Συμβουλίου συνδέονται οργανικά και λειτουργικά με το Μέρος Γ' του νόμου, το οποίο προβλέπει τον τρόπο με τον οποίο γίνονται ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση του κυβερνητικού έργου σε ετήσια βάση. Περαιτέρω, το άρθρο 1 ρυθμίζει τη σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου. Σε αυτό δεν συμμετέχουν οι Υφυπουργοί που μπορούν ωστόσο να προσκληθούν να συμμετάσχουν σε αυτό από τον Πρωθυπουργό, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Περαιτέρω, στη θέση του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, ο οποίος υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό, ορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ένας εκ των Γενικών Γραμματέων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Τέλος, το άρθρο 1 ρυθμίζει ζητήματα που αφορούν στην παρουσία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών στο Υπουργικό Συμβούλιο, καθιστώντας υποχρεωτική την παρουσία στις συνεδριάσεις των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου ενώ προβλέπει επίσης τη δυνατότητα παρουσίας και άλλων προσώπων εκτός από τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου και τους Υφυπουργούς, καθώς και των προσώπων εκείνων που είναι απαραίτητα για την τήρηση των πρακτικών του Υπουργικού Συμβουλίου.

Άρθρο 2

Σύγκληση και ημερήσια διάταξη του Υπουργικού Συμβουλίου

Το άρθρο 2 ρυθμίζει το χρόνο και τον τρόπο σύγκλησης του Υπουργικού Συμβουλίου κατά τις τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις του.

Πιο συγκεκριμένα εισάγει μια ευέλικτη ρύθμιση σχετικά με τη συχνότητα σύγκλησης των τακτικών συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, οι οποίες πλέον καθορίζονται μηνιαίες, χωρίς την υποχρέωση να διενεργούνται μια συγκεκριμένη ημέρα του μήνα και σε χώρο ειδικά διαμορφωμένο εντός του Κοινοβουλίου, όπως προβλεπόταν μέχρι σήμερα.

Επίσης, προβλέπεται ο ετήσιος καθορισμός του προγράμματος των τακτικών συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου από τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από έγκριση του Πρωθυπουργού. Δίνεται η δυνατότητα τροποποίησης των προκαθορισμένων ημερομηνιών των τακτικών συνεδριάσεων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, με απόφαση του Πρωθυπουργού.

Ως προς την ημερήσια διάταξη εισάγεται μία καινοτομία, καθώς προβλέπεται η δυνατότητα αποστολής πρόσκλησης με ηλεκτρονικό μέσο, δυνατότητα που απλουστεύει τη διαδικασία και επιταχύνει το χρόνο ενημέρωσης των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τέλος, το άρθρο προβλέπει τη δυνατότητα σύγκλησης έκτακτων συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον ο Πρωθυπουργός το αποφασίσει, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου καταθέτουν προτάσεις και εισηγήσεις για θέματα προς συζήτηση και λήψη απόφασης στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Άρθρο 3

Υπουργικά Συμβούλια Προγραμματισμού και Αξιολόγησης Κυβερνητικού Έργου

Μια σημαντική καινοτομία που εισάγεται στο παρόν νομοσχέδιο είναι η ρητή ρύθμιση που αφορά στα δύο τακτικά Υπουργικά Συμβούλια των μηνών Απριλίου και Σεπτεμβρίου, τα οποία ορίζονται ως Υπουργικά Συμβούλια Προγραμματισμού και Αξιολόγησης Κυβερνητικού Έργου αντιστοίχως. Τα αναγκαία στοιχεία της ημερήσιας διάταξης αυτών των δύο Υπουργικών Συμβουλίων απαριθμούνται ρητώς στον νόμο.

Η λογική πίσω από την καινοτομία αυτή είναι ο συγχρονισμός των δύο αυτών συνεδριάσεων τόσο με το ημερολόγιο σχεδιασμού και παρακολούθησης του κυβερνητικού έργου, όπως αυτό περιγράφεται στο Κεφάλαιο Α' του Μέρους Γ' του νομοσχεδίου, όσο και με τον ετήσιο κύκλο κατάρτισης και κατάθεσης του Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, όπως αυτός προβλέπεται στο Σύνταγμα και στο ν. 4270/2014.

Τα δύο αυτά Υπουργικά Συμβούλια αποτελούν και τους βασικούς πυλώνες ενδυνάμωσης του επιτελικού ρόλου του Υπουργικού Συμβουλίου ως προς τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της κυβερνητικής πολιτικής, αλλά και τη διαδικασία ανατροφοδότησης των δημόσιων πολιτικών σε περίπτωση που παρατηρηθούν αρρυθμίες ή αστοχίες κατά την εφαρμογή του κυβερνητικού έργου.

Ειδικώς, ως προς τον προγραμματισμό του κυβερνητικού έργου, αυτός συμπεριλαμβάνει δύο πολύ σημαντικές προβλέψεις, κρίσιμες για τη λειτουργία του Κράτους, πέραν της έγκρισης των βασικών κειμένων της δημοσιονομικής πολιτικής: (α) το ρυθμιστικό προγραμματισμό, ο οποίος θεσπίστηκε με το ν. 4048/2012 αλλά ουδέποτε εφαρμόστηκε και (β) τον προγραμματισμό προσλήψεων του Δημόσιου Τομέα, ο οποίος ενώ θεσπίστηκε με το ν. 4590/2019, δεν είχε το επίπεδο εκείνο θεσμικής κατοχύρωσης για να λαμβάνεται η απόφαση συλλογικά και με την ευρύτερη δυνατή νομιμοποίηση σε πολιτικό επίπεδο. Εξάλλου, ακόμα και μετά την ψήφιση του ν. 4590/2019, το πολιτικό σύστημα έδειξε να μην σέβεται τις διατάξεις του και να μην δείχνει την απαραίτητη θεσμική αυτοσυγκράτηση για την ουσιαστική εφαρμογή του.

Άρθρο 4

Διαδικασία συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου

Το άρθρο 4 περιγράφει τις βασικές διαδικαστικές διατάξεις για τη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου, επαναλαμβάνοντας τις βασικές διατάξεις της ΠΥΣ 50/1990, όπως έχουν κωδικοποιηθεί στο Κεφάλαιο Α' του π.δ. 63/2005, προσαρμόζοντάς τες στο θεσμό του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου. Προβλέπονται έτσι κανόνες ως προς την απαιτούμενη απαρτία, τον απόρρητο χαρακτήρα των συζητήσεων, τους κανόνες λήψης των αποφάσεων και προετοιμασίας των επίσημων πρακτικών του Υπουργικού Συμβουλίου. Επίσης, με τη νέα διατύπωση της ρύθμισης που αφορά στη σύνταξη του επίσημου ανακοινωθέντος, η ενημέρωση κάθε Έλληνα πολίτη για τις αποφάσεις του κορυφαίου κυβερνητικού οργάνου καθίσταται δεδομένη, και δεν επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του Πρωθυπουργού, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα.

Το άρθρο αφαιρεί πολλές διαδικαστικές λεπτομέρειες που αφορούν στις συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και οι οποίες είχαν κωδικοποιηθεί με το π.δ. 63/2005, παραπέμποντας στην έκδοση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας για τις λεπτομέρειες εφαρμογής της διαδικασίας συνεδρίασης του Υπουργικού Συμβουλίου και των λοιπών συλλογικών κυβερνητικών οργάνων.

Κατ' αυτό τον τρόπο, το νομοσχέδιο εισάγει πιο ευέλικτες ρυθμίσεις οι οποίες επιτρέπουν στην εκάστοτε Κυβέρνηση να ρυθμίσει τον τρόπο με τον οποίο επιθυμεί να λειτουργεί το Υπουργικό Συμβούλιο.

Άρθρο 5

Πράξεις και Διατάγματα Υπουργικού Συμβουλίου

Το άρθρο 5 ρυθμίζει τη διαδικασία έκδοσης, δημοσίευσης και τήρησης σχετικού αρχείου των κανονιστικών και ατομικών πράξεων, που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ρυθμίζονται ειδικότερα οι κανόνες που πρέπει να τηρούνται ως προς την έκδοση Πράξεων Νομοθετικών Περιεχομένου, διαταγμάτων που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως επίσης Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου, τόσο γενικώς όσο και στην περίπτωση θεμάτων που έχουν κατεπείγοντα χαρακτήρα.

Κεφάλαιο Β' Συλλογικά κυβερνητικά όργανα

Άρθρο 6

Συλλογικά κυβερνητικά όργανα - Γενικές Διατάξεις

Το άρθρο 6 εισάγει μια διάκριση για τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, μεταξύ Κυβερνητικών Συμβουλίων και Κυβερνητικών Επιτροπών. Επιδιώκεται έτσι να οργανωθεί με την απαραίτητη ευελιξία το σύστημα των

συλλογικών κυβερνητικών οργάνων.

Άρθρο 7

Κυβερνητικά Συμβούλια

Το άρθρο 7 προβλέπει ότι τα Κυβερνητικά Συμβούλια διαφοροποιούνται από τις Κυβερνητικές Επιτροπές, κατά το ότι έχουν διαρκή και μόνιμο χαρακτήρα, εντός πάντως του πλαισίου της κυβερνητικής πολιτικής, όπως αυτή καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το παρόν σχέδιο νόμου προβλέπει δύο Κυβερνητικά Συμβούλια: το Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής και το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας. Το κριτήριο για την επιλογή των δύο αυτών θεματικών για τη δημιουργία σταθερών οργάνων είναι το εύρος της διυπουργικότητας που σχετίζεται με τις δύο θεματικές (συγγενικές αρμοδιότητες με ανάγκη ενδυναμωμένου συντονισμού) σε συνδυασμό με τη σημασία που έχουν για την ανάκτηση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους κρατικούς θεσμούς, η οποία σχετίζεται με τη δυνατότητά του να προσφέρει ασφάλεια και οικονομική ευημερία.

Πέραν γενικών διατάξεων για τα Κυβερνητικά Συμβούλια, το άρθρο επίσης ορίζει τις αρμοδιότητες των δύο Κυβερνητικών Συμβουλίων. Στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής ανατίθεται έτσι η αρμοδιότητα διαμόρφωσης διυπουργικών πολιτικών και η λήψη αποφάσεων σε θέματα που αφορούν στην οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική της χώρας. Ως προς το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας, πέραν των αρμοδιοτήτων του πρώην ΚΥΣΕΑ, οι οποίες διατηρούνται, εκσυγχρονίζεται και διευρύνεται το πεδίο αρμοδιοτήτων που αφορά στην εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια με τη συμπερίληψη ζητημάτων που σχετίζονται με τις σύγχρονες απειλές της κυβερνοασφάλειας και της ασφάλειας των κρίσιμων εθνικών ενεργειακών και λοιπών υποδομών.

Οι αρμοδιότητες των Κυβερνητικών Συμβουλίων καθορίζονται από τον νόμο, γεγονός που αφενός μεν καθιστά ευχερέστερη την εύρεσή τους, αφετέρου δε ενισχύει το ρόλο και κατ' επέκταση το κύρος των Κυβερνητικών Συμβουλίων, αποκλείοντας την περιστασιακού χαρακτήρα τροποποίηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων τους. Είναι πάντως δυνατή η ανάθεση επιπλέον αρμοδιοτήτων, κατά την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου ή του Πρωθυπουργού.

Επίσης, δίδεται η δυνατότητα στον Πρωθυπουργό να ρυθμίζει με απόφασή του τα διαδικαστικού χαρακτήρα θέματα, όπως η σύνθεση, η ανάθεση καθηκόντων γραμματέα και ο τρόπος λήψης των αποφάσεών τους, έτσι ώστε να υπάρχει ευελιξία στην τροποποίηση εντελώς λεπτομερειακού χαρακτήρα θεμάτων, καθώς και η δυνατότητα άμεσης προσαρμογής της σύνθεσής τους, σε περίπτωση συγχώνευσης, κατάργησης ή σύστασης νέων υπουργείων ή στην

περίπτωση που ο Πρωθυπουργός θεωρήσει πως ένα νέο μέλος είναι απαραίτητο ως τακτικό.

Άρθρο 8

Κυβερνητικές Επιτροπές

Στο άρθρο 8 ρυθμίζεται ο τρόπος σύστασης και λειτουργίας των Κυβερνητικών Επιτροπών, καθώς και ο τρόπος καθορισμού των αρμοδιοτήτων τους, οι οποίες διαφοροποιούνται από τα Κυβερνητικά Συμβούλια καθώς αφορούν στο χειρισμό *συγκεκριμένων* θεμάτων της κυβερνητικής πολιτικής που απαιτούν ιδιαίτερο χειρισμό και συστηματική παρακολούθηση σε κυβερνητικό επίπεδο. Στις Κυβερνητικές Επιτροπές μπορούν να συμμετέχουν, πλην των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, και δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι.

Άρθρο 9

Γενικές Διατάξεις για τα Συλλογικά Κυβερνητικά Όργανα

Το άρθρο 9 του νομοσχεδίου θεσπίζει γενικές διαδικαστικές διατάξεις για τις συνεδριάσεις, τον τρόπο λειτουργίας των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, όπως επίσης τους κανόνες λήψης των αποφάσεών τους. Για τις περαιτέρω λεπτομέρειες της διαδικασίας λειτουργίας των Συλλογικών Κυβερνητικών Οργάνων ισχύει η παραπομπή στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Υπουργικού Συμβουλίου και των Συλλογικών Κυβερνητικών Οργάνων της παραγράφου 8 του άρθρου 4.

Κεφάλαιο Γ' Μέλη της Κυβέρνησης και Υφυπουργοί

Άρθρο 10

Διορισμός και Ορκωμοσία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών

Το άρθρο 10 του νομοσχεδίου αποτυπώνει τον τρόπο διορισμού του Πρωθυπουργού, των λοιπών μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών σύμφωνα με τα άρθρα 37 παρ. 1 και 81 παρ. 1 του Συντάγματος, περιλαμβάνοντας επιπλέον και την ορκοδοσία του Πρωθυπουργού, των λοιπών μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, ώστε να είναι συγκεντρωμένες σε ενιαίο κείμενο όλες οι σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 11

Πρωθυπουργός

Το άρθρο 11 του νομοσχεδίου απαριθμεί τις αρμοδιότητες του Πρωθυπουργού, εξειδικεύοντας τις σχετικές συνταγματικές επιταγές.

Προβλέπει επίσης ρητώς τη δυνατότητα του Πρωθυπουργού να προϊσταται ενός ή περισσότερων Υπουργείων.

Άρθρο 12

Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

Το άρθρο 12 του νομοσχεδίου προβλέπει τη δυνατότητα διορισμού ενός ή περισσότερων Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, συγκεντρώνοντας και αποτυπώνοντας σε ένα συνεκτικό κείμενο όλες τις κωδικοποιούμενες με το π.δ. 63/2005 σχετικές διατάξεις.

Επιπλέον το άρθρο ορίζει πως τις αρμοδιότητες του ή των Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης τις ορίζει ο Πρωθυπουργός, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι αρμοδιότητες αυτές μπορεί να αφορούν αρμοδιότητες που ανήκουν σε υπουργείο άλλο από εκείνο στο οποίο ενδεχομένως οι Αντιπρόεδροι προϊστανται και στην ανάθεση της εποπτείας ορισμένων τομέων της κυβερνητικής δραστηριότητας. Καθορίζονται επίσης τα ζητήματα της συμμετοχής των Αντιπροέδρων σε συμβούλια ή επιτροπές, όπως επίσης ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων τους στις περιπτώσεις διορισμού περισσότερων από έναν Αντιπροέδρων όπως επίσης εάν δεν γίνεται καθόλου χρήση της σχετικής δυνατότητας διορισμού Αντιπροέδρου.

Άρθρο 13

Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί

Στο άρθρο 13 συγκεντρώνονται οι ρυθμίσεις που αφορούν στις αρμοδιότητες των Υπουργών, των Υπουργών Επικρατείας, των Αναπληρωτών Υπουργών και των Υφυπουργών, είτε σε Υπουργείο είτε στον Πρωθυπουργό. Ειδικότερα, η παρ. 1 απαριθμεί τις αρμοδιότητες των Υπουργών. Η παρ. 2 αφιερώνεται στους Υπουργούς Επικρατείας, οι αρμοδιότητες των οποίων μπορούν να ανήκουν στον Πρωθυπουργό ή/και σε Υπουργό προϊστάμενο Υπουργείου, ενώ αποσαφηνίζεται ότι οι Υπουργοί Επικρατείας μπορούν και να προϊστανται Υπουργείου. Η παρ. 3 καθορίζει τα ζητήματα αρμοδιοτήτων των Αναπληρωτών Υπουργών που μπορούν να διορίζονται σε οποιοδήποτε Υπουργείο και στους οποίους μπορούν να ανατίθενται και συναφείς αρμοδιότητες που ανήκουν σε άλλο υπουργείο. Ως προς τους Υφυπουργούς, προβλέπονται στην παρ. 4 γενικοί κανόνες ως προς τις ασκούμενες αρμοδιότητες, οι οποίες ορίζονται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του αρμόδιου Υπουργού (στην περίπτωση των Υφυπουργών που διορίζονται στα Υπουργεία) ή με απόφαση του Πρωθυπουργού (στην περίπτωση των Υφυπουργών στον Πρωθυπουργό).

Επιπλέον, το άρθρο 13 επαναφέρει τον περιορισμό του συνολικού αριθμού των Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών ανά Υπουργείο σε τρεις, που

είχε θεοπιστεί με την παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 1558/1985, όπως κωδικοποιήθηκε ως παρ. 4 του άρθρου 47 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98) και στη συνέχεια καταργήθηκε με το άρθρο 21 του ν. 4320/2015 (Α' 29) και μειώνει επιπλέον και τον αριθμό των θέσεων των αναπληρωτών υπουργών σε κάθε Υπουργείο, σε μία αντί για δύο που προβλέπονται μέχρι τώρα.

Άρθρο 14

Ευθύνη μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών

Το άρθρο 14 του νομοσχεδίου ρυθμίζει σε ενιαίο πλέον κείμενο την ευθύνη του Πρωθυπουργού, των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, και όχι σε ξεχωριστά άρθρα όπως προέβλεπε ο ν. 1558/1985, με τα άρθρα 11 και 17, που είχαν κωδικοποιηθεί ως άρθρα 26 και 42 του π.δ. 63/2005. Σε εφαρμογή των συνταγματικών επιταγών, η παρ. 1 αναφέρεται στην κοινοβουλευτική ευθύνη ενώ οι παρ. 2 και 3 στην αστική και ποινική ευθύνη.

Άρθρο 15

Ειδικές υποχρεώσεις μελών της Κυβέρνησης και Υφυπουργών

Το άρθρο 15 ρυθμίζει τις ειδικές υποχρεώσεις των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, όπως και στο άρθρο 19 του ν. 1558/1985, που είχε κωδικοποιηθεί με το άρθρο 44 του π.δ. 63/2005. Πρόκειται για τις περιπτώσεις κωλύματος μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού στην άσκηση των καθηκόντων του, πρόθεσης απουσίας του από την έδρα του (όπου απαιτείται ενημέρωση αντί για συγκατάθεση του Πρωθυπουργού, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα), όπως επίσης κλήσης μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού, προκειμένου να καταθέσει ως μάρτυρας σε δικαστικές διαδικασίες που αφορούν στην κυβερνητική πολιτική. Επίσης, προβλέπεται και το δικαίωμα του Πρωθυπουργού να αρνηθεί να καταθέσει ως μάρτυρας, όπως αυτό ορίζεται και για τα υπόλοιπα μέλη της Κυβέρνησης, και προβλεπόταν ήδη στο άρθρο 11 παρ. 2 του ν. 1558/1985 που είχε κωδικοποιηθεί με το άρθρο 26 παρ. 1 του π.δ. 63/2005.

Άρθρο 16

Σειρά τάξης Υπουργείων και προβαδίσματος μελών της Κυβέρνησης και Υφυπουργών

Το άρθρο 16 ρυθμίζει αφενός τον καθορισμό της σειράς τάξης των Υπουργείων (παρ. 1), αφετέρου τη σειρά προβαδίσματος των μελών της Κυβέρνησης και των υφυπουργών κατά κατηγορίες (των Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης εφόσον έχουν οριστεί, των Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών), η οποία καθορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού και

αν δεν εκδοθεί τέτοια απόφαση, με βάση τη σειρά που αναγράφονται στο προεδρικό διάταγμα διορισμού τους.

Λόγω της ευέλικτης φύσης του νομοσχεδίου που αποβλέπει στη διαμόρφωση ενός μακροπρόθεσμου πλαισίου κυβερνητικής δομής, δεν αναφέρονται ρητώς τα Υπουργεία καθώς οι ονομασίες και οι αρμοδιότητές τους αποτελούν αντικείμενο της εκάστοτε πολιτικής επιλογής. Συνεπώς, η μοναδική διάταξη που ουσιαστικά έχει νόημα να διατηρηθεί από το π.δ. 63/2005 είναι η εξουσιοδότηση προς τον Πρωθυπουργό να τροποποιεί τη σειρά τάξης των Υπουργείων με απόφαση του.

Άρθρο 17

Αναπλήρωση μελών της Κυβέρνησης και Υφυπουργών

Το άρθρο 17 του σχεδίου νόμου ορίζει κάθε ζήτημα που αφορά στην αναπλήρωση μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού, το οποίο δεν δύναται να ασκήσει τα καθήκοντά του, λόγω απουσίας ή κωλύματος. Το ζήτημα ρυθμίζεται κατά τρόπο ολοκληρωμένο, προκειμένου να προβλεφθούν ορθολογικές και πλήρεις λύσεις για κάθε νοητή περίπτωση ανάγκης αναπλήρωσης.

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κεφάλαιο Α΄ Γενικές Διατάξεις

I. Γενικό Μέρος

Η δημόσια διοίκηση αντικατοπτρίζει τις βάσεις που θέτει η εκάστοτε Κυβέρνηση για τον τρόπο διακυβέρνησης της χώρας. Όταν το κράτος διαθέτει συμπαγείς και σταθερούς θεσμούς, τότε η δημόσια διοίκηση μπορεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στο ρόλο της και να εξυπηρετήσει σκοπούς δημοσίου ή γενικού συμφέροντος.

Η πρόκληση που αντιμετωπίζει η δημόσια διοίκηση είναι να εγγυηθεί ότι θα διέπεται από ένα σύστημα οργάνωσης και λειτουργίας στη βάση των αρχών της καλής διακυβέρνησης και της χρηστής διοίκησης.

Η Ελλάδα υπολείπεται όχι σε ποσότητα, αλλά σε ποιότητα θεσμών και για το λόγο αυτό πρέπει να επανεξετάσει τα δομικά στοιχεία του διοικητικού της συστήματος για να καταστεί πιο ευέλικτη και αποδοτική και να προσαρμοστεί στη νέα πραγματικότητα, καταπολεμώντας τις εγγενείς αδυναμίες των διοικητικών της θεσμών.

II. Ειδικό Μέρος

Άρθρο 18

Οριοθέτηση και αποστολή της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης

Το άρθρο 18 του σχεδίου νόμου καθορίζει τα όρια και την αποστολή της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης. Για τους σκοπούς του παρόντος, όπως τονίζεται στο νομοσχέδιο, δίνεται ο ορισμός της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, η οποία περιλαμβάνει (α) την Προεδρία της Δημοκρατίας, (β) την Προεδρία της Κυβέρνησης, (γ) τα Υπουργεία και τις αποκεντρωμένες ή περιφερειακές υπηρεσίες τους, (δ) τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και (ε) τις Ανεξάρτητες Αρχές. Η απαρίθμηση αυτή στηρίζεται στην παρ 1 εδ. στ. του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» με τη διαφορά ότι στο παρόν νομοσχέδιο έχει προστεθεί η Προεδρία της Κυβέρνησης και περιλαμβάνονται όλες οι Ανεξάρτητες Αρχές, ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας.

Επίσης, με το άρθρο αυτό ορίζεται για πρώτη φορά η αποστολή της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, που είναι η εκτέλεση και διαφύλαξη των επιταγών του Συντάγματος και των νόμων, η προστασία του δημοσίου συμφέροντος, η μέριμνα για την παροχή ποιοτικών δημοσίων υπηρεσιών στην κοινωνία και η εν γένει προστασία της ισότητας, της δικαιοσύνης και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Άρθρο 19

Αρχές καλής διακυβέρνησης και χρηστής διοίκησης

Στο άρθρο 19 παρατίθενται οι βασικές αρχές της καλής διακυβέρνησης και της χρηστής διοίκησης με τις οποίες λειτουργεί η Κεντρική Δημόσια Διοίκηση προκειμένου να εκπληρώσει την αποστολή της. Οι αρχές αυτές προέρχονται από τη διεθνή, επιστημονική θεωρία και πρακτική και συνίστανται στις αρχές της αρχές της νομιμότητας, της διαφάνειας και λογοδοσίας, της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, της αναγκαιότητας και επικουρικότητας και της αξιοκρατίας και του επαγγελματισμού που ορίζονται στις επιμέρους διατάξεις του άρθρου 19.

Αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα αποτόπωσης των βασικών σύγχρονων αρχών οργάνωσης και διοίκησης, είχαν γίνει στο παρελθόν κάποιες προσπάθειες να συμπεριληφθούν βασικοί κανόνες σε διάσπαρτα νομοθετήματα, όπως οι αρχές της Καλής Νομοθέτησης στο άρθρο 2 του ν. 4048/2012 και οι γενικές αρχές για τη διαχείριση των οικονομικών του Δημοσίου στο άρθρο 33 του ν. 4270/2014. Δεν υπήρχε όμως μέχρι σήμερα ένα συνολικό ενιαίο σημείο αναφοράς για την Κεντρική Δημόσια Διοίκηση. Με αυτά τα δεδομένα, το παρόν νομοσχέδιο επιχειρεί για πρώτη φορά να

δημιουργήσει ένα συνολικό εγχειρίδιο με τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης.

Άρθρο 20

Οργάνωση και λειτουργία των φορέων της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης

Το άρθρο 20 ρυθμίζει την οργάνωση και τη λειτουργία των φορέων της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης καθώς και των εποπτευόμενων από αυτούς νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Σκοπός του παρόντος είναι να διασφαλιστεί η ορθολογική, αποδοτική και αποτελεσματική οργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης προκειμένου να ανταποκρίνεται στην αποστολή της. Η όλη μεθοδολογία είναι διαφορετική σε σχέση με το παρελθόν, καθώς προωθούνται οργανωτικές δομές και διαδικασίες που είναι ευέλικτες και εγγυώνται τη βέλτιστη λειτουργία της Διοίκησης.

Η οργάνωση και η λειτουργία των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης στηρίζεται στους οργανισμούς, το περιεχόμενο των οποίων καταρτίζεται, τροποποιείται και καταργείται μόνο με προεδρικά διατάγματα. Για το λόγο αυτό, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών διαδικαστικών προϋποθέσεων που ορίζουν ειδικές διατάξεις και οι οποίες βρίσκονται σε ισχύ, ορίζεται ότι καταργείται κάθε άλλη διάταξη που προβλέπει, περί της οργάνωσης και λειτουργίας των φορέων της παραγράφου 1, την έκδοση υπουργικής ή κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία καθορίζεται ο Οργανισμός των φορέων αυτών. Ειδικός κανόνας θεσπίζεται για τις Ανεξάρτητες Αρχές, οι Οργανισμοί των οποίων καταρτίζονται με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων διοίκησής τους για λόγους διασφάλισης της ανεξαρτησίας τους.

Με το εν λόγω άρθρο θεσπίζονται οι βασικές αρχές για το περιεχόμενο των Οργανισμών, με στόχο την ευελιξία και τη λειτουργικότητα της Διοίκησης. Το περιεχόμενο αυτό μπορεί να είναι είτε υποχρεωτικό (ως προς τα ζητήματα της παρ. 2 του άρθρου 20) είτε δυνητικό (ως προς τα ζητήματα της παρ. 3 του ίδιου άρθρου).

Κεφάλαιο Β΄ Προεδρία της Κυβέρνησης

Ι. Γενικό Μέρος

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου είναι αποτέλεσμα μίας πρόκλησης αναμόρφωσης των μηχανισμών συντονισμού και λειτουργίας της κυβέρνησης, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι παθογένειες που υπονομεύουν την αποτελεσματικότητα των κυβερνητικών θεσμών και συχνά ματαιώνουν τον ρόλο τους.

Οι νομοθετικές παρεμβάσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια έχουν παραγάγει ισχνά ή και μηδαμινά ακόμα, αποτελέσματα και διακρίνονται για την αποσπασματικότητα των ρυθμίσεων και την αποτυχία να άρουν τις δομικές αδυναμίες της διοίκησης.

Δεδομένου ότι υπάρχει προβληματισμός και σε πολλές περιπτώσεις έλλειμμα εμπιστοσύνης για τη διαμόρφωση της κυβερνητικής πολιτικής, είναι καίριας σημασίας η ενίσχυση της ποιότητας των θεσμών διακυβέρνησης και η αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τις μεταξύ τους σχέσεις. Κρίσιμο ζητούμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αποτελεί η δημιουργία λειτουργικών και αποτελεσματικών δομών διακυβέρνησης που θα ενισχύσουν μακροπρόθεσμα την αποτελεσματικότητά της. Προς αυτή την κατεύθυνση, οι προτεινόμενες διατάξεις παρέχουν στην εκάστοτε Κυβέρνηση τα απαιτούμενα εργαλεία, προκειμένου αυτή να ανταποκριθεί σε μία συγκεκριμένη στοχοθεσία με επίκεντρο τη διαρκή επικοινωνία και αλληλεπίδραση μεταξύ των Υπουργείων και της Προεδρίας της Κυβέρνησης που συνιστάται ως επιτελική δημόσια υπηρεσία, για να υπάρχει συνεχής παρακολούθηση της εξέλιξης του κυβερνητικού έργου και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί.

Ζητούμενο σήμερα αποτελεί, πράγματι, η αναβάθμιση της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών και η διασφάλιση ενός επιπέδου λειτουργίας που να επιτρέπει την αποτελεσματική εφαρμογή δημόσιων πολιτικών. Στο πλαίσιο αυτό θεσπίζεται μία καινοτόμος δημόσια υπηρεσία, η Προεδρία της Κυβέρνησης, η οποία υπάγεται στον Πρωθυπουργό και αποσκοπεί στον προγραμματισμό και την υλοποίηση των κυβερνητικών δράσεων μέσα σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, έτσι ώστε να παρακολουθείται εάν υπάρχει χρονική υστέρηση στην επίτευξη των βασικών προτεραιοτήτων.

Η νέα δημόσια υπηρεσία καθίσταται ο βασικός πυλώνας, μέσω του οποίου θα γίνεται η παρακολούθηση και ο συντονισμός του κυβερνητικού έργου με σκοπό να αρθούν οι παθογένειες των κυβερνητικών δομών, και να εισαχθεί ένα αποτελεσματικότερο σύστημα επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ των κυβερνητικών υπηρεσιών.

Προς τον σκοπό αυτό, η νέα αυτή δημόσια υπηρεσία διαρθρώνεται σε πέντε Γενικές Γραμματείες, οι οποίες θα λειτουργούν στο πλαίσιο μιας ισχυρής και συνεκτικής στρατηγικής με σκοπό την άσκηση αποτελεσματικής διοίκησης.

Περαιτέρω, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο εγκαινιάζεται ένα νέο μοντέλο κυβερνητικής λειτουργίας, στο οποίο κομβικό ρόλο έχει ένα πρωτοπόρο πληροφοριακό σύστημα προγραμματισμού και παρακολούθησης του κυβερνητικού έργου, με το οποίο επιδιώκεται η συστηματική υποστήριξη και

παρακολούθηση του έργου των Υπουργείων και η έγκαιρη παρέμβαση για την εξασφάλιση της επιτυχούς εφαρμογής του.

Το ανωτέρω πληροφοριακό σύστημα αποτελεί κεντρικό δίαυλο επικοινωνίας και κεντρικό αποθετήριο των κυβερνητικών ενεργειών. Μέσω του εν λόγω Πληροφοριακού Συστήματος παρέχεται η δυνατότητα τήρησης του χρονοπρογραμματισμού κάθε δραστηριότητας, επικαιροποίησης του Κυβερνητικού Προγράμματος, καθώς και παρακολούθησης της προόδου του μέσω της εξαγωγής σχετικών αναφορών και απεικονίσεων με τελικό σκοπό τη συστηματική διαρκή παρακολούθηση του Κυβερνητικού Έργου και την έγκαιρη παρέμβαση για την εξασφάλιση της επιτυχούς εφαρμογής του.

II. Ειδικό Μέρος

Άρθρο 21

Σύσταση και βασική διάρθρωση της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Μια ακόμη καινοτομία που εισάγεται στο παρόν νομοσχέδιο είναι η θέσπιση μίας νέας αυτοτελούς, επιτελικής, δημόσιας υπηρεσίας, με την ονομασία Προεδρία της Κυβέρνησης, η οποία υπάγεται στον Πρωθυπουργό και λειτουργεί και οργανώνεται σύμφωνα με τον οργανισμό της, στη βάση του άρθρου 20 του παρόντος.

Η νέα αυτή δημόσια υπηρεσία της Προεδρίας της Κυβέρνησης αναλαμβάνει κεντρικό ρόλο τόσο στην οργάνωση όσο και στη λειτουργία των φορέων Δημόσιας Διοίκησης, προκειμένου να ενδυναμωθεί το Διοικητικό Σύστημα και να ενισχυθεί η συνεργασία των φορέων της δημόσιας διοίκησης.

Στο άρθρο προβλέπονται οι υπηρεσίες που υπάγονται στην Προεδρία της Κυβέρνησης, ήτοι (α) η Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού, (β) η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων (γ) η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών, (δ) η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών και (ε) η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης.

Το παρόν άρθρο, σε ό,τι αφορά στα ιδιαίτερα γραφεία των Γενικών Γραμματέων της Προεδρίας της Κυβέρνησης παραπέμπει στις ρυθμίσεις για τους Γενικούς και τους Ειδικούς Γραμματείς. Προβλέπεται επίσης ότι στην Προεδρία της Κυβέρνησης υπάγεται η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών ενώ σε αυτή λειτουργούν επίσης Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Κράτους και Γραφείο Παρέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οργανικές μονάδες της Προεδρίας της Κυβέρνησης, με την εξαίρεση της Γενικής Γραμματείας του Πρωθυπουργού, είναι πάντως δυνατόν να υπαχθούν σε Υπουργό Επικρατείας ή Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό, με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 22

Αποστολή της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Στο άρθρο 22 αποτυπώνεται η αποστολή της καινοτόμου δημόσιας υπηρεσίας της Προεδρίας της Κυβέρνησης, η οποία συνίσταται στην υποστήριξη του Πρωθυπουργού στην ενάσκηση των καθηκόντων του, όπως αυτά προβλέπονται στο Σύνταγμα (άρθρο 82 παρ. 2), προς τον σκοπό διασφάλισης της συνοχής και της αποτελεσματικότητας του κυβερνητικού έργου με γνώμονα το συμφέρον της κοινωνίας και της χώρας.

Για να μπορεί ο Πρωθυπουργός να ασκεί την πολυδιάστατη αποστολή του, δεδομένης της πολυπλοκότητας και εξειδίκευσης των κυβερνητικών και εν γένει δημόσιων υπηρεσιών, έχει ανάγκη μίας νέας συνεκτικής δομής η οποία (α) θα συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του κυβερνητικού έργου σε διυπουργικό επίπεδο, επιλύοντας διαφορές όπου αυτές αναφύονται, για την επίτευξη των στόχων των κυβερνητικών πολιτικών, (β) θα λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης, (γ) θα σχεδιάζει και θα υλοποιεί την επικοινωνιακή στρατηγική της Κυβέρνησης, μεριμνώντας ταυτόχρονα για την ενημέρωση της κοινής γνώμης, (δ) θα υποστηρίζει το Υπουργικό Συμβούλιο και τα λοιπά συλλογικά κυβερνητικά όργανα και λοιπές διυπουργικές ομάδες κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Αυτό τον πολυδιάστατο ρόλο επιτελεί πλέον η Προεδρία της Κυβέρνησης.

Άρθρο 23

Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού

Ο Πρωθυπουργός, έχοντας πρωτεύοντα ρόλο μέσα στην Κυβέρνηση, χρήζει ενός υποστηρικτικού μηχανισμού, ο οποίος θα συνεισφέρει στο έργο και στην αποστολή του. Την ανάγκη αυτή καλύπτει προεχόντως η Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού, η οποία μεριμνά για κάθε ζήτημα διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης των υπηρεσιών που συναποτελούν την Προεδρία της Κυβέρνησης και συνδράμει τον Πρωθυπουργό διοικητικά και επιστημονικά. Για το λόγο αυτό αποκτά διευρυμένες αρμοδιότητες νομικού, διοικητικού και οικονομικού περιεχομένου.

Προκειμένου να εκπληρώσει την αποστολή της η Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού διαρθρώνεται σε τρεις τομείς για τους οποίους καθορίζονται ρητώς διακεκριμένες αρμοδιότητες (Τομείς Γραμματειακής και Επιστημονικής Υποστήριξης του Πρωθυπουργού και Τομέας Διοικητικής Υποστήριξης της Προεδρίας της Κυβέρνησης), προκειμένου να αποφευχθεί η σύγχυση ή η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων.

Επίσης παρέχεται εξουσιοδότηση στον Πρωθυπουργό να καθορίσει, με απόφασή του, ειδικά και λεπτομερειακά θέματα, που αφορούν στην

προσθήκη ή την κατάργηση γραφείων, την τροποποίηση των σχετικών αρμοδιοτήτων, όπως επίσης τον καθορισμό των μετακλητών υπαλλήλων που στελεχώνουν τη Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού.

Άρθρο 24

Μονάδα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Με το άρθρο 24 συνιστάται μία νέα μονάδα, με την ονομασία Μονάδα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης της Προεδρίας της Κυβέρνησης, επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, η οποία αναλαμβάνει την εν γένει διοικητική και οικονομική υποστήριξη των υπηρεσιών που συναποτελούν την Προεδρία της Κυβέρνησης και η οποία εντάσσεται στην Γενική Γραμματεία της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Η νέα αυτή μονάδα που λειτουργεί στη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 και 3 του εν λόγω άρθρου, στο οποίο αποτυπώνονται λεπτομερώς η διάρθρωση και οι αρμοδιότητές της. Επιτυγχάνονται με τον τρόπο αυτό κρίσιμες συνέργειες, καθώς οι σχετικές υπηρεσίες είναι σήμερα διάσπαρτες και κατακερματισμένες.

Άρθρο 25

Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού και του εξορθολογισμού του τρόπου άσκησης της εκτελεστικής εξουσίας, προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις, η Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, η οποία συστάθηκε με το π.δ. 32/2004 “Σύσταση και Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης” (ΦΕΚ Α’ 28) καταργείται και αντικαθίσταται από μία νέα, πιο ευέλικτη, αυτοτελή δημόσια υπηρεσία, τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, η οποία έχει επιφορτιστεί με νέα διευρυμένα καθήκοντα και έχει ως αποστολή τη διασφάλιση της συνοχής και του συντονισμού της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας, την αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης, καθώς και την υποστήριξη του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης αποτελεί θεμελιώδη εκδήλωση της κυβερνητικής πολιτικής και ότι ο συντονισμός της άσκησης της αρμοδιότητας αυτής ανήκει στον Πρωθυπουργό, η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων αποκτά νέο αναβαθμισμένο ρόλο καθώς αναλαμβάνει την τελική επεξεργασία των νομοσχεδίων πριν αυτά κατατεθούν στη Βουλή.

Επίσης, μεριμνά για την έγκαιρη δημοσίευση κάθε νόμου ή κανονιστικής πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συντονίζει κάθε δράση κωδικοποίησης και αναμόρφωσης του δικαίου, συντονίζει την εφαρμογή των αρχών της Καλής Νομοθέτησης και τις δράσεις για την καταπολέμηση της πολυνομίας και της κακονομίας, υποστηρίζει νομικά τον Πρωθυπουργό, την Προεδρία της Κυβέρνησης και την Κυβέρνηση, συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Βουλής για θέματα που άπτονται των σχέσεων Κυβέρνησης-Βουλής και διενεργεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εφαρμογή των διατάξεων περί δεοντολογίας και αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων για τα κυβερνητικά στελέχη.

Στο Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων μεταφέρονται ουσιαστικά όλες οι αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 3 του π.δ. 32/2004. Ο Γενικός Γραμματέας όχι μόνο προΐσταται, αμέσως μετά τον Πρωθυπουργό ή το μέλος της Κυβέρνησης ή τον Υφυπουργό στον οποίο ανατίθεται η σχετική αρμοδιότητα, όλων των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας αλλά και προσυπογράφει όλα τα έγγραφα που υπογράφονται από τον Πρωθυπουργό, ή το μέλος της Κυβέρνησης ή τον Υφυπουργό, κατά το μέρος της αρμοδιότητάς τους, εφόσον προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτούς υπηρεσίες. Επίσης, αποκτά ρόλο συντονιστή της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας και των δράσεων για την εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης σε όλο το δημόσιο τομέα, ενώ ταυτόχρονα μεριμνά για κάθε νομικό ή κοινοβουλευτικό ζήτημα που αναφύεται και αφορά στην εφαρμογή του κυβερνητικού έργου, και για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας.

Στο άρθρο 25 περιγράφεται, μεταξύ των άλλων, και η νέα διάρθρωση που θα έχει η Γενική Γραμματεία καθώς πλέον αποτελείται από τέσσερις οργανικές μονάδες και ειδικότερα τις Α' και Β' Διευθύνσεις Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας, οι οποίες είναι αρμόδιες για την τελική σύνταξη των νομοσχεδίων, καθώς και για τον έλεγχο κανονιστικών πράξεων των Υπουργείων αρμοδιότητάς τους, τη Διεύθυνση Αναλύσεων και Διαβούλευσης, η οποία είναι αρμόδια για τη σύνταξη των Αναλύσεων Συνεπειών των νομοσχεδίων σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και τις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων, καθώς και για τον συντονισμό όλων των φάσεων διαβούλευσης που ορίζει ο νόμος για τη σύνταξη του νομοσχεδίου, και το Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων το οποίο είναι υπεύθυνο για την κάθε είδους νομική υποστήριξη των υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης, του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης τόσο κατά τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία όσο και για κάθε άλλο θέμα της ζητηθεί από το Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών

Θεμάτων, για την υποστήριξη των συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και των λοιπών συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, για κάθε θέμα που άπτεται των σχέσεων της Προεδρίας της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού με τη Βουλή και την κοινοβουλευτική διαδικασία καθώς και για την τήρηση μητρώου των στελεχών που καλύπτουν κυβερνητικές θέσεις με τα αναγκαία στοιχεία που διασφαλίζουν την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων τους και την παρακολούθηση του έργου τους.

Στη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων μεταφέρονται όλες οι επιτροπές που υπάγονται σύμφωνα με το άρθρο 2 του π.δ. 32/2004 στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, αναδιαρθρωμένες και αναβαθμισμένες, όμως η καινοτομία του παρόντος νομοσχεδίου είναι ότι πλέον και το Εθνικό Τυπογραφείο, το οποίο διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3469/2006 (Α'131) και του π.δ. 29/2018 (Α'58), υπάγεται στην αρμοδιότητα της ίδιας Γενικής Γραμματείας.

Περαιτέρω, η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, οι οποίες, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 10, αντίστοιχα, του ν. 2667/1998 (Α' 281), υπάγονται στον Πρωθυπουργό και υποστηρίζονται ως προς τη στελέχωση και την υποδομή τους από τη καταργηθείσα Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, πλέον θα υποστηρίζονται από τη νέα Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

Άρθρο 26

Γενικές Γραμματείες Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών και Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών

Συστατικό της επιτυχίας του κυβερνητικού έργου είναι ο συντονισμός, ιδιαίτερα για πολιτικές που διατρέχουν οριζόντια όλες τις διοικητικές και πολιτικές δομές. Η έλλειψη συντονισμού και συνεργασίας, που παρατηρείται τόσο μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών, όσο και στο πλαίσιο της ίδιας υπηρεσίας, καθιστά δυσχερή την αποτελεσματική εφαρμογή του κυβερνητικού προγράμματος. Το πρόβλημα επιτείνει η πληθώρα αγκυλώσεων και στρεβλώσεων που προκαλούνται από συναρμοδιότητες και επικαλύψεις και η απουσία ενός ισχυρού, συντονιστικού οργάνου, το οποίο θα διαμορφώνει, θα παρακολουθεί και θα αξιολογεί τα αποτελέσματα των δημόσιων πολιτικών.

Στο πλαίσιο αυτό συνεστήθη με το άρθρο 14 του ν. 4109/2013 «Κατάργηση και συγχώνευση νομικών προσώπων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα – Σύσταση Γενικής Γραμματείας για τον συντονισμό του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις», η Γενική Γραμματεία Συντονισμού ως πάγια επιτελική δημόσια υπηρεσία, υπαγόμενη απευθείας στον Πρωθυπουργό, με αποστολή της τον συντονισμό των δράσεων για την

εφαρμογή του κυβερνητικού έργου και ειδικότερα τον προγραμματισμό, την οργάνωση, την παρακολούθηση, τον συντονισμό μεταξύ των Υπουργείων, την εξομάλυνση τυχόν διαφωνιών ιδίως αυτών που προκύπτουν λόγω συναρμοδιότητας Υπουργείων, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα του κυβερνητικού έργου και τον έλεγχο της εκτέλεσής του, σύμφωνα με τις αποφάσεις των κυβερνητικών οργάνων.

Ο σκοπός του νομοθέτη του ν. 4109/2013 ήταν να δημιουργήσει τις θεσμικές προϋποθέσεις για μια άλλη Διοίκηση αποδοτική, λειτουργική, προσηλωμένη στην εξυπηρέτηση και μόνο του δημόσιου συμφέροντος και του κοινού καλού, πέρα και πάνω από μερικά ή συντεχνιακά συμφέροντα κοινωνικών ομάδων ή τάξεων.

Με την παρούσα διάταξη επέρχονται ορισμένες αλλαγές και προσθήκες στο θεσμικό πλαίσιο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού του ν. 4109/2013. Αναβαθμίζεται και επεκτείνεται ο θεσμός της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, με την αύξηση των δομών και με την προσθήκη σε αυτές αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων.

Για λόγους ορθολογικότερης οργάνωσης και καταμερισμού των αρμοδιοτήτων επί των ασκούμενων δημοσίων πολιτικών, συνιστώνται πλέον δύο Γενικές Γραμματείες Συντονισμού, οι οποίες διακρίνονται ως εξής: (α) Γενική Γραμματεία Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών και (β) Γενική Γραμματεία Συντονισμού Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών.

Στο άρθρο 26 αποτυπώνονται επίσης και οι νέες αυξημένες και διευρυμένες λειτουργίες και οι αρμοδιότητες των δύο γραμματειών στο πλαίσιο της αποστολής τους για τη διασφάλιση της συνοχής του κυβερνητικού έργου στους τομείς πολιτικής αρμοδιότητάς τους. Συνεπώς, οι Γενικές Γραμματείες Συντονισμού, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Συντονισμού των αρμόδιων Υπουργείων προγραμματίζουν τις δημόσιες πολιτικές, παρακολουθούν, συντονίζουν και αξιολογούν την εφαρμογή τους, επλύουν τυχόν διαφωνίες μεταξύ των υπηρεσιών συναρμοδίων Υπουργείων, ελέγχουν τη συμβατότητα των προτεινομένων νομοθετικών ρυθμίσεων με την κυβερνητική πολιτική, εκπονούν και προτείνουν στον Πρωθυπουργό και στους αρμόδιους Υπουργούς οριζόντιες πολιτικές που ανήκουν στην αρμοδιότητα περισσότερων Υπουργείων, συμμετέχουν στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της επικοινωνιακής στρατηγικής της Κυβέρνησης και συντάσσουν από κοινού το Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής καθώς και την Έκθεση Ρυθμιστικής Παραγωγής και Αξιολόγησης.

Με το παρόν άρθρο θεσπίζονται περαιτέρω διατάξεις για τις αρμοδιότητες των Γενικών Γραμματέων, οι οποίοι προϊστανται όλων των υπηρεσιών των δύο Γενικών Γραμματειών Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης και είναι οι άμεσοι βοηθοί του Πρωθυπουργού ή του Υπουργού Επικρατείας ή

του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό στον οποίο ανατίθεται η σχετική αρμοδιότητα, στη διεκπεραίωση των εντολών τους, καθώς παρακολουθούν την εφαρμογή των αποφάσεων και οδηγιών που αφορούν τον σχεδιασμό και συντονισμό του κυβερνητικού έργου στους τομείς αρμοδιότητας τους και την εκτέλεση των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και ενημερώνουν σχετικά τον Πρωθυπουργό και τους αρμόδιους Υπουργούς και Υφυπουργούς.

Επίσης, καθορίζεται η εσωτερική διάρθρωση κάθε Γενικής Γραμματείας Συντονισμού, σύμφωνα με την αποστολή και τις αρμοδιότητες και στη βάση της διαμόρφωσης ενός λιτού, κατά το δυνατόν, αλλά περισσότερο λειτουργικού μηχανισμού, σε σχέση με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4109/2013. Για το λόγο αυτό η Γενική Γραμματεία διαρθρώνεται σε Διεύθυνση Ανάλυσης και Προγραμματισμού Πολιτικών, η οποία είναι αρμόδια για την κατάρτιση του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής και των υπουργικών σχεδίων δράσης, σε Τομείς Πολιτικής, οι οποίοι μεριμνούν για την κατάρτιση των σχεδίων δράσης των υπουργείων και την έγκαιρη αποστολή τους σε αυτούς, όπως επίσης στο Αυτοτελές Τμήμα Τεκμηρίωσης και Αρχείων, το οποίο είναι αρμόδιο για τη συγκέντρωση, ταξινόμηση και αρχειοθέτηση όλων των αποφάσεων, πρακτικών και λοιπών κειμένων που αφορούν στο έργο των υπηρεσιών των Γενικών Γραμματειών Συντονισμού.

Στο άρθρο 26 προβλέπεται η μονάδα του νέου πρωτοποριακού Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, του οποίου την εποπτεία έχουν αναλάβει από κοινού οι δύο Γενικές Γραμματείες Συντονισμού και το οποίο έχει ως αποστολή τη συνεχή επικοινωνία με τους υπουργούς και τους γενικούς γραμματείς για την υποστήριξη και τον συντονισμό των ενεργειών τους και την επίτευξη των στόχων του κυβερνητικού προγράμματος, μέσω ενιαίου μηχανισμού παρακολούθησης.

Άρθρο 27

Ειδική Γραμματεία Ο.Π.Σ. παρακολούθησης κυβερνητικού έργου

Με το άρθρο 27 του παρόντος σχεδίου νόμου προτείνεται η σύσταση στην Προεδρία της Κυβέρνησης, Ειδικής Γραμματείας Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για την Παρακολούθηση του Κυβερνητικού Έργου, η οποία μπορεί με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να υπάγεται σε Υπουργό Επικρατείας ή σε Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό ή σε Γενικό Γραμματέα της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Προτείνεται η μονάδα να έχει τις εξής αρμοδιότητες: (α) την αποτελεσματική και αδιάλειπτη λειτουργία του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος,

(β) την αναβάθμιση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος με βάση τις ανακρίπτουσες υπηρεσιακές απαιτήσεις, (γ) την άμεση υποστήριξη των χρηστών του πληροφοριακού συστήματος και την επίλυση κάθε μορφής τεχνικών ή λειτουργικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν από την χρήση του συστήματος, (δ) την ασφάλεια του πληροφοριακού συστήματος έναντι οποιουδήποτε κινδύνου μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης και χρήσης, ή αλλοίωσης των δεδομένων του, (ε) τη διαχείριση δικαιωμάτων πρόσβασης στους εξουσιοδοτημένους χρήστες του συστήματος, (στ) τη συνεχή συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος, της βάσης δεδομένων και των υποδομών του, ώστε να ανταποκρίνεται στην αξιόπιστη λειτουργία που απαιτείται για την υποστήριξη του Πρωθυπουργού και των αρμοδίων υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης, (ζ) την εξασφάλιση της αδιάλειπτης λειτουργίας του και την διασφάλιση της ακεραιότητας των δεδομένων του μέσω της αρχιτεκτονικής υποδομών, (η) τον ποιοτικό έλεγχο των δεδομένων που εισάγονται στο σύστημα και την εκπαίδευση των χρηστών, ώστε να αξιοποιούνται πλήρως οι δυνατότητες του συστήματος προς όφελος της λειτουργίας της Κυβέρνησης.

Άρθρο 28

Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

Με το άρθρο 2 του ν. 3242/2004 «Ρυθμίσεις για την οργάνωση και λειτουργία της Κυβέρνησης, τη διοικητική διαδικασία και τους Ο.Τ.Α.» καταργήθηκε το Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και συστάθηκαν για πρώτη φορά δύο Γενικές Γραμματείες, η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και η Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης οι οποίες με το άρθρο 1 του ανωτέρω νόμου υπήχθησαν στον Πρωθυπουργό. Έκτοτε, οι δύο Γραμματείες υπέστησαν αλληπάλληλες τροποποιήσεις και προσθήκες στην οργάνωση και λειτουργία τους με διάσπαρτες διατάξεις Προεδρικών Διαταγμάτων και Νόμων (ιδίως με το ν. 3734/2009 (Α' 8), το π.δ. 189/2009, (Α' 221), το π.δ. 96/2010 (Α' 170), το π.δ. 65/2011 (Α' 147), το π.δ. 73/2011 (Α' 178), το π.δ. 102/2014 (Α' 169), το ν. 4320/2015 (Α' 29), το π.δ. 82/2017 (Α' 117), μέχρι το ν. 4320/2015 (Α' 29), με τον οποίο οι δύο Γραμματείες ενοποιήθηκαν σε μία.

Στο άρθρο 27 ρυθμίζονται η αποστολή και οι αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων που συγκροτούν τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης. Οι αρμοδιότητες των επιμέρους οργανικών μονάδων έχουν αποτυπωθεί σε απόλυτη συμφωνία με τη γενική αποστολή και τις λειτουργίες της Γενικής Γραμματείας, η οποία συνιστάται στην υποστήριξη των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, καθώς και της Προεδρίας της Κυβέρνησης σε θέματα επικοινωνίας και ενημέρωσης της κοινής γνώμης εντός και εκτός Ελλάδος, σε σχέση με το κυβερνητικό έργο, καθώς και στην υποστήριξη του

εκάστοτε Κυβερνητικού Εκπροσώπου στην άσκηση των καθηκόντων του. Επιπλέον στην αποστολή της Γενικής Γραμματείας εντάσσεται και η υποστήριξη των πολιτικών κομμάτων σε θέματα ενημέρωσης και η άσκηση των ρυθμιστικών και κρατικών εποπτικών αρμοδιοτήτων που αφορούν στο χώρο των ΜΜΕ, η παρακολούθηση και η εφαρμογή της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η διαφύλαξη και αξιοποίηση των αρχείων της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας με έμφαση σε αυτά των μέσων ενημέρωσης. Στη Γενική Γραμματεία ανήκει επίσης η εποπτεία τόσο της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης όσο και του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων-Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ Α.Ε.).

Άρθρο 29

Προσωπικό της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Σε ό,τι αφορά στη στελέχωση της Προεδρίας της Κυβέρνησης δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον εμπλουτισμό του ανθρώπινου δυναμικού, όχι με επιβάρυνση του Προϋπολογισμού αλλά με τη μετακίνηση δημοσιοϋπαλληλικού προσωπικού από υπουργεία και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Αποσκοπείται έτσι η δημιουργία σταθερών διοικητικών δομών, κατά τα καλύτερα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.

Στο άρθρο 29 ρυθμίζονται τα θέματα κάλυψης θέσεων προσωπικού καθώς και τα συναφή ζητήματα της υπηρεσιακής κατάστασής τους. Το σύνολο των θέσεων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, με την επιφύλαξη προηγούμενων διατάξεων του άρθρου 23 του σχεδίου νόμου, ανέρχεται στις τετρακόσιες εβδομήντα, εκ των οποίων οι εκατό είναι θέσεις μετακλητών, οι τριάντα αποσπασμένων και οι τριακόσιες σαράντα είναι οργανικές θέσεις μόνιμων υπαλλήλων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή δημοσιογράφων. Η κατανομή των ανωτέρω θέσεων μεταξύ κατηγορίας, κλάδου και εργασιακής σχέσης και ειδικότητας γίνεται με το προεδρικό διάταγμα του Οργανισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Με αποφάσεις του προϊσταμένου της Μονάδας Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, η οποία αναρτάται στη Διαύγεια, πραγματοποιείται η κατανομή ή η ανακατανομή των ανωτέρω οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού δημοσίου δικαίου και οι μετακινήσεις μόνιμων υπάλληλων δημοσίου δικαίου ή ΙΔΑΧ μεταξύ των οργανικών μονάδων των υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Για τους μετακλητούς υπαλλήλους προβλέπεται η εφαρμογή των άρθρων 45 έως 48 του παρόντος νομοσχεδίου, ενώ για τους προϊσταμένους των γραφείων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 33.

Άρθρο 30

Ειδική διάταξη για το προσωπικό της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Με το άρθρο 30 ρυθμίζονται ειδικά ζητήματα του προσωπικού για να καλυφθούν οι ανάγκες της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Συνεπώς, πέρα από το προσωπικό που ορίζεται στο 29 του παρόντος, ο Πρωθυπουργός, με απόφαση του, αναθέτει ειδικά καθήκοντα σε υπηρετούντες στις Ένοπλες Δυνάμεις και στα Σώματα Ασφαλείας, παράλληλα με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους, για τα οποία ορίζεται επιμίσθιο, που δεν υπερβαίνει το 30% των αποδοχών τους, ενώ με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του εποπτεύοντος Υπουργού αποσπώνται στην Προεδρία της Κυβέρνησης μέχρι τρία μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Άρθρο 31

Στελέχωση θέσεων ευθύνης της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Με το άρθρο 31 του νομοσχεδίου ρυθμίζονται τα θέματα της κάλυψης των θέσεων των Προϊσταμένων των υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης από μόνιμους υπαλλήλους δημοσίου δικαίου ή υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο θεμελιώδης σκοπός της δημιουργίας σταθερών διοικητικών δομών. Τα απαιτούμενα προσόντα και οι κλάδοι καθορίζονται με τον Οργανισμό της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Ειδικώς στην περίπτωση των Γραφείων της Προεδρίας της Κυβέρνησης και των Τμημάτων που δύνανται να υπάγονται σε αυτά, προβλέπεται η πλήρωση των θέσεων προϊσταμένων, από μετακλητούς υπαλλήλους, οι οποίοι διορίζονται και παύονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Με το άρθρο αυτό εισάγεται ειδική ρύθμιση για τη θέση του προϊσταμένου του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, για την οποία απαιτείται η κατοχή πτυχίου νομικής και συναφούς μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας.

Άρθρο 32

Λοιπά υπηρεσιακά θέματα του προσωπικού της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Στο άρθρο 32 προβλέπεται η σύσταση και η συγκρότηση υπηρεσιακού συμβουλίου στην Προεδρία της Κυβέρνησης, η θητεία των μελών του, καθώς και ο ορισμός των αναπληρωματικών μελών του. Αρμοδιότητα του υπηρεσιακού συμβουλίου είναι τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων, που επιλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Υπαλλήλων, καθώς και του

λοιπού προσωπικού δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, για το οποίο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, απαιτείται γνώμη ή απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποτελείται από έναν εκ των Γενικών Γραμματέων της Προεδρίας της Κυβέρνησης ως Πρόεδρο, όπως επίσης έναν Σύμβουλο και έναν Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως μέλη. Το υπηρεσιακό συμβούλιο προβλέπεται να λειτουργεί και ως πειθαρχικό συμβούλιο της Προεδρίας της Κυβέρνησης, οπότε όμως καθήκοντα προέδρου ασκεί Σύμβουλος της Επικρατείας. Εισηγητής ορίζεται ο Προϊστάμενος της Μονάδας Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, χωρίς δικαίωμα ψήφου, και εν απουσία αυτού ο προϊστάμενος της αρμόδιας για τα θέματα ανθρωπίνου δυναμικού διεύθυνσης της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Άρθρο 33

Αποδοχές του προσωπικού της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Με το άρθρο 33 ρυθμίζονται τα ζητήματα των αποδοχών των Προϊσταμένων όλων των υπηρεσιών των Γενικών Γραμματειών του Πρωθυπουργού, Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, πλην της Γενικής Διεύθυνσης του Εθνικού Τυπογραφείου, Συντονισμού της Κυβέρνησης, καθώς και των Γραφείων που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, τα οποία ισοδυναμούν με τις απολαβές των υπαλλήλων της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων 1ου βαθμού, όπως αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176). Για τους υπόλοιπους προϊσταμένους των υπηρεσιών της Μονάδας Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, της Γενικής Διεύθυνσης του Εθνικού Τυπογραφείου και των Διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης οι αποδοχές είναι ίσες με τις αποδοχές των προϊσταμένων διοίκησης, όπως αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176).

Άρθρο 34

Δαπάνες της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Με το άρθρο 34 ρυθμίζονται τα ζητήματα των δαπανών λειτουργίας της Προεδρίας της Κυβέρνησης, οι οποίες βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Προεδρίας της Κυβέρνησης ενώ η διενέργεια των αντίστοιχων δαπανών γίνεται από τον Γενικό Γραμματέα του Πρωθυπουργού, στον οποίο συγκεντρώνονται οι διοικητικές και οικονομικές αρμοδιότητες, ως κύριο διατάκτη.

Επίσης με το άρθρο 34 προβλέπεται και η αρμοδιότητα της Προεδρίας της Κυβέρνησης να διαχειρίζεται και να εποπτεύει τα κτίρια στα οποία στεγάζονται οι υπηρεσίες της και του περιβάλλοντος αυτά χώρου, καθώς και του εξοπλισμού τους, με την επιφύλαξη των σχετικών αρμοδιοτήτων της

Βουλής σε σχέση με τις υπηρεσίες της Προεδρίας της Κυβέρνησης που στεγάζονται στη Βουλή. Τόσο η εποπτεία και η διαχείριση όσο και τα αρμόδια όργανα καθορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού.

Κεφάλαιο Γ' Υπουργεία

Άρθρο 35

Αποστολή, λειτουργίες και βασική διάρθρωση Υπουργείων

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 35 του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι η βασική αποστολή των Υπουργείων είναι η εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής με βάση τις αρχές της καλής διακυβέρνησης και της χρηστής διοίκησης στο πλαίσιο των επιταγών του Συντάγματος και των νόμων.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 35 του σχεδίου νόμου προτείνεται μία διάρθρωση εντός των Υπουργείων που θα οδηγήσει στην αποδοτικότερη δομή αυτών. Ειδικότερα, προτείνεται τα Υπουργεία να διαρθρωθούν ως εξής: (α) σε οριζόντιες επιτελικές υπηρεσίες (αρμόδιες για τον συντονισμό σε θέματα όπως ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση δημοσίων πολιτικών, η νομοπαρασκευαστική διαδικασία, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, ο εσωτερικός έλεγχος, η επικοινωνία) και οι οποίες να υπάγονται ή στον Υπουργό ή στον Υπηρεσιακό Γραμματέα του οικείου Υπουργείου, (β) σε οριζόντιες υποστηρικτικές υπηρεσίες, ανεξαρτήτως επιπέδου, (αρμόδιες για τους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Υπαλλήλων, ιδίως υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού, διοικητικής υποστήριξης, οικονομικών και προϋπολογισμού, πληροφορικής, προμηθειών, οργάνωσης και μέριμνας, απλούστευσης διαδικασιών, ποιότητας και αποδοτικότητας) και οι οποίες υπάγονται εξ ολοκλήρου στον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου, (γ) σε Γενικές Γραμματείες, οι οποίες αποτελούν ενιαίο σύνολο υπηρεσιών του οικείου υπουργείου (ενός ή περισσότερων συναφών τομέων δραστηριότητας αυτού και υπάγονται απευθείας στο οικείο μέλος της Κυβέρνησης) και στις οποίες προϊστάνται Γενικοί Γραμματείς, (δ) σε Ειδικές Γραμματείες οι οποίες αποτελούν ενιαίο σύνολο υπηρεσιών του οικείου υπουργείου (για τη διαχείριση συγκεκριμένου έργου ιδιαίτερης εθνικής ή κυβερνητικής σημασίας, η οποία προσδιορίζεται στην απόφαση σύστασής τους), (ε) σε αποκεντρωμένες ή περιφερειακές υπηρεσίες με συγκεκριμένη κατά τόπον ή καθ' ύλην αρμοδιότητα ως προς την εφαρμογή των αρμοδιοτήτων του οικείου Υπουργείου.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 35 του παρόντος σχεδίου νόμου διευκρινίζεται ότι οι υπηρεσίες των Γενικών Γραμματειών, των Ειδικών Γραμματειών και αποκεντρωμένων ή περιφερειακών υπηρεσιών δεν

επιτρέπεται να ασκούν αρμοδιότητες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου.

Η παράγραφος 4 του άρθρου 35 του παρόντος σχεδίου νόμου αποτελεί την εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος (μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού) βάσει του οποίου (α) εξαιρούνται τα Υπουργεία στα οποία υπάγονται οι ένοπλες δυνάμεις, τα σώματα ασφαλείας ή το διπλωματικό σώμα από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, διότι λόγω των ειδικών θεμάτων που χειρίζονται αυτά τα Υπουργεία χρειάζονται ειδικές εξειδικευμένες δομές. Επίσης εκδίδεται Προεδρικό Διάταγμα, για να μπορεί να υπάρξει ευελιξία σε ανάγκη οργανωτικής αναδιάρθρωσης, βάσει του οποίου: (β) συστήνονται, καταργούνται, συγχωνεύονται, ανασυστήνονται και μετονομάζονται Υπουργεία, Γενικές ή Ειδικές Γραμματείες Υπουργείων καθώς και τις αντίστοιχες θέσεις Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων καθώς και αναπληρωτών γραμματέων, (γ) μεταφέρονται αρμοδιότητες μαζί με τις υπηρεσιακές μονάδες και τις θέσεις προσωπικού που ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές μεταξύ Υπουργείων ή Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, (δ) να συγκροτούνται ή ανασυγκροτούνται υφιστάμενες υπηρεσιακές μονάδες ή αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες σε νέο Υπουργείο, (ε) να μεταφέρεται η εποπτεία των νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα, εκτός των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, των νομικών τους προσώπων και των συνδέσμων τους, από Υπουργείο σε Υπουργείο ή από Γενική Γραμματεία σε Γενική Γραμματεία και να καθορίζεται κατά τροποποίηση των ισχυουσών διατάξεων ο βαθμός της εποπτείας καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης της, είτε για καθένα από αυτά είτε κατά ομάδες.

Άρθρο 36

Υπηρεσιακοί Γραμματείς Υπουργείων

Με το άρθρο 36 συστήνεται σε κάθε Υπουργείο θέση μόνιμου Υπηρεσιακού Γραμματέα με βαθμό 1ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων, που υπάγεται στον Υπουργό, οι οποίοι επιλέγονται από πενταμελή Επιτροπή Επιλογής Στελεχών του Δημοσίου, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 6, και στην οποία δεν μετέχει κανένα κυβερνητικό στέλεχος. Σημειώνεται ότι τα μέλη της Επιτροπής είναι τα εξής: τρεις (3) Αντιπρόεδροι ή σύμβουλοι του ΑΣΕΠ με ισάριθμους συμβούλους ως αναπληρωτές, ένας πρώην δικαστικός λειτουργός του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τον αναπληρωτή του και ο Πρόεδρος του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. με τον αναπληρωτή του.

Με τη ρύθμιση αυτή, επιδιώκεται για πρώτη φορά η πραγματική αποκομματικοποίηση της διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας των Υπουργείων με τη σύσταση θέσης Υπηρεσιακού Γραμματέα σε κάθε

Υπουργείο. Με τις διατάξεις του παρόντος, διαρρηγνύεται οριστικά η διαπλοκή πολιτικής και διοικητικής σφαίρας στα αμιγώς διοικητικά ζητήματα που εισήχθη στην ελληνική δημόσια διοίκηση με το ν. 1232/1982 και είχε ως αποτέλεσμα την ενασχόληση της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας με θέματα όπως η τοποθέτηση των υπαλλήλων στις διοικητικές μονάδες, η συγκρότηση επιτροπών διαγωνισμού, η πληρωμή των δαπανών κτλ. Ταυτόχρονα, δίδεται τέλος σε πρόσφατα εγχειρήματα κατ' επίφαση «αποκομματικοποίησης» της διοίκησης τα οποία συνοδεύονταν από προβλέψεις διαδικασιών χειραγωγήσιμων από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία, που αναπόφευκτα οδηγούσαν στην τοποθέτηση προσώπων με γενικές αρμοδιότητες και έντονα πολιτικά χαρακτηριστικά στην κορυφή της υπηρεσιακής ιεραρχίας.

Οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς, ως προϊστάμενοι όλων των υπηρεσιών που ασκούν τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, την οργανωτική και την οικονομική διαχείριση των Υπουργείων τους, έχουν ως αποστολή τη διασφάλιση της ομαλής και αποτελεσματικής διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας των φορέων τους.

Με τη θέσπιση τριετούς θητείας, με δικαίωμα ανανέωσης για μία ακόμα θητεία, θεσπίζεται η ελάχιστη απαραίτητη δικλείδα ασφαλείας για την αποφυγή φαινομένων κατάχρησης εξουσίας, διαφθοράς και οργανωτικής εντροπίας και δημιουργείται η απαραίτητη πρόκληση στα υπηρεσιακά στελέχη που φιλοδοξούν να σταδιοδρομήσουν στο ανώτατο επίπεδο.

Επίσης στο άρθρο 36 καθορίζονται τα ελάχιστα τυπικά προσόντα που πρέπει να πληρούν οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς. Πέραν του ότι πρέπει να είναι εν ενεργεία τακτικοί υπάλληλοι της Γενικής Κυβέρνησης, κατά την αίτηση υποψηφιότητας, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς πρέπει να έχουν ιδιαίτερα αυξημένα τυπικά προσόντα, και συγκεκριμένα πρέπει να κατέχουν πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της αλλοδαπής, (β) να έχουν πολύ καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας της Ε.Ε., (γ) να έχουν τουλάχιστον δωδεκαετή (12) πραγματική προϋπηρεσία στο δημόσιο τομέα, (δ) να έχουν τουλάχιστον τριετή (3) προϋπηρεσία σε φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης σε θέση ευθύνης επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή πενταετή προϋπηρεσία σε θέση ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης ή τετραετή προϋπηρεσία και στα δύο αυτά επίπεδα εκ των οποίων ένα (1) έτος σε θέση ευθύνης επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης.

Ο περιορισμός της εμπειρίας σε θέση ευθύνης στην Κεντρική Δημόσια Διοίκηση είναι απαραίτητος προκειμένου να εξασφαλιστεί η προηγούμενη όσμωση των υποψηφίων με θέματα που αφορούν αυτή καθ'αυτή τη λειτουργία των Υπουργείων - λειτουργία η οποία διακρίνεται από πλήθος ιδιαιτεροτήτων σε σχέση με τους λοιπούς φορείς του δημόσιου τομέα. Η

εισαγωγή της έννοιας της σταθμισμένης προϋπηρεσίας σε θέση ευθύνης επιπέδων Γενικής Διεύθυνσης και Διεύθυνσης αποσκοπεί στην ταυτόχρονη θέσπιση των απαιτούμενων ορίων και για τα δύο επίπεδα γεγονός που επιτρέπει με τη σειρά του και τη διεύρυνση της δεξαμενής υποψηφίων.

Παράλληλα, με τον αποκλεισμό από τις θέσεις των Υπηρεσιακών Γραμματέων, υπαλλήλων οι οποίοι κατά τα προηγούμενα πέντε (5) έτη πριν από την υποβολή της υποψηφιότητας έχουν θητεύσει σε πολιτικά γραφεία, ή έχουν αποσπαστεί σε πολιτικά κόμματα ή έχουν θητεύσει σε θέσεις γραμματέων (γενικών, ειδικών, εκτελεστικών), όπως προβλέπεται στην παράγραφο 5, ενισχύεται ακόμα περισσότερο ο στόχος της αποκομματικοποίησης της αμιγώς διοικητικής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης.

Στις επόμενες παραγράφους του άρθρου 36 περιγράφεται η διαδικασία επιλογής των Υπηρεσιακών Γραμματέων των Υπουργείων, καθώς και τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη.

Άρθρο 37

Εξουσία τελικής υπογραφής Υπηρεσιακών Γραμματέων

Με το άρθρο 37 ανατίθεται στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς η εξουσία να θέτουν τελική υπογραφή σε διοικητικές πράξεις της αρμοδιότητάς τους, όπως αναλυτικά περιγράφεται στην εν λόγω ρύθμιση. Ειδικότερα, με το άρθρο αυτό οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς θα έχουν εξουσία τελικής υπογραφής για τις εξής πράξεις: (α) η έγκριση των περιγραμμάτων θέσεων ευθύνης, (β) η έκδοση προκηρύξεων για την κάλυψη θέσεων ευθύνης των Υπουργείων, (γ) η συγκρότηση συλλογικών οργάνων και επιτροπών σχετικά με την επιλογή προϊσταμένων διοίκησης και τη διαδικασία κινητικότητας, (δ) η συγκρότηση της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης του άρθρου 21 του ν 4369/2016, (ε) οι ατομικές διοικητικές πράξεις που αφορούν σε κάθε ζήτημα μεταβολής της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων του Υπουργείου ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας, (στ) οι ατομικές διοικητικές πράξεις που σχετίζονται με τη διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων οργανικών μονάδων του Υπουργείου, (ζ) οι ατομικές διοικητικές πράξεις που αφορούν στη βαθμολογική ή μισθολογική προαγωγή, (η) η συγκρότηση πειθαρχικών και υπηρεσιακών συμβουλίων, (θ) η χορήγηση αδειών στο πάσης φύσης προσωπικό του Υπουργείου, (ι) η έκδοση αποφάσεων καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας με αμοιβή του προσωπικού του Υπουργείου για την απασχόλησή του τις απογευματινές, νυκτερινές ώρες, τις αργίες και τις εξαιρέσιμες ημέρες, (ια) τα έγγραφα που απευθύνονται στα δικαστήρια και αναφέρονται σε ένδικα βοηθήματα και μέσα που έχουν ασκηθεί κατά πράξεων ή παραλείψεων των υπηρεσιών αρμοδιότητάς του,

συμπεριλαμβανομένων των απόψεων της Διοίκησης σύμφωνα με το άρθρο 23 του π.δ. 18/1989 (Α' 8) για τις οργανικές μονάδες που υπάγονται απευθείας σε αυτόν.

Επίσης, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείας, εκτός των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνουν σύμφωνα με την παρ. 1, και με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερου νόμου, αποκτούν την αρμοδιότητα της τελικής υπογραφής διοικητικών πράξεων που αφορούν στη διενέργεια διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων του οικείου Υπουργείου, από τη διακήρυξη του διαγωνισμού έως και την κατακέρωση της σύμβασης ή την ματαίωση της διαδικασίας.

Ορίζονται κύριοι διατάκτες του προϋπολογισμού των Υπουργείων τους, με τις εξαιρέσεις που προβλέπει με σαφήνεια η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπουργού, καθώς και η αρμοδιότητα τελικής υπογραφής για τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 4 πράξεις.

Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα με την έκδοση προεδρικού διατάγματος, μετά από πρόταση των αρμόδιων για τον προϋπολογισμό και τη δημόσια διοίκηση υπουργών να ανατεθούν στους Υπηρεσιακούς Γενικούς Γραμματείς πρόσθετες αρμοδιότητες για τελική υπογραφή ενώ και οι ίδιοι, με απόφασή τους μπορούν να εκχωρήσουν αρμοδιότητες και εξουσία τελικής υπογραφής σε διοικητικά επίπεδα που υπάγονται σε αυτόν.

Άρθρο 38

Υπηρεσίες Συντονισμού Υπουργείων

Ο κεντρικός συντονισμός και η εποπτεία των υπηρεσιών των Υπουργείων είναι σήμερα ιδιαίτερα αναποτελεσματικός και δεν διασφαλίζει την αποδοτικότητά τους, καθώς υπάρχει πληθώρα επικαλύψεων και συναρμοδιοτήτων.

Αποσκοπώντας στη βελτίωση του συντονισμού και στην άρση του κατακερματισμού της δημόσιας διοίκησης, καθώς και στην ενδυνάμωση των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου και οργάνωσης, προτείνεται η δημιουργία μίας κεντρικής δομής συντονισμού εντός των Υπουργείων προκειμένου να διευκολυνθεί ο συντονισμός, η συνεργασία και η διασφάλιση μιας ισχυρής στρατηγικής.

Με το άρθρο 38 συνιστάται σε κάθε Υπουργείο Υπηρεσία Συντονισμού, σε επίπεδο Διεύθυνσης, η οποία υπάγεται απευθείας στον οικείο Υπηρεσιακό Γραμματέα και έχει ως αποστολή τον συντονισμό όλων των υπηρεσιών του Υπουργείου και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων.

Η κάθε Υπηρεσία Συντονισμού αποτελείται από δύο γραφεία, σε επίπεδο τμήματος, ήτοι το Γραφείο Συντονισμού Δημοσίων Πολιτικών και το Γραφείο

Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, τα οποία ασκούν τις αρμοδιότητές τους σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου και στελεχώνονται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

Στο προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται επίσης και η συγκρότηση ομάδων εργασίας για συγκεκριμένο έργο με απόφαση του οικείου Υπουργού, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας Συντονισμού. Η σύνθεση, η διάρκεια, το παραδοτέο έργο, η οργάνωση και η λειτουργία τους ρυθμίζονται με την προαναφερόμενη απόφαση συγκρότησης της Ομάδας.

Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης προεδρικού διατάγματος για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων που σχετίζονται με τη αποδοτικότερη λειτουργία τους.

Άρθρο 39

Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου

Ο έλεγχος καθίσταται ένα πολύτιμο και απολύτως αναγκαίο εργαλείο στα χέρια κάθε φορέα αλλά και της Δημόσιας Υπηρεσίας στο σύνολό της. Μία αποτελεσματική ελεγκτική λειτουργία στον δημόσιο τομέα ενισχύει τις συνιστώσες της διακυβέρνησης που είναι κρίσιμες για την προαγωγή της αξιοπιστίας, της ισονομίας και της χρηστής συμπεριφοράς των δημόσιων λειτουργών, μειώνοντας τον κίνδυνο της διαφθοράς και της αδιαφάνειας στη δράση τους. Επομένως, είναι καθοριστικής σημασίας ο εσωτερικός έλεγχος να είναι διαμορφωμένος κατάλληλα ώστε να παράγει αξιόπιστα αποτελέσματα.

Το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί με τις διατάξεις του ν. 3492/2006 για την «Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις» και ιδίως το άρθρο 12 παρ. 1, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παρ.1 του ν.4148/2013, προσφέρει σημαντικές υπηρεσίες, ωστόσο απέχει σημαντικά από αυτό που επιτάσσουν οι επικρατούσες αντιλήψεις περί αποτελεσματικής διακυβέρνησης.

Με το παρόν σχέδιο νόμου επιχειρείται η οργάνωση ενός ορθά δομημένου και συγκροτημένου συστήματος ελέγχου, η ενίσχυση των λειτουργιών και των διαδικασιών του, καθώς και η αποφυγή αναποτελεσματικών πρακτικών με τη σύσταση, σε κάθε Υπουργείο, Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, σε επίπεδο Διεύθυνσης, η οποία υπάγεται απευθείας στον οικείο Υπουργό και στην αρμόδια Επιτροπή Ελέγχου.

Με τις διατάξεις του άρθρου 39 ορίζεται ότι οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου είναι αρμόδιες για το Υπουργείο και τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς, οι οποίοι δεν έχουν δική τους Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, αναλαμβάνουν

να ελέγχουν τα συστήματα διακυβέρνησης και λειτουργίας, με σκοπό την υποστήριξη του Υπουργείου στους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους: (α) τον έλεγχο των συστημάτων διακυβέρνησης και λειτουργίας και την παροχή διαβεβαίωσης περί της επάρκειας αυτών, με σκοπό την υποστήριξη του Υπουργείου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και για τη λήψη μέτρων, όπου απαιτείται, (β) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην ηγεσία του Υπουργείου με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ενδογενούς ελέγχου (internal control), (γ) τη διασφάλιση της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης και χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων, (δ) την αξιολόγηση της λειτουργίας, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του Υπουργείου βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, (ε) τον εντοπισμό και την άμεση και αποτελεσματική διερεύνηση και εξιχνίαση υποθέσεων παράτυπης συμπεριφοράς, παραβίασης της ακεραιότητας και διαφθοράς, η οποία συντελείται με την εμπλοκή υπαλλήλων του Υπουργείου ή των εποπτευόμενων φορέων, σε ποινικά αδικήματα και πειθαρχικά παραπτώματα.

Επίσης, στο άρθρο περιγράφεται αναλυτικά η διάρθρωση των αναβαθμισμένων μονάδων σε δύο (2) γραφεία, σε επίπεδο Τμήματος, και ειδικότερα στο Τμήμα Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων και στο Τμήμα Εσωτερικών Ερευνών και Διερεύνησης Καταγγελιών και οι αρμοδιότητες που αναλογούν σε κάθε ένα από αυτά. Οι αρμοδιότητες των εν λόγω γραφείων οριοθετούνται και εξειδικεύονται σε μεγάλο βαθμό, με σκοπό αφενός μεν την απλούστευση των διαδικασιών του εσωτερικού ελέγχου, αφετέρου δε την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητάς τους.

Σημειώνεται ότι οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου διενεργούν προγραμματισμένους και έκτακτους εσωτερικούς ελέγχους με εντολή του Υπουργού και βάσει του εγκεκριμένου προγράμματος ελεγκτικών αποστολών.

Άρθρο 40

Γραφεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας

Στο άρθρο 40 προβλέπεται η σύσταση Γραφείου Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, σε κάθε Υπουργείο, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό. Τα νέα αυτά γραφεία φιλοδοξούν να αποτελέσουν τον σύνδεσμο του Υπουργείου με ελληνικά και ξένα μέσα ενημέρωσης και δημοσιογράφους. Οι κυριότεροι τομείς δραστηριοτήτων του Γραφείου Ενημέρωσης και Επικοινωνίας συνδέονται με την πληροφόρηση των ΜΜΕ για το έργο του Υπουργείου, την κάλυψη γεγονότων και εκδηλώσεων, την παρακολούθηση

ειδήσεων, την επικοινωνία με δημοσιογράφους και αντιπροσώπους ξένων κρατών, την οργάνωση εκδηλώσεων εορταστικού και κοινωνικού χαρακτήρα, την υποστήριξη κάθε διαβούλευσης του Υπουργείου με κοινωνικούς φορείς και εκπροσώπους της κοινωνίας και τη διαχείριση κάθε είδους διαφημιστικής προβολής ή καμπάνιας του Υπουργείου.

Επίσης, καθορίζεται η στελέχωση των γραφείων από υπαλλήλους του υπουργείου ή των εποπτευόμενων από αυτό δημόσιων φορέων και προβλέπεται η σύσταση δύο (2) θέσεων δημοσιογράφων, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Στη νέα ρύθμιση γίνεται ειδική αναφορά στη σύμβαση, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά τον όρο της αυτοδίκαιης και χωρίς αποζημίωση λύσης αυτής σε περίπτωση αποχώρησης του Υπουργού που τον προσέλαβε.

Κεφάλαιο Δ' Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς

I. Γενικό μέρος

Το τέταρτο κεφάλαιο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου είναι αφιερωμένο σε μία από τις βασικότερες δομές των Υπουργείων, τις Γραμματείες, Γενικές και Ειδικές. Στο πλαίσιο ενός ευρύτερου προγράμματος εκσυγχρονισμού του κράτους και των δημόσιων υπηρεσιών, με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιδιώκεται η ορθολογική αναδιοργάνωση των γραμματειών, σύμφωνα με τις σύγχρονες αρχές, ώστε να αναβαθμιστεί ο θεσμός, να απλουστευθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων και να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά τους.

Με το ν. 1558/1985, όπως κωδικοποιήθηκε με το π.δ. 63/2005, έγινε μία πρώτη προσπάθεια να ρυθμιστεί και να οριοθετηθεί το καθεστώς των γενικών και ειδικών γραμματέων και να περιοριστεί η γραφειοκρατία.

Με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου συγκεντρώνονται σε ένα ενιαίο κείμενο όλες οι σχετικές με τους γενικούς και ειδικούς γραμματείς ρυθμίσεις, οι οποίες βρίσκονται διάσπαρτες σε διάφορα νομοθετήματα, ενισχύοντας παράλληλα το ρόλο και την αποστολή και ιδίως την αυτοτέλεια του θεσμού αυτού.

II. Ειδικό μέρος

Άρθρο 41

Γενικοί Γραμματείς

Στο άρθρο 41 προβλέπεται ότι σε κάθε Γενική Γραμματεία προΐσταται Γενικός Γραμματέας, για τη βαθμολογική κλίμακα και τον τρόπο διορισμού και πάσης του οποίου προβλέπονται οι ίδιες ρυθμίσεις που προβλέπονταν με το άρθρο 25 του ν. 1558/1985, όπως κωδικοποιήθηκε με το π.δ. 63/2005 ως

άρθρο 50. Η διαφοροποίηση σχετικά με τον διορισμό και την παύση των Γενικών Γραμματέων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, όπου απαιτείται απόφαση Πρωθυπουργού, αντανακλά υφιστάμενες μέχρι σήμερα διατάξεις και δικαιολογείται από τη φύση της θέσης.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι οι αρμοδιότητες των Γενικών Γραμματέων όχι μόνο διατηρούνται αλλά και ενισχύονται. Έτσι, οι Γενικοί Γραμματείς επικουρούν τον Πρωθυπουργό, Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό ή Υφυπουργό κατά τη διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών στο πεδίο αρμοδιοτήτων που τους έχει ανατεθεί, προΐστανται αμέσως μετά τον πρωθυπουργό, υπουργό, τον αναπληρωτή υπουργό και τον υφυπουργό όλων των υπηρεσιών που αποτελούν τη Γενική Γραμματεία και τις συντονίζει προς την κατεύθυνση της υλοποίησης των σχεδιαζόμενων κυβερνητικών πολιτικών, της εξυπηρέτησης ή περαιτέρω εξειδίκευσης των στρατηγικών της στόχων και της διαχείρισης ενδεχόμενων κρίσεων ή κινδύνων, μεριμνούν για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας και προς τον σκοπό αυτό συνεργάζονται με τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου για κάθε θέμα αρμοδιότητας του τελευταίου, συμμετέχουν στη διαδικασία σύνταξης του Σχεδίου Δράσης του Υπουργείου, καθώς και στην παρακολούθηση της εφαρμογής του κυβερνητικού έργου.

Άρθρο 42

Ειδικοί Γραμματείς

Με το άρθρο 42 του νομοσχεδίου αναμορφώνονται οι κωδικοποιημένες διατάξεις του άρθρου 53 του π.δ. 63/2005 για τους Ειδικούς Γραμματείς, που αφορούν στη σύσταση των θέσεων των Ειδικών Γραμματέων, καθώς και στο διορισμό, στην παύση και στις αρμοδιότητές τους.

Οι βασικές διαφοροποιήσεις που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις, είναι η πρόβλεψη ότι στην απόφαση σύστασης μίας Ειδικής Γραμματείας αφενός μεν θα προσδιορίζεται ρητώς το συγκεκριμένο έργο ιδιαίτερης εθνικής ή κυβερνητικής σημασίας το οποίο θα διαχειρίζεται και αφετέρου η διάρκεια της θητείας του Ειδικού Γραμματέα που θα προΐσταται.

Οι αρμοδιότητες του Ειδικού Γραμματέα είναι οι εξής: να προΐσταται των υπηρεσιών της Ειδικής Γραμματείας, να συντονίζει τη λειτουργία της και να είναι υπεύθυνος για την ποιότητα του έργου της και την αποδοτικότητά της, να προσυπογράφει όλα τα έγγραφα που προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτόν υπηρεσίες και υπογράφονται από τον προϊστάμενό του υπουργό, αναπληρωτή υπουργό, υφυπουργό ή γενικό γραμματέα ενώ μπορεί να συμμετέχει χωρίς ψήφο σε οποιοδήποτε συμβούλιο ή επιτροπή εκτός από τα υπηρεσιακά και πειθαρχικά.

Άρθρο 43

Αξιολόγηση Γενικών και Ειδικών Γραμματέων

Με το άρθρο 43 θεσμοθετείται ένα, πρωτοφανές για τα ελληνικά δεδομένα, σύστημα στοχοθεσίας, ελέγχου και αξιολόγησης κυβερνητικών στελεχών, το Συμβόλαιο Απόδοσης, το οποίο θα υπογράφει κάθε Γενικός και Ειδικός Γραμματέας, και θα περιέχει τους στόχους αλλά και τις δράσεις υλοποίησης των στόχων αυτών με σκοπό την αποτελεσματικότερη λειτουργία των υπηρεσιών. Το συμβόλαιο αυτό θα είναι προσβάσιμο σε κάθε Έλληνα πολίτη, αφού προβλέπεται η ανάρτησή του στην ιστοσελίδα της Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου Υπουργείου, δίδοντας έτσι σε όλους τη δυνατότητα να αποτιμήσουν το έργο και την απόδοση κάθε Γενικού και Ειδικού Γραμματέα, και όχι μόνο στους ιεραρχικά ανωτέρους του.

Επιπλέον προβλέπεται ότι η αξιολόγηση γίνεται σε ετήσια βάση και σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, με υπαιτιότητα του, μπορεί να τεθεί σε παύση με κοινή απόφαση Πρωθυπουργού και αρμόδιου Υπουργού. Τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στα Συμβόλαια συγκεκριμενοποιούνται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 44

Γενικές διατάξεις για τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς

Στο άρθρο 44 περιλαμβάνονται γενικές διατάξεις για τα ελάχιστα απαιτούμενα τυπικά προσόντα, στα οποία συμπεριλαμβάνεται πλέον και το ισχυρό ιστορικό φορολογικής συμμόρφωσης για τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς, καθώς και για την υποχρεωτική πρόωρη λήξη της θητείας τους.

Ως προς τις αρμοδιότητες, τους παρέχεται η δυνατότητα να μεταβιβάζουν αρμοδιότητες και την εξουσία υπογραφής στους προϊστάμενους των υπηρεσιακών μονάδων των οποίων προϊστανται, να συστήνουν με απόφασή τους επιτροπές ή ομάδες εργασίας από δημόσιους λειτουργούς, υπαλλήλους και ιδιώτες εμπειρογνώμονες, καθώς και να αναθέτουν σε ερευνητικά κέντρα ή επιστημονικά ινστιτούτα τη διενέργεια ερευνών και τη σύνταξη μελετών ή άλλων επιστημονικών εργασιών.

Ειδική μνεία γίνεται για τους Γενικούς ή Ειδικούς Γραμματείς της Προεδρίας της Κυβέρνησης, για τους οποίους ισχύουν ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 41 έως 43.

Κεφάλαιο Ε΄. Ιδιαίτερα Γραφεία και Συνεργάτες μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων

Άρθρο 45

Οργάνωση και λειτουργία Ιδιαίτερων Γραφείων

Με το άρθρο 45 αναδιοργανώνονται τα γραφεία των μελών της Κυβέρνησης, πλην του Πρωθυπουργού, των Υφυπουργών και των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, τα οποία τους επικουρούν στο έργο τους. Η πρώτη διαφοροποίηση με το υφιστάμενο καθεστώς είναι η μετονομασία των γραφείων από πολιτικά, όπως προβλεπόταν στο άρθρο 30 του ν. 1558/1985, το οποίο κωδικοποιήθηκε με το π.δ. 63/2005 ως άρθρο 55, σε ιδιαίτερα. Τα ιδιαίτερα γραφεία παραμένουν δημόσιες υπηρεσίες που υπάγονται απευθείας σε εκείνον τον οποίο επικουρούν.

Η δεύτερη διαφοροποίηση αφορά στον τρόπο σύστασης και κατάργησής τους. Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ότι η πράξη διορισμού και παραίτησης των μελών της Κυβέρνησης συνιστούν αυτοδικαίως πράξη σύστασης και κατάργησης, αντίστοιχα, του ιδιαίτερου γραφείου τους. Με τη ρύθμιση της παραγράφου 2 ως προς τη σύσταση του ιδιαίτερου γραφείου και των θέσεων εργασίας, σύμφωνα με την οποία δεν απαιτείται ξεχωριστή πράξη σύστασης του γραφείου και των θέσεων προσωπικού όπως ίσχυε μέχρι τώρα, αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της χρονικής αναντιστοιχίας που είχε πολλές φορές παρουσιαστεί στο παρελθόν, όπου διορίζονταν μέλος της Κυβέρνησης, χωρίς να υφίστανται κατά την ανάληψη των καθηκόντων του ιδιαίτερο γραφείο.

Προβλέπεται η αυτοδίκαιη λήξη της υπηρεσίας του προσωπικού των ιδιαίτερων γραφείων με την με οποιονδήποτε τρόπο λήξη της θητείας των προσώπων της παραγράφου 1.

Παράλληλα, περιγράφονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες των γραφείων αυτών και των διευθυντών τους.

Στο ιδιαίτερο γραφείο προΐσταται μετακλητός υπάλληλος ως διευθυντής, εκτός από τις περιπτώσεις των γραφείων ειδικών γραμματέων. Ο διευθυντής αναλαμβάνει καθήκοντα συντονιστή του γραφείου και φροντίζει για όλα τα θέματα οικονομικής και διοικητικής μέριμνας που αφορούν το προσωπικό.

Με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται επίσης ειδικός περιορισμός ως προς τις αρμοδιότητες των διευθυντών και των εργαζομένων, σύμφωνα με τον οποίο τα προαναφερόμενα πρόσωπα δεν επιτρέπεται να ασκούν διοίκηση ή διαχείριση των υποθέσεων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες των υπηρεσιών του υπουργείου ούτε έχουν το χαρακτήρα προϊσταμένης αρχής των υπηρεσιών αυτών.

Οι δαπάνες για τη λειτουργία των γραφείων βαρύνουν τον προϋπολογισμό του υπουργείου, ή της Προεδρίας της Κυβέρνησης όταν πρόκειται για τα ιδιαίτερα γραφεία των Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, των Υπουργών Επικρατείας, των Υφυπουργών στον Πρωθυπουργό και των γενικών ή ειδικών γραμματέων που υπάγονται σε αυτούς.

Άρθρο 46

Στελέχωση των Ιδιαίτερων Γραφείων

Στο άρθρο 46 παρουσιάζεται ο συγκεκριμένος αριθμός των θέσεων των συνεργατών, ανά ιδιαίτερο γραφείο, των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών και των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων.

Ειδικότερα, προβλέπονται έως δεκαοκτώ θέσεις για τα μέλη της Κυβέρνησης, από τους οποίους έως οκτώ μπορούν να είναι μετακλητοί, έως δώδεκα για τους Υφυπουργούς, από τους οποίους έως έξι μπορούν να είναι μετακλητοί, οκτώ θέσεις για τους Γενικούς Γραμματείς, από τους οποίους τρεις μπορούν να είναι μετακλητοί και τέσσερις θέσεις στους Ειδικούς Γραμματείς, από τους οποίους δύο μπορούν να είναι μετακλητοί. Ειδικά για τα γραφεία των Υπουργών οι θέσεις των μετακλητών προσαυξάνονται κατά τον αριθμό των Γενικών Γραμματειών που υφίστανται στο Υπουργείο.

Οι θέσεις των συνεργατών καλύπτονται από ιδιώτες, οι οποίοι σημειωτέον μπορεί να είναι και συνταξιούχοι, με πρόσληψή τους αποκλειστικά σε θέση μετακλητών, από δημόσιους υπαλλήλους ή λειτουργούς με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μέσω απόσπασης ή ανάθεσης καθηκόντων με παράλληλη άσκηση, πλήρη ή μερική, των κύριων καθηκόντων τους και δικηγόρους με έμμισθη εντολή του δημοσίου που υπηρετούν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μέσω απόσπασης.

Των ιδιαίτερων γραφείων προϊστάται ο Διευθυντής, ο οποίος καταλαμβάνει μία από τις θέσεις των συνεργατών. Στην περίπτωση που ο Πρωθυπουργός έχει αναλάβει και Υπουργείο διατηρεί και εκεί ιδιαίτερο γραφείο.

Με την προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται η δυνατότητα αύξησης των θέσεων των συνεργατών ανά κατηγορία και γραφείο, σύμφωνα με τις ανάγκες του εκάστοτε μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδίδεται ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη πρόταση του αρμόδιου κατά περίπτωση μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, όπως προβλέπεται μέχρι σήμερα με την παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 1558/1985, που κωδικοποιήθηκε ως παρ. 5 του άρθρου 55 του π.δ. 63/2005. Με τη νέα όμως διάταξη προβλέπεται ότι οι θέσεις αυτές καταργούνται αυτοδικαίως, όταν αποχωρήσει το μέλος της Κυβέρνησης, ρύθμιση που δεν προβλεπόταν στο ισχύον καθεστώς, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την ύπαρξη θέσεων προσωπικού σε πολιτικά γραφεία μελών της Κυβέρνησης και Υφυπουργών, πολλών περισσότερων από αυτές που προέβλεπε ο ν. 1558/1985.

Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα ανάθεσης καθηκόντων ειδικών συμβούλων, σε διακεκριμένους επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες ειδικού αντικειμένου, για ορισμένο χρονικό διάστημα και συγκεκριμένα αντικείμενα,

οι οποίοι υπηρετούν εθελοντικά και χωρίς μισθό, αποζημίωση ή άλλη οικονομική απολαβή εκτός των οδοιπορικών τους. Οι ανωτέρω ειδικοί σύμβουλοι δεν μπορεί να είναι περισσότεροι από δύο (2) και προσλαμβάνονται με αντίστοιχες αποφάσεις του Πρωθυπουργού ή του οικείου Υπουργού που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 47

Διαδικασία στελέχωσης ιδιαίτερων γραφείων

Στο άρθρο 47 καθορίζεται η διαδικασία πλήρωσης των θέσεων των συνεργατών, η οποία γίνεται είτε με πράξη πρόσληψης του αρμόδιου οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είτε με κοινή απόφαση των Υπουργών υποδοχής και προέλευσης σε περίπτωση απόσπασης ή ανάθεσης καθηκόντων. Περιεχόμενο των ως άνω πράξεων ή αποφάσεων είναι ο καθορισμός των θέσεων που καταλαμβάνονται και το μισθολογικό κλιμάκιο στο οποίο εντάσσονται.

Ειδικότερα για τις αποσπάσεις και τις αναθέσεις καθηκόντων συνεργατών, η οποία γίνεται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και χωρίς χρονικό περιορισμό, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των ιδιαίτερων γραφείων, εκδίδονται κοινές υπουργικές αποφάσεις. Αντίστοιχα, η παύση της πρόσληψης ή της απόσπασης ή και της ανάθεσης καθηκόντων μπορεί να γίνει οποτεδήποτε με μόνη πράξη του οικείου Υπουργού.

Άρθρο 48

Ελάχιστα προσόντα και αποδοχές μετακλητών υπαλλήλων

Στο άρθρο 48 καθορίζονται με ακρίβεια τα ελάχιστα τυπικά προσόντα τα οποία πρέπει να πληροί ο συνεργάτης που προσλαμβάνεται ή αποσπάται σε ιδιαίτερο γραφείο. Ειδικά για τη θέση του μετακλητού απαιτούνται τα γενικά προσόντα διορισμού που προβλέπονται κάθε φορά για τους δημοσίους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, εκτός από το ανώτερο όριο ηλικίας για διορισμό. Επίσης, τίθεται απαγόρευση πρόσληψης, απόσπασης ή ανάθεσης καθηκόντων σε θέσεις συνεργατών, πλην των περιπτώσεων της παραγράφου 6 του άρθρου 46, εφόσον συντρέχουν τα κωλύματα του άρθρου 76 του παρόντος.

Για τη βεβαίωση των προσόντων και της ανυπαρξίας κωλύματος από την πλευρά του συνεργάτη απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986. Για τους συνεργάτες των ιδιαίτερων γραφείων οι μισθοί, αποζημιώσεις και κάθε άλλη αποδοχή ρυθμίζεται από το ν. 4354/2015 (ΦΕΚ Α' 176) όπως ισχύει. Περαιτέρω, οι αρμόδιες υπηρεσίες για την πρόσληψη των συνεργατών των ως άνω γραφείων έχουν υποχρέωση για τη διενέργεια ελέγχου νομιμότητας όλων

των πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών στοιχείων του προσλαμβανόμενου προσωπικού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Κεφάλαιο Α΄

Προγραμματισμός Κυβερνητικού Έργου

I. Γενικό Μέρος

Με σκοπό τη δημιουργία μία σύγχρονης επιτελικής Δημόσιας Διοίκησης, η οποία θα ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις συνεχώς μεταβαλλόμενες προκλήσεις και θα λογοδοτεί βάσει προκαθορισμένων στόχων, θεσμοθετείται ένα σύγχρονο σύστημα προγραμματισμού, συντονισμού και παρακολούθησης του κυβερνητικού έργου σε ετήσια βάση. Στόχος της Κυβέρνησης είναι ο σχεδιασμός νέας νομοθεσίας να διενεργείται μέσα σε ένα καλά προσδιορισμένο πλαίσιο, μέσα σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα.

II. Ειδικό Μέρος

Άρθρο 49

Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής-Σχέδια Δράσης Υπουργείων

Με το παρόν άρθρο εξειδικεύονται οι απαραίτητες διαδικασίες, οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων μερών.

Ειδικότερα, καθορίζεται το περιεχόμενο του βασικού εργαλείου του ετήσιου προγραμματισμού της Κυβέρνησης, ήτοι του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής (Ε.Σ.Κυ.Π.), το οποίο συντάσσεται από την Προεδρία της Κυβέρνησης και αποτυπώνει τις κυβερνητικές προτεραιότητες, τους στόχους, τις στρατηγικές επιλογές, τους άξονες πολιτικής και τις βασικές δράσεις της κυβέρνησης, καθώς επίσης και τις απαραίτητες νομοθετικές ή κανονιστικές ρυθμίσεις για την υλοποίηση αυτών. Προκειμένου δε να διασφαλιστεί η εναρμόνιση όλων των επιμέρους πολιτικών, προβλέπεται η ενσωμάτωση στο Ε.Σ.Κυ.Π με τη μορφή διακριτών παραρτημάτων του ετήσιου ρυθμιστικού προγραμματισμού της Κυβέρνησης, του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων και της βεβαίωσης του αρμόδιου για τον προϋπολογισμό Υπουργού σχετικά με τη συμφωνία του Ε.Σ.Κυ.Π με τις προβλέψεις, τους στόχους και τις προτεραιότητες του Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης και του Μπ.δ.Σ.

Η κατάρτιση του Ε.Σ.Κυ.Π είναι το τελικό αποτέλεσμα μίας διαδικασίας στην οποία προβλέπεται να συμμετέχουν όλα τα Υπουργεία.

Τόσο το Ε.Σ.Κυ.Π όσο και τα Σχέδια Δράσης των Υπουργείων δεν αποτελούν εσωτερικά έγγραφα, αλλά δημόσια κείμενα τα οποία θα λειτουργούν ως

εργαλεία ελέγχου και αξιολόγησης της Κυβέρνησης και της Δημόσιας Διοίκησης από τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Για αυτό το λόγο προβλέπεται η ανάρτησή τους στην κεντρική ιστοσελίδα της Προεδρίας της Κυβέρνησης, καθώς και στις ιστοσελίδες όλων των Υπουργείων.

Άρθρο 50

Ετήσιος ρυθμιστικός προγραμματισμός της Κυβέρνησης

Με το άρθρο 50 καθορίζεται το περιεχόμενο των Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων και ειδικότερα ο αριθμός και το αντικείμενο των νομοσχεδίων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών πράξεων που προτίθενται να υποβάλλουν στην Προεδρία της Κυβέρνησης ώστε να εισαχθούν για ψήφιση στη Βουλή ή να υποβληθούν στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή να εκδοθούν κατά το επόμενο έτος.

Ο τελικός ρυθμιστικός προγραμματισμός της Κυβέρνησης συντάσσεται βάσει ετήσιων στόχων μείωσης ή εξορθολογισμού του ρυθμιστικού όγκου, ωστόσο είναι δυνατή η υπέρβαση του προγραμματισμένου αριθμού, εφόσον αυτό δικαιολογείται επαρκώς και με την προϋπόθεση της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου και εφόσον πρόκειται για νομοσχέδια για εναρμόνιση Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το εθνικό δίκαιο, για νομοσχέδια που κυρώνουν πράξεις νομοθετικού περιεχομένου και διεθνείς συνθήκες ή συμβάσεις, καθώς και για επείγοντα ή κατεπείγοντα νομοσχέδια.

Τον μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους δημοσιεύεται ετήσια Έκθεση Ρυθμιστικής Παραγωγής και Αξιολόγησης, η οποία συντάσσεται από την Προεδρία της Κυβέρνησης και περιέχει όλες τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που έχουν προγραμματιστεί για να υλοποιηθούν εντός του αμέσως επόμενου εξαμήνου, τις αλλαγές που θα επιφέρουν αυτές οι ρυθμίσεις, την αξιολόγηση της εφαρμογής των νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων, καθώς και τους κώδικες που θα τεθούν σε ισχύ και τη κωδικοποιημένη νομοθεσία.

Άρθρο 51

Ετήσιος προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης

Με το άρθρο 51 καθορίζεται ο ετήσιος στρατηγικός προγραμματισμός προσλήψεων κάθε είδους τακτικού και εποχικού προσωπικού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου εμπίπτουν και φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίοι υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 της ΠΥΣ 33/2006, με κοινή απόφαση των αρμόδιων για θέματα δημόσιας διοίκησης και προϋπολογισμού Υπουργών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Εντούτοις, ρητά αποκλείεται η Βουλή των Ελλήνων από την προτεινόμενη ρύθμιση.

Από τις αρχές του 2020 δεν θα εγκρίνεται καμία πρόσληψη τακτικού προσωπικού από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 16 του ν. 4440/2016, χωρίς προηγούμενη ανάρτηση της οικείας κενής θέσης στο Ψηφιακό Οργανόγραμμα του άρθρου αυτού. Προβλέπεται εξαίρεση μόνο σε περίπτωση που είναι αντικειμενικά αδύνατο να πληρωθούν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, οπότε και συστήνεται ειδική επιτροπή για το λόγο αυτό από τους αρμόδιους για θέματα ανθρώπινου δυναμικού δημόσιας διοίκησης και για θέματα προϋπολογισμού Υπουργούς, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Τα Υπουργεία αναλαμβάνουν την υποχρέωση μέχρι το τέλος του μηνός Ιουλίου κάθε έτους, να καταρτίζουν καταστάσεις με αιτήματα προσλήψεων για το επόμενο έτος, αναλυτικά ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, στις οποίες θα συμπεριλαμβάνονται και το προσωπικό των εποπτευόμενων από αυτά φορέων και των ανεξάρτητων αρχών. Για τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού προβλέπεται χωριστό ετήσιο αίτημα. Τα αιτήματα θα συνοδεύονται από συνοπτική έκθεση που περιλαμβάνει την αναγκαία τεκμηρίωση, τον αριθμό των κενών θέσεων, το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των προσλήψεων και στην περίπτωση εποχικού προσωπικού τη χρονική διάρκεια απασχόλησής του, και τέλος το ύψος και τον τρόπο κάλυψης της προκαλούμενης δαπάνης για το έτος πρόσληψης, αλλά και για κάθε επόμενο έτος, εφόσον πρόκειται για τακτικό προσωπικό, όπως και τις ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν. Αφού ληφθούν υπόψη τα αιτήματα, το αρμόδιο για θέματα δημόσιας διοίκησης υπουργείο, και σε εναρμόνιση με τις στρατηγικές προτεραιότητες για τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, διαμορφώνει τον ετήσιο προγραμματισμό για τις προσλήψεις του επόμενου έτους. Το σχέδιο αποστέλλεται μέχρι το τέλος Ιουλίου στην Προεδρία της Κυβέρνησης και εγκρίνεται από το τακτικό Υπουργικό Συμβούλιο μηνός Σεπτεμβρίου στο πλαίσιο έγκρισης του ενοποιημένου προγράμματος κυβερνητικής πολιτικής.

Η δυνατότητα προσλήψεις τακτικού και εποχικού προσωπικού, που δεν έχουν ενταχθεί στον ετήσιο προγραμματισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εγκρίνονται κατ' εξαίρεση από ειδική επιτροπή που συστήνεται για το λόγο αυτό από τον αρμόδιο για θέματα δημόσιας διοίκησης Υπουργό και τον αρμόδιο για θέματα προϋπολογισμού Υπουργό, εφόσον έχουν όλως έκτακτο και κατεπείγοντα χαρακτήρα, υπάρχουν οι διαθέσιμες πιστώσεις και συνοδεύονται από ειδικά αιτιολογημένο αίτημα του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Άρθρο 52

Διαδικασία προγραμματισμού κυβερνητικού έργου

Με το άρθρο 52 καθορίζεται καταρχάς η διαδικασία προγραμματισμού του κυβερνητικού έργου του επόμενου έτους, η οποία εκκινεί τον μήνα Απρίλιο κάθε έτους με τον καθορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο Ενδιάμεσης Αξιολόγησης των βασικών κυβερνητικών προτεραιοτήτων και στόχων ανά τομέα πολιτικής και ανά Υπουργείο και την άμεση (εντός του μήνα Μαΐου) γνωστοποίηση αυτών στις Υπηρεσίες Συντονισμού κάθε Υπουργείου, προκειμένου να ξεκινήσουν τη σύνταξη των Προσχεδίων Δράσης, τα οποία θα πρέπει να έχουν αποσταλεί προς έγκριση μέχρι τα μέσα Ιουλίου στην Προεδρία της Κυβέρνησης. Συνεπώς, ο προγραμματισμός των Υπουργείων θα πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την κατάρτιση του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής και την προετοιμασία του κρατικού προϋπολογισμού, εξασφαλίζοντας την απαραίτητη συνεργασία ανάμεσα στα κομβικά για τη λειτουργία της Κυβέρνησης κείμενα οικονομικής πολιτικής και προγραμματισμού.

Τα Προσχέδια Δράσης υποχρεωτικά πρέπει να περιέχουν συγκεκριμένο περιεχόμενο: (α) τις στρατηγικές επιλογές, τους άξονες πολιτικής και τις βασικές δράσεις εκάστου Υπουργείου, πάντα στο πλαίσιο των κυβερνητικών προτεραιοτήτων και με τη χρήση μετρήσιμων στόχων, (β) τις συναρμοδιότητες με άλλα Υπουργεία ή φορείς του δημοσίου και τους τρόπους επίτευξης του βέλτιστου συντονισμού και συνεργασίας για την επίτευξη των κυβερνητικών στόχων, (γ) τις απαραίτητες νομοθετικές ή κανονιστικές ρυθμίσεις για την υλοποίηση των δράσεων, τεκμηριώνοντας επαρκώς την επιλογή του εργαλείου της ρύθμισης έναντι άλλων εργαλείων που μπορούν να εφαρμοστούν για την επίτευξη των στόχων.

Η επεξεργασία και ο έλεγχος των Προσχεδίων Δράσης από την Προεδρία της Κυβέρνησης έγκεινται στον έλεγχο της συμβατότητάς τους με τις κυβερνητικές προτεραιότητες και με τους δημοσιονομικούς στόχους, στον εντοπισμό ενδεχόμενων επικαλύψεων, στην αξιολόγηση της στοχοθεσίας των υπουργείων με όρους ρεαλιστικότητας και ιεράρχησης αναγκών και στη σύνταξη του Ενοποιημένου Προσχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής. Τα επεξεργασμένα Προσχέδια Δράσης και το Ενοποιημένο Προσχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής εισάγονται προς έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο Ετήσιου Προγραμματισμού του Σεπτεμβρίου εκάστου έτους.

Τα εγκεκριμένα Προσχέδια Δράσης επιστρέφονται μέχρι τις 15 Οκτωβρίου στις Μονάδες Συντονισμού και Επικοινωνίας των Υπουργείων προκειμένου να ενσωματώσουν σχόλια και παρατηρήσεις επί αυτών. Το Ενοποιημένο Σχέδιο της Κυβερνητικής Πολιτικής μαζί με τα τελικά Σχέδια Δράσης εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου οπότε και δημοσιοποιούνται.

Με την τελευταία διάταξη του άρθρου παρέχεται η δυνατότητα τροποποίησης των Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων και του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Σε αυτή την περίπτωση, συντάσσεται Έγγραφο Τροποποίησης με το οποίο θα τεκμηριώνονται οι λόγοι για την πραγματοποίηση αυτής και το οποίο θα αναρτάται στην κεντρική ιστοσελίδα της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Κεφάλαιο Β΄

Παρακολούθηση Εφαρμογής Κυβερνητικού Έργου

Άρθρο 53

Επίπεδα Παρακολούθησης Εφαρμογής του Κυβερνητικού Έργου

Με το άρθρο 53 οριοθετείται το περιεχόμενο της παρακολούθησης του κυβερνητικού έργου στην κατά μήνα αξιολόγηση σε κεντρικό επίπεδο της υλοποίησης των Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων, καθώς και του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής, για την αποτελεσματική υλοποίηση του κυβερνητικού προγραμματισμού.

Κατά σειρά ιεραρχίας ορίζονται ως όργανα παρακολούθησης του κυβερνητικού έργου το Υπουργικό Συμβούλιο, τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί και οι Πολιτικές Επιτροπές Παρακολούθησης Δημοσίων Πολιτικών. Τα όργανα αυτά επικουρούνται από Διυπουργικές Ομάδες Εργασίας, που συστήνονται με απόφαση της Προεδρίας της Κυβέρνησης και στις οποίες συμμετέχουν υπηρεσιακοί παράγοντες των Υπουργείων και στελέχη της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Άρθρο 54

Ετήσια Συνάντηση Γενικών Διευθυντών Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης

Με το άρθρο 54 θεσμοθετείται η Ετήσια Συνάντηση των Γενικών Διευθυντών της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, η οποία εφεξής θα σηματοδοτεί την έναρξη εφαρμογής του ετήσιου κυβερνητικού προγραμματισμού από τη δημόσια διοίκηση. Για αυτό το λόγο προβλέπεται η συμμετοχή όχι μόνο όλων των μελών της Κυβέρνησης, αλλά και των Υφυπουργών και όλων των Γενικών, Ειδικών και Υπηρεσιακών Γραμματέων. Η εν λόγω Συνάντηση πραγματοποιείται κατά τον μήνα Ιανουάριο, αμέσως μετά την έγκριση του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής.

Στη συνάντηση θα παρουσιάζονται: α) ο απολογισμός του κυβερνητικού έργου κατά το προηγούμενο έτος, β) οι βασικές κατευθυντήριες γραμμές του κυβερνητικού προγραμματισμού και του ψηφισθέντος από τη Βουλή

προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους, γ) η βασική στοχοθεσία για κάθε Υπουργείο και τομέα πολιτικής και δ) οι κρίσιμες παράμετροι υλοποίησης του προγράμματος, ενώ θα είναι δυνατή και η λεπτομερής παρουσίαση των Ετήσιων Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων από τους Υπηρεσιακούς Γραμματείς ή τους Γενικούς Διευθυντές αυτών.

Άρθρο 55

Πολιτική Επιτροπή Παρακολούθησης Δημοσίων Πολιτικών

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του κυβερνητικού έργου ανατίθεται με το παρόν άρθρο στην Πολιτική Επιτροπή Παρακολούθησης Δημοσίων Πολιτικών στην οποία συμμετέχουν οι αρμόδιοι Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς, δηλαδή εκείνα τα κυβερνητικά στελέχη που βρίσκονται εγγύτερα στη δημόσια διοίκηση και τα οποία είναι επιφορτισμένα με τον συντονισμό των υπηρεσιών των Υπουργείων προς την κατεύθυνση της υλοποίησης των κυβερνητικών πολιτικών και με την παρακολούθηση της εφαρμογής του κυβερνητικού έργου στον τομέα αρμοδιότητάς τους.

Επιπροσθέτως, πέραν της παρακολούθησης της υλοποίησης του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής και των Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων, έργο της Πολιτικής Επιτροπής συνιστά επίσης η άρση ενδεχόμενων διυπουργικών διαφορών που θα προκύπτουν κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των κυβερνητικών δράσεων, καθώς επίσης και η προετοιμασία και υποστήριξη των τακτικών συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και των λοιπών συλλογικών κυβερνητικών οργάνων. Σε αυτό το πλαίσιο προβλέπεται η σύγκληση του οργάνου σε τακτική συνεδρίαση μία εβδομάδα πριν τη σύγκληση του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από πρόσκληση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού της Κυβέρνησης.

Ταυτόχρονα, παρέχεται η δυνατότητα σε στέλεχος της Προεδρίας της Κυβέρνησης να καθορίζει, στο πλαίσιο των τακτικών και των έκτακτων συνεδριάσεων, τη σύνθεση του οργάνου ανάλογα με τα θέματα των οποίων κρίνεται σκόπιμο να επιληφθεί το όργανο. Για την πληρέστερη δε εξέταση των ζητημάτων και την αποτελεσματική λειτουργία των οργάνων, δύναται η συμμετοχή στις συνεδριάσεις, χωρίς δικαίωμα ψήφου, των επικεφαλής των Μονάδων Συντονισμού και Επικοινωνίας και στελεχών της Προεδρίας της Κυβέρνησης που χειρίζονται τα συγκεκριμένα θέματα.

Η Πολιτική Επιτροπή Παρακολούθησης Δημοσίων Πολιτικών είναι επί της ουσίας ένα συλλογικό όργανο με δυναμική σύνθεση, η οποία μεταβάλλεται ανάλογα με τις υπό εξέταση κυβερνητικές προτεραιότητες και τις δράσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, χρέη Προέδρου εκτελεί στέλεχος της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το οποίο έχει υποχρέωση ενημέρωσης του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, και η λοιπή σύνθεσή της καθορίζεται από το

αρμόδιο στέλεχος της Προεδρίας της Κυβέρνησης βάσει της ημερήσιας διάταξης του Υπουργικού Συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη και τα λοιπά θέματα για τα οποία πρόκειται να επιληφθεί η Επιτροπή. Σε κάθε περίπτωση, για την πληρέστερη εξέταση των ζητημάτων και την αποτελεσματική λειτουργία μπορούν να συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι επικεφαλής των Μονάδων Συντονισμού και Επικοινωνίας, στελέχη της Προεδρίας της Κυβέρνησης στα οποία έχει ανατεθεί ο χειρισμός των θεμάτων που πρόκειται να συζητηθούν, καθώς και οι σύμβουλοι της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Επίσης, η Πολιτική Επιτροπή μπορεί να συγκληθεί και εκτάκτως με τη διαδικασία και τη σύνθεση που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5. Ιδιαίτερα κομβικός θεωρείται ο ρόλος του οργάνου στη συζήτηση και επίλυση ενδεχόμενων διωπουργικών διαφωνιών σε ζητήματα συναρμοδιότητας. Αν όμως κριθεί ότι η διαφωνία είναι εξαιρετικά σοβαρή και δεν είναι δυνατή η επίλυσής στο πλαίσιο της Πολιτικής Επιτροπής τότε εισάγεται από τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, με σχετική εισήγηση του προεδρεύοντος στελέχους στο Υπουργικό Συμβούλιο προς οριστική επίλυση.

Η γραμματειακή υποστήριξη και η τήρηση πρακτικών των τακτικών και έκτακτων συνεδριάσεων της Πολιτικής Επιτροπής ανατίθεται στην Προεδρία της Κυβέρνησης.

Τέλος, στις συνεδριάσεις μπορεί να προσκληθεί όποιος κρίνεται απαραίτητος για την αποτελεσματική λειτουργία, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 56

Αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής ρυθμίσεων

Με το άρθρο 56 συστηματοποιείται η διαδικασία της εκ των υστέρων ανάλυσης των κανονιστικών επιπτώσεων, δηλαδή της αποτίμησης και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των νόμων με βάση τα δεδομένα που προκύπτουν από την εφαρμογή τους.

Ειδικότερα, προβλέπεται η υποχρεωτική αξιολόγηση της κάθε ρύθμισης με την πάροδο τριών ετών και σε κάθε περίπτωση πριν την παρέλευση πενταετίας από την έναρξη ισχύος αυτής.

Τη διαδικασία θέτει σε κίνηση η Προεδρία της Κυβέρνησης, η οποία στέλνει σχετικό έγγραφο στην Υπηρεσία Συντονισμού του οικείου Υπουργείου για να κάνει προτάσεις βελτίωσης, τροποποίησης ή αναθεώρησης των διατάξεων του νόμου που κρίνονται αναγκαίες. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα Αξιολόγησης και στη Βουλή από όργανο και με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Κανονισμό της.

Στο άρθρο αυτό καθορίζεται με συγκεκριμένο και σαφή τρόπο η διαδικασία της αξιολόγησης των κανονιστικών ρυθμίσεων, προβλέποντας ότι η διαδικασία ξεκινά από την Προεδρία της Κυβέρνησης, απευθυνόμενη

εγγράφως στην Υπηρεσία Συντονισμού κάθε Υπουργείου, η οποία αφού λάβει γνώση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής της ρύθμισης από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και απευθυνθεί στους καθ' ύλην αρμόδιους κοινωνικούς εταίρους, πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, επιστημονικούς φορείς και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή προτείνει την απαραίτητη βελτίωση, τροποποίηση ή αναθεώρηση των ρυθμίσεων. Επίσης, και η Βουλή μπορεί να διενεργεί αξιολόγηση, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό της. Σε περίπτωση ανάγκης θέσπισης νέας ρύθμισης, η σχετική πρόταση με την ένταξη των τροποποιούμενων διατάξεων και η εκ των προτέρων ανάλυση συνεπειών από την εφαρμογή της νέας ρύθμισης υποβάλλεται στην Προεδρία της Κυβέρνησης προς εκτίμηση και διατύπωση σχετικών παρατηρήσεων.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι στο ετήσιο Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής περιλαμβάνεται κατάλογος των ρυθμίσεων προς αξιολόγηση κατά το επόμενο έτος και το χρονοδιάγραμμα της αξιολόγησής της.

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου θεσπίζεται η δυνατότητα πρόβλεψης σε κάθε κανονιστική ρύθμιση ρήτρας αυτοδίκαιης κατάργησής της μετά από ορισμένο χρόνο από την έναρξη ισχύος της.

Κεφάλαιο Γ'

Νομοπαρασκευαστική Διαδικασία και Καλή Νομοθέτηση

I. Γενικό Μέρος

Τις τελευταίες δεκαετίες η ποιότητα της νομοθεσίας γνωρίζει ολοένα και μεγαλύτερη επιδείνωση λόγω της πολυνομίας, της ολοένα και περισσότερο αυξανόμενης ποσότητας της παραγόμενης νομοθετικής ύλης, που οφείλεται κυρίως στη σημαντική διόγκωση των πηγών του δικαίου με κείμενα υπερνομοθετικής ισχύος, ενωσιακής κυρίως προέλευσης και στον πολλαπλασιασμό των φορέων παραγωγής κανόνων δικαίου. Η συνεχής παραγωγή νομοθετικών ρυθμίσεων που παραβλέπουν τις υφιστάμενες, σε συνδυασμό με την μη ρητή κατάργησή τους, η εμφύτευση νέων σε άσχετες διατάξεις ή νομοθετήματα, η μηχανική ενσωμάτωση του ευρωπαϊκού δικαίου στην ελληνική έννομη τάξη, η αδράνεια του νομοθέτη σε περιπτώσεις που χρειάζονται ρύθμιση και η απουσία σαφούς νομοθετικής πρόβλεψης σχετικά με τις αρχές και τις διαδικασίες, πλήττουν σθεναρά την ορθή εφαρμογή του δικαίου.

Για το λόγο αυτό προκρίθηκε ως λύση η θεσμοθέτηση των αρχών της καλής νομοθέτησης και των διαδικασιών τήρησης αυτών και ψηφίστηκε ο ν. 4048/2012 με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων και της ρυθμιστικής λειτουργίας του κράτους. Η

θέσπιση του νόμου αυτού ήταν ένα πρώτο θετικό βήμα για την αναβάθμιση της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας στη χώρα μας, ωστόσο η εφαρμογή του παραμένει ελλιπής και συνεπώς απαιτείται μία καίρια και ουσιαστική παρέμβαση προς τον σκοπό της βελτίωσης της εφαρμογής του και της διασφάλισης της καλύτερης δυνατής ποιότητας της παραγόμενης εφεξής νομοθεσίας.

Στο πλαίσιο αυτό, στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις του ν. 4048/2012, για λόγους πληρότητας και συνοχής της νομοθεσίας που διέπει τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία και την αρχή της καλής νομοθέτησης, με πρόβλεψη κατάργησής του στο οικείο με τις καταργούμενες διατάξεις άρθρο του σχεδίου νόμου.

II. Ειδικό Μέρος

Άρθρο 57

Ορισμοί

Στο άρθρο 57 αναφέρονται οι ορισμοί, οι οποίοι είχαν παρατεθεί και στο άρθρο 1 του ν. 4048/2012 για την έννοια της ρύθμισης, της καλής νομοθέτησης, της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, της ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης. Επιπλέον, ορίζεται ως αρμόδια για τον αποτελεσματικό συντονισμό και εφαρμογή της ρυθμιστικής διακυβέρνησης η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

Άρθρο 58

Αρχές Καλής Νομοθέτησης

Το άρθρο 58 ενσωματώνει τις αρχές της καλής νομοθέτησης, όπως αυτές θεσπίστηκαν για πρώτη φορά με το άρθρο 2 του ν. 4048/2012 και τις ρυθμίσεις του άρθρου 13 του ως άνω νόμου για την έγκαιρη εναρμόνιση και την τήρηση των αρχών καλής νομοθέτησης κατά τη μεταφορά του ενωσιακού δικαίου στην ελληνική έννομη τάξη.

Άρθρο 59

Ειδικοί κανόνες σύνταξης νομοσχεδίων

Το άρθρο 59 μεταφέρει τις ρυθμίσεις του άρθρου 3 του ν. 4048/2012 για τις εξουσιοδοτικές διατάξεις, τις μεταβατικές διατάξεις, τις νομοθετικές μεταβολές και τις καταργούμενες διατάξεις.

Η μοναδική διαφοροποίηση με την υφιστάμενη ρύθμιση αφορά την περίπτωση που το νομοσχέδιο προβλέπει την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων ή άλλων κανονιστικών πράξεων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία και είναι πλέον η Προεδρία της Κυβέρνησης, η οποία λαμβάνει

την απόφαση να μην το φέρει προς συζήτηση στο Υπουργικό Συμβούλιο και όχι το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης.

Τέλος, εισάγεται μία καινούργια ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία, η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων αναλαμβάνει την υποχρέωση να συντάξει μέσα σε 5 μήνες από την θέση σε ισχύ του παρόντος, ένα Εγχειρίδιο Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας, το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της. Από την έκδοση του εγχειριδίου και έπειτα κανένα σχέδιο νόμου, προεδρικό διάταγμα ή άλλη κανονιστική πράξη δεν θα υποβάλλεται στην Προεδρία της Κυβέρνησης εάν δεν ικανοποιεί τα κριτήρια του Εγχειριδίου.

Άρθρο 60

Έναρξη ισχύος ρυθμίσεων

Στο άρθρο ενσωματώνεται η διάταξη του άρθρου 3 του ν. 4048/2012 για την έναρξη ισχύος των νομοσχεδίων και των επιμέρους διατάξεων τους, σύμφωνα με την οποία πάντα καταχωρείται σε ξεχωριστό άρθρο. Ειδικά για τις διατάξεις που ορίζουν διαφορετικό χρόνο έναρξης, αυτό πρέπει να γίνει ρητά.

Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται μία νέα ειδική περίπτωση, σύμφωνα με την οποία, όταν επιβαρύνεται καθ' οιονδήποτε τρόπο η επιχειρηματική δραστηριότητα, τίθεται σε ισχύ είτε την πρώτη Ιανουαρίου είτε την πρώτη Ιουλίου εκάστου έτους. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να διασφαλίζεται ο απαραίτητος χρόνος προσαρμογής στις νέες ρυθμίσεις, ο οποίος δεν μπορεί να είναι λιγότερος από δύο μήνες.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα στη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων να μην εφαρμόσει την ανωτέρω διάταξη, κατόπιν ειδικής αιτιολογίας, στις περιπτώσεις που ρυθμίζονται εξαιρετικά επείγουσες ανάγκες και όταν ενσωματώνονται στην ελληνική έννομη τάξη ευρωπαϊκές ή διεθνείς υποχρεώσεις.

Άρθρο 61

Διαβούλευση

Με το άρθρο 61 ενσωματώνεται η διάταξη του άρθρου 6 του ν. 4048/2012 για τη διαβούλευση. Υπόχρη για την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης είναι πλέον η Προεδρία της Κυβέρνησης σε συνεργασία με την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου που έχει τη νομοθετική πρωτοβουλία.

Με την προτεινόμενη διάταξη η διαδικασία της διαβούλευσης απλοποιείται και ολοκληρώνεται μέσα σε δύο εβδομάδες με την ανάρτηση στο δικτυακό τόπο προσχεδίου των διατάξεων του νομοσχεδίου καθώς και της Προκαταρκτικής Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης και τη δυνατότητα κατ'

άρθρον σχολιασμού. Η διάρκεια της διαβούλευσης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί κατά μία εβδομάδα, ύστερα από εισήγηση του οικείου Υπουργού και έγκριση της Προεδρίας της Κυβέρνησης, εφόσον υπάρχει επαρκώς τεκμηριωμένη αιτιολογία, η οποία αναφέρεται στην έκθεση δημόσιας διαβούλευσης που συνοδεύει τη ρύθμιση.

Η νέα υπηρεσία που αναλαμβάνει τη σύνταξη έκθεσης για τη δημόσια διαβούλευση είναι η Υπηρεσία Συντονισμού του οικείου Υπουργείου, στην οποία παρουσιάζονται ομαδοποιημένα τα σχόλια και οι προτάσεις όσων έλαβαν μέρος στη διαβούλευση και τεκμηριώνεται η ενσωμάτωσή τους ή μη στις τελικές διατάξεις. Η έκθεση ενσωματώνεται στην τελική Ανάλυση Ρυθμιστικών Συνεπειών και συνοδεύει τη ρύθμιση κατά την κατάθεσή της στη Βουλή, αναρτάται στο δικτυακό τόπο που έλαβε χώρα η διαβούλευση και αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις από τις οποίες προήλθαν τα σχόλια.

Άρθρο 62

Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης

Η ανάλυση συνεπειών ρύθμισης αναδεικνύεται σε ένα σημαντικό εργαλείο για την εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων των προτάσεων πολιτικής. Επομένως, συνιστά ζήτημα νευραλγικής σημασίας η ορθή χρήση και εφαρμογή της στο πλαίσιο της ευρύτερης πολιτικής της καλής νομοθέτησης.

Με το άρθρο 62 ενσωματώνεται η διάταξη του άρθρου 7 του ν. 4048/2012 για την ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων, σύμφωνα με την οποία κάθε σχέδιο νόμου, προσθήκη ή τροπολογία, καθώς και κανονιστική απόφαση μείζονος οικονομικής ή κοινωνικής σημασίας, συνοδεύεται από Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης (εφεξής Ανάλυση).

Η Ανάλυση, συγκροτεί ένα ευρύ πλαίσιο αξιολόγησης και σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση περιλαμβάνει την αιτιολογική έκθεση του άρθρου 74 παρ. 1 του Συντάγματος, την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του άρθρου 75 παράγραφοι 1 και 2 του Συντάγματος, την ειδική έκθεση του άρθρου 75 παράγραφος 3 του Συντάγματος, την έκθεση γενικών συνεπειών, την έκθεση διαβούλευσης, την έκθεση νομιμότητας, τον πίνακα με τις τροποποιούμενες ή καταργούμενες διατάξεις και την έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης, η οποία συμπεριλαμβάνει τον σαφή προσδιορισμό των οργάνων της διοίκησης που είναι αρμόδια για την εφαρμογή της ρύθμισης καθώς και το χρονοδιάγραμμα έκδοσης των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων. Στην έκθεση γενικών συνεπειών που περιλαμβάνεται στην Ανάλυση ενσωματώνονται όλα τα πορίσματα των αρμοδίων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών.

Μία σημαντική καινοτομία στο νομοπαρασκευαστικό πεδίο αφορά στην υποχρέωση να παρέχονται όλα τα απαραίτητα δεδομένα που σχετίζονται και

τεκμηριώνουν την προτεινόμενη ρύθμιση σε ανοιχτή και επεξεργάσιμη μορφή.

Με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται υποχρέωση για τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών θεμάτων να συντάξει και δημοσιεύσει υπόδειγμα Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης καθώς και εγχειρίδιο για την ορθή συμπλήρωσή της τα οποία διανέμει σε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες, σε χρονικό διάστημα έξι μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

Άρθρο 63

Νομοπαρασκευαστική διαδικασία Σχεδίων Νόμων και Κανονιστικών Διαταγμάτων

Με το άρθρο 63 προβλέπεται λεπτομερώς η νομοπαρασκευαστική διαδικασία σχεδίων νόμων και κανονιστικών διαταγμάτων, η οποία αρχίζει με πρωτοβουλία του αρμοδίου Υπουργού.

Δίνεται στον Υπουργό η επιλογή είτε να καταθέσει στην Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων προσχέδιο νόμου και προκαταρκτική ανάλυση συνεπειών ρύθμισης, η οποία θα περιέχει και τα στοιχεία της διαβούλευσης που κρίνει αναγκαία, είτε τις κατευθυντήριες γραμμές του σχεδίου νόμου μαζί με όποιο στοιχείο θεωρεί αναγκαίο να συμπεριληφθεί στην Ανάλυση.

Σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση η νομοπαρασκευαστική διαδικασία εκκινεί με την υποβολή του σχεδίου νόμου ή των κατευθυντήριων γραμμών στην Υπηρεσία Συντονισμού του οικείου Υπουργείου προκειμένου να αποσταλούν στην Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων. Το ίδιο ισχύει και για όλες τις κανονιστικές πράξεις, οι οποίες υποβάλλονται στην Υπηρεσία Συντονισμού για να κρίνει εάν αυτές έχουν μείζονα οικονομική ή κοινωνική σημασία ώστε να τις προωθήσει αντίστοιχα στη ως άνω Γενική Γραμματεία.

Ο νέος θεσμός της Προεδρίας της Κυβέρνησης συνιστά νομοπαρασκευαστική επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν στελέχη του αρμοδίου Υπουργείου και της Προεδρίας της Κυβέρνησης, ενώ παράλληλα δύνανται να συμμετέχουν και σύμβουλοι ή συνεργάτες του αρμοδίου Υπουργού ή Υπουργών με συναρμοδιότητα, ιδιώτες - εμπειρογνώμονες καθώς και μέλη ΔΕΠ με εξειδίκευση πάνω στο αντικείμενο της ρύθμισης.

Σύμφωνα με τη νέα διαδικασία, η νομοπαρασκευαστική επιτροπή αναλαμβάνει να συντάξει το τελικό σχέδιο νόμου, σύμφωνα με τις αρχές της Καλής Νομοθέτησης και τις κατευθυντήριες οδηγίες του αρμοδίου Υπουργείου, να αξιολογήσει το προσχέδιο νόμου και την Προκαταρκτική Ανάλυση, κυρίως σε σχέση με τη συμφωνία τους, την ευρύτερη κυβερνητική πολιτική και τους τιθέμενους από την Κυβέρνηση στόχους, την τήρηση της

συνταγματικότητας, νομιμότητας και την τήρηση των νομοτεχνικών κανόνων καθώς και την ορθή και πλήρη συμπλήρωση της προκαταρκτικής ανάλυσης.

Εάν κριθεί απαραίτητο, η νομοπαρασκευαστική επιτροπή καλεί τα στελέχη αρμοδίων υπηρεσιών του δημοσίου σε ακρόαση ή αποστέλλει το κείμενο του σχεδίου νόμου σε αυτά για να διατυπώσουν τη γνώμη τους για θέματα που σχετίζονται με τα αντικείμενα των ρυθμίσεων. Οι απόψεις των υπηρεσιών πρέπει να αποτυπωθούν στην Ανάλυση.

Όταν ολοκληρωθεί το στάδιο της σύνταξης του σχεδίου νόμου και της Ανάλυσης, γίνεται η ανάρτηση στον ιστότοπο opengov.gr για να πραγματοποιηθεί η τελική διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 61 του παρόντος. Μέσα σε μία εβδομάδα από τη λήξη της διαβούλευσης, η αρμόδια νομοπαρασκευαστική επιτροπή ετοιμάζει το τελικό σχέδιο νόμου και την Τελική Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης με ενσωματωμένα τα συμπεράσματα της διαβούλευσης και τα παραδίδει στον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

Ακολούθως, ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων υποβάλλει στην Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας τα κείμενα για αξιολόγηση και εφόσον δοθεί θετική γνωμοδότηση από την επιτροπή, προχωρά η διαδικασία των υπογραφών των συναρμόδιων Υπουργών και η κατάθεση στη Βουλή, με μέριμνα του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων. Σε περίπτωση που δοθεί αρνητική γνωμοδότηση, το σχέδιο νόμου και η Ανάλυση επιστρέφει στη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, η οποία οφείλει να ενσωματώσει τις παρατηρήσεις του πρακτικού της Επιτροπής εντός τριών ημερών και να καταθέσει το σχέδιο νόμου στη Βουλή.

Για τα νομοσχέδια που εισάγονται με την διαδικασία του επείγοντος ή του κατεπείγοντος (άρθρα 109 και 110 ΚτΒ) και αυτά που ψηφίζονται χωρίς ή με περιορισμένη συζήτηση (άρθρο 108 ΚτΒ) δεν ισχύει η ανωτέρω διαδικασία.

Άρθρο 64

Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 64 προβλέπεται η σύσταση ενός νέου ανεξάρτητου, διεπιστημονικού, γνωμοδοτικού όργανο με την ονομασία Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας, η οποία αναλαμβάνει την αποστολή της αξιολόγησης και της γνωμοδότησης προς το Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων για την εφαρμογή και τήρηση των αρχών της Καλής Νομοθέτησης στα σχέδια νόμων, τροπολογιών, πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, κανονιστικών

διαταγμάτων πριν από την αποστολή τους στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κανονιστικών υπουργικών αποφάσεων καθώς και των Αναλύσεων Συνεπειών Ρύθμισης, που παραπέμπονται σε αυτήν από τον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων. Τα ζητήματα λειτουργίας και οργάνωσης της επιτροπής ρυθμίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, σύμφωνα με την αποστολή της είναι να διερευνά τη συνταγματικότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων και τη συμβατότητά τους με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, να ελέγχει την πληρότητα τους, να εξετάζει ζητήματα επικάλυψων και συγκρούσεων των διατάξεων και να αξιολογεί την ποιότητα των Αναλύσεων Συνεπειών Ρύθμισης σε ό,τι αφορά στις ποσοτικές και ποιοτικές τους διαστάσεις και τη ρεαλιστική αποτύπωση των μεγεθών, ποσοτικών ή ποιοτικών, που συμπεριλαμβάνονται σε αυτές.

Στην προτεινόμενη ρύθμιση περιγράφεται η σύνθεση της Επιτροπής, η οποία είναι ενδεκαμελής και αποτελείται από Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο καθώς και εννέα τακτικά μέλη. Τα μέλη της επιτροπής είναι επιστήμονες εγνωσμένου κύρους ενώ καθορίζονται στις διατάξεις επακριβώς τα προσόντα που πρέπει να κατέχει ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα λοιπά τακτικά μέλη. Ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Επιτροπής διορίζονται μετά από απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής με πλειοψηφία 3/5 του όλου αριθμού των βουλευτών, ενώ τακτικά μέλη της Επιτροπής ορίζονται δύο νομικοί επιστήμονες και δύο οικονομολόγοι από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο αντιστοίχως, ένας νομικός και ένας οικονομολόγος από το Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και το Γενικό Γραμματέα της Βουλής αντίστοιχα και ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ή στέλεχος της ίδιας Γενικής Γραμματείας.

Προβλέπεται, επίσης, η δυνατότητα να προσκαλούνται στις συνεδριάσεις της επιτροπής επιστήμονες διεθνούς και εγνωσμένου κύρους για να παρέχουν εξειδικευμένη επιστημονική γνώμοδοτηση.

Κεφάλαιο Γ'

Κωδικοποίηση και Αναμόρφωση Δικαίου

I. Γενικός Μέρος

Οι βασικές αρχές που διέπουν τη δράση της Δημόσιας Διοίκησης είναι οι ειδικότερες αρχές των θεμελιωδών συνταγματικών αρχών του κράτους δικαίου (Σ άρθρο 25 παρ. 1). Έτσι, η άσκηση της κρατικής εξουσίας περιορίζεται και υπόκειται στους κανόνες δικαίου. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η έννοια του κράτους δικαίου πρωτίστως επιτυγχάνεται με τη διαφύλαξη του κύρους του νόμου.

Εντούτοις, συχνό φαινόμενο στην ελληνική έννομη τάξη αποτελεί η ύπαρξη πολυνομίας και αλληλοσυγκρουόμενων νόμων, η επίδραση των οποίων στην καθημερινότητα του διοικούμενου δημιουργεί σοβαρά προβλήματα κατά την εφαρμογή τους. Έπειτα, ο εντοπισμός των ισχυουσών διατάξεων συνιστά δυσχερή νομική πρόκληση. Τα προαναφερθέντα ζητήματα αντίκεινται στην αρχή του κράτους δικαίου, η οποία μπορεί να διασφαλιστεί μέσω της αναμόρφωσης του δικαίου και της κωδικοποίησης της νομοθεσίας.

Η κωδικοποίηση της νομοθεσίας είναι απολύτως κρίσιμη διότι διευκολύνει τα διοικητικά όργανα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και καθιστά ευχερέστερη την επικράτηση των αρχών της ασφάλειας δικαίου. Ο κανόνας δικαίου θα πρέπει να είναι σαφής και διατυπωμένος με κατανοητό τρόπο προς όλους τους διοικούμενους. Επίσης, η ανεύρεση του εφαρμοστέου κανόνα δικαίου θα πρέπει να είναι μία απλή (και όχι δαιδαλώδης) διαδικασία.

Το ζητούμενο όλων διοικουμένων είτε στο πλαίσιο απλών συναλλαγών είτε στο πλαίσιο περίπλοκων επενδύσεων είναι να τεθούν οι σωστές βάσεις και κατευθυντήριες γραμμές για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας και την αναμόρφωση του δικαίου. Παρατηρείται ότι όταν η νομοθεσία είναι κωδικοποιημένη ανά θεματική ενότητα ή ανά τομέα δικαίου η εφαρμογή της, αλλά ακόμα και η τροποποίησή της, καθίσταται ορθότερη.

Στο Κεφάλαιο Γ' του παρόντος σχεδίου νόμου τίθενται οι βάσεις και οι κατευθύνσεις για τους σωστούς τρόπους κωδικοποίησης της νομοθεσίας και αναμόρφωσης του δικαίου, η σύσταση και η λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης, καθώς και η διαδικασία κωδικοποίησης της νομοθεσίας.

II. Ειδικό Μέρος

Άρθρο 65

Κωδικοποίηση νομοθεσίας και αναμόρφωση δικαίου

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 65 του παρόντος σχεδίου νόμου τίθενται οι βασικοί ορισμοί και οι κανόνες για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας μέσω της νομοθετικής διαδικασίας. Ειδικότερα εντοπίζονται τα ζητήματα της αναδιάρθρωσης ή απαλοιφής διατάξεων, της αναδιατύπωσης των νομοθετημάτων σε εύληπτη γλώσσα, ώστε να γίνονται κατανοητά από τους εφαρμοστές του νόμου (ήτοι δικαστές και δημοσίους υπαλλήλους). Επίσης εντοπίζεται το ζήτημα της προσαρμογής των διατάξεων που καθορίζουν αρμοδιότητες διοικητικών και άλλων οργάνων προς το ισχύον οργανωτικό σχήμα των κεντρικών και αποκεντρωμένων κρατικών υπηρεσιών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα (νομοθετική κωδικοποίηση).

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 65 του παρόντος σχεδίου νόμου τίθενται οι βασικοί ορισμοί και οι κανόνες για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας μέσω της διοικητικής διαδικασίας. Ειδικότερα, η κωδικοποίηση μπορεί να πάρει και τη μορφή συγκέντρωσης στο κωδικοποιητικό κείμενο όλων των ισχυουσών διατάξεων, νομοθετικού ή κανονιστικού χαρακτήρα, χωρίς όμως ένταξη των κωδικοποιημένων διατάξεων σε ενιαίο κείμενο και χωρίς κατάργησή τους. Ουσιαστικά η εν λόγω κωδικοποίηση συγκεντρώνει όλες τις ισχύουσες διατάξεις (νομοθετικού ή κανονιστικού χαρακτήρα) και, έτσι, επικουρείται το έργο του εφαρμοστή των νόμων.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 65 του παρόντος σχεδίου νόμου τίθεται για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη ο ορισμός της «αναμόρφωσης» της νομοθεσίας που αποσκοπεί στην επικαιροποίηση και αποκάθαρση της υφιστάμενης νομοθεσίας, κατά τρόπο ώστε οι εναπομένοντες κανόνες να είναι ορθοί, λειτουργικοί και εύληπτοι. Στην αναμόρφωση περιλαμβάνεται, κατά περίπτωση, η απλοποίηση, κατάργηση παρωχημένων διατάξεων και ένταξη σε ενιαίο κείμενο των νόμων, κανονιστικών διαταγμάτων και αποφάσεων, καθώς και η μετά την ένταξη κατάργησή τους ως αυτοτελών διατάξεων.

Άρθρο 66

Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου στην Προεδρία της Κυβέρνησης συνιστάται η Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης του Δικαίου (Κ.Ε.Κ.), που αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη τα οποία δύνανται να είναι νομικοί σύμβουλοι και πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και δικηγόροι, εν ενεργεία ή μη.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι με απόφαση Πρωθυπουργού ορίζονται τα μέλη της Κ.Ε.Κ. (συμπεριλαμβανομένου του Πρόεδρου και του Αντιπροέδρου και ο γραμματέας της Κ.Ε.Κ. με τον αναπληρωτή του από το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου ορίζονται οι αρμοδιότητες της Κ.Ε.Κ. για την κωδικοποίηση και την αναμόρφωση της νομοθεσίας μέσω των κατωτέρω δράσεων: (α) συνεργασία με το νομικό κόσμο, επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς και άλλους εμπειρογνώμονες, (β) ανάρτηση σε δημόσια διαβούλευση, μέσω του διαδικτύου, προτάσεις και ερωτήματα σχετικά με την κωδικοποίηση και την αναμόρφωση πεδίων του δικαίου, (γ) αναζήτηση κάθε σχετικής πληροφορίας ή στοιχείου από τις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου ορίζεται η σύνταξη εγχειριδίου από την Κ.Ε.Κ. σχετικά με τη μεθοδολογία κωδικοποίησης και τους νομοτεχνικούς κανόνες για τη σύνταξη των κωδίκων και την αναμόρφωση της νομοθεσίας. Οι κανόνες του εγχειριδίου αναφέρονται ιδίως στη διαίρεση και στην ταξινόμηση της ύλης, στον τρόπο αρίθμησης των άρθρων, των παραγράφων και των εδαφίων, στον τρόπο παραπομπής στις διατάξεις που κωδικοποιούνται και στον τρόπο αναγραφής τίτλων στα άρθρα και στα επί μέρους κεφάλαια των κωδίκων, καθώς και στη γλωσσική διατύπωσή τους. Η σύνταξη του εν λόγω εγχειριδίου είναι υψίστης σημασίας για τον νομοθέτη, ώστε κατά τη διαδικασία κατάρτισης των κανόνων δικαίου να υπάρχει ένας κοινός «κώδικας γραφής» και τα νομοθετήματα να βρίσκονται σε συμφωνία ως προς τη μεθοδολογία και τους νομοθετικούς κανόνες.

Σε ορισμένες περιπτώσεις περίπλοκων, εξειδικευμένων είτε μακροσκελών νομοθετημάτων, το έργο της Επιτροπής χρήζει υποστήριξης από τρίτα πρόσωπα. Με την παράγραφο 5 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου δίδεται η δυνατότητα κάποιες εργασίες, σχετικές με την κωδικοποίηση της νομοθεσίας, να ανατίθενται σε τρίτα νομικά πρόσωπα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η ανάθεση γίνεται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, σε συνεργασία είτε με το αρμόδιο Υπουργείο είτε με τη Γενική Γραμματεία, ενώ η Κ.Ε.Κ. θέτει τις κατάλληλες κατά την κρίση της τεχνικές προδιαγραφές και εποπτεύει το ανατεθέν έργο.

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου θεσμοθετείται το ετήσιο πρόγραμμα κωδικοποίησης που συντάσσεται από την Κ.Ε.Κ., η οποία το παραδίδει στον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, προκειμένου να ενταχθεί στο Ενοποιημένο Προσχέδιο Κυβερνητικού Έργου το οποίο εγκρίνεται στην τακτική συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου τον Σεπτέμβριο. Αντίστοιχα, με την παράγραφο 6 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου θεσμοθετείται η υποχρέωση της Κ.Ε.Κ. να συντάσσει και να υποβάλλει προς τον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε ημερολογιακού έτους, έκθεση, η οποία περιλαμβάνει αποτίμηση της προόδου των δράσεων κωδικοποίησης που έχουν αναληφθεί από την Κ.Ε.Κ., καθώς και περαιτέρω προτάσεις κωδικοποίησης και αναμόρφωσης της υφιστάμενης νομοθεσίας και βελτίωσης της λειτουργίας των δομών της καλής νομοθέτησης. Η έκθεση αυτή αναρτάται στο διαδίκτυο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3861/2010 και διαβιβάζεται, με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων στον Πρωθυπουργό και τα μέλη της Κυβέρνησης, καθώς και στον Πρόεδρο της Βουλής.

Η παράγραφος 7 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου αποτελεί την εξουσιοδοτική διάταξη βάσει την οποίας εκδίδεται απόφαση του Πρωθυπουργού σχετικά με την αποζημίωση που καταβάλλεται στον Πρόεδρο και στα μέλη της Κ.Ε.Κ..

Άρθρο 67

Διαδικασία κωδικοποίησης

Στο άρθρο 67 του σχεδίου νόμου περιγράφεται σε νόμο για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη η διαδικασία κωδικοποίησης της νομοθεσίας. Στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι τη διαδικασία εκκινεί ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων με απόφασή του.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού ορίζονται τα θέματα σχετικά με τις επιτροπές κωδικοποίησης που επιτρέπεται να συστήνονται εφεξής στα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία μόνο με αιτιολογημένη απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου υπουργού, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Κ.. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις επιτροπές κωδικοποίησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Δεν αποκλείει επίσης τη διοικητική κωδικοποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 65 του παρόντος από τα αρμόδια Υπουργεία, υπό την προϋπόθεση πάντως συμμετοχής σε όλα τα στάδια αυτής του Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων καθώς και του αρμόδιου για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, υπουργείου. Επίσης θεσπίζεται η εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση κοινής απόφασης του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και του αρμόδιου για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών Γενικού Γραμματέα, για τον καθορισμό αναγκαίων λεπτομερειών εφαρμογής του παρόντος.

Για τον καλύτερο συντονισμό του νομοθετικού έργου της κυβέρνησης, με την παράγραφο 3 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου, θεσμοθετείται η διάταξη που ορίζει ότι η Κ.Ε.Κ. ενημερώνεται για οποιαδήποτε υφιστάμενη διαδικασία κωδικοποίησης πραγματοποιείται ή για σχέδια νόμων, σχετικές υπουργικές τροπολογίες, καθώς και κανονιστικές πράξεις που δύνανται να επηρεάσουν τη διαδικασία κωδικοποίησης της Κ.Ε.Κ..

Η παράγραφος 4 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου παρέχει τη νομοθετική εξουσιοδότηση στο Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων να ζητεί από την Κ.Ε.Κ. να ελέγξει και να διατυπώσει γνώμη για σχέδια κωδίκων που έχουν καταρτιστεί από άλλες επιτροπές κωδικοποίησης πριν από την κατάθεσή τους προς κύρωση στη Βουλή, ή πριν από την υποβολή προς υπογραφή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σχετικών σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων.

Η παράγραφος 5 του άρθρου 66 του σχεδίου νόμου διευκρινίζει ότι τα σχέδια των κωδίκων που περιλαμβάνουν διατάξεις τυπικών νόμων κυρώνονται

σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος, πλην του μέρους με το οποίο καταργούνται ή τροποποιούνται ισχύουσες διατάξεις νόμου στο πλαίσιο αναμόρφωσης του δικαίου, για το οποίο πρέπει να προηγηθεί η συνήθης κοινοβουλευτική διαδικασία. Επίσης τίθεται η εξαίρεση βάσει της οποίας ορίζεται ότι στους κώδικες αυτούς μπορεί να περιληφθούν διατάξεις κανονιστικών διαταγμάτων και αποφάσεων, αν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για τις ανάγκες της κωδικοποίησης.

Τέλος βάσει της παραγράφου 6 του σχεδίου νόμου οι κώδικες που περιλαμβάνουν κανονιστικά διατάγματα και κανονιστικές υπουργικές αποφάσεις εκδίδονται με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση των αρμόδιων, ανάλογα με το αντικείμενο των διατάξεων που κωδικοποιούνται, υπουργών.

ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

Κεφάλαιο Α΄

Κωλύματα, ασυμβίβαστα και κανόνες αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, των οργάνων διοίκησης του δημοσίου τομέα και των μετακλητών υπαλλήλων

I. Γενικός Μέρος

Με το Κεφάλαιο Α΄ του Δ΄ Μέρους του προτεινόμενου σχεδίου νόμου θεσμοθετείται η διαφάνεια και η ακεραιότητα στη δημόσια διοίκηση. Ο τρόπος για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι να θεσπιστούν κανόνες διαφάνειας, οι οποίοι να διέπουν τις δράσεις των μελών της κυβέρνησης, όχι μόνο κατά τον διορισμό αυτών (κωλύματα διορισμού), αλλά τόσο την περίοδο κατά την οποία θα ασκούν τα καθήκοντά τους όσο και μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο μετά την αφυπηρέτηση των καθηκόντων τους. Η θέσπιση των εν λόγω κανόνων δικαίου, αφενός, θα συμβάλλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το θεσμό της δημόσιας διοίκησης, ενώ αφετέρου, απαντά στην απαίτηση των σύγχρονων κοινωνιών να υφίσταται διαφάνεια και αξιοπιστία κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας και λογοδοσία των φορέων της.

Η βασική επίτευξη των σχετικών διατάξεων είναι η θεσμική κατοχύρωση και διασφάλιση των αξιών της ακεραιότητας και της αμεροληψίας από οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που υπηρετεί σε κάποιο δημόσιο αξίωμα. Έτσι, πρώτον, το παρόν πλέγμα διατάξεων καθορίζει θέματα τα οποία σχετίζονται με τον διορισμό των συγκεκριμένων μελών, δεύτερον, διέπει την περίοδο που τα πρόσωπα αυτά ασκούν τα καθήκοντά τους και ορίζει ποιες είναι οι

περιπτώσεις «σύγκρουσης συμφερόντων» μεταξύ του υπηρετούντος προσώπου και του δημοσίου συμφέροντος. Τρίτον, θεσμοθετούνται ειδικές υποχρεώσεις που διατηρούν τα πρόσωπα αυτά, μετά την λήξη των καθηκόντων τους, έτσι ώστε να τηρείται η διαφάνεια ακόμα και μετά τη λήξη της θητείας τους.

Οι εν λόγω διατάξεις ερείδονται - καταρχάς - στο άρθρο 81 του Συντάγματος, όπου ορίζεται ότι οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών και του Προέδρου της Βουλής αναστέλλεται κατά τη διάρκεια της άσκησης των καθηκόντων τους. Εντούτοις, το Σύνταγμα αναφέρεται μόνο σε μέλη της Κυβέρνησης, σε Υφυπουργούς και στον Πρόεδρο της Βουλής, ενώ οι διατάξεις του παρόντος νόμου καταλαμβάνουν όλα τα πρόσωπα που ασκούν δημόσια εξουσία, ήτοι τους Γενικούς, Αναπληρωτές και Ειδικούς Γραμματείς, τα όργανα διοίκησης του δημοσίου τομέα και τους μετακλητούς υπαλλήλους. Ο λόγος για την σχετική διερεύνηση κρίνεται αναγκαίος, καθώς η άσκηση αρμοδιοτήτων μέσω των εν λόγω δημοσίων αξιωμάτων απαιτεί απόλυτη αφοσίωση και η αναστολή οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας κρίνεται απολύτως απαραίτητη.

Το κύριο ζητούμενο, βεβαίως, των προτεινόμενων διατάξεων είναι η διασφάλιση ότι θα υπάρξει ένας ελεγκτικός μηχανισμός, ο οποίος θα διασφαλίσει την εφαρμογή τους με την ψήφιση του παρόντος νόμου. Έτσι, προτείνεται η θεσμοθέτηση της Επιτροπής Δεοντολογίας, που επιλαμβάνεται να διασφαλίσει, ότι οι διατάξεις του παρόντος νόμου πρόκειται να ισχύσουν και να εφαρμοστούν αμέσως.

II. Ειδικό Μέρος

Άρθρο 68

Πεδίο Εφαρμογής Κεφαλαίου Α΄

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 68 του σχεδίου νόμου οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δ΄. Έτσι είναι σαφές ότι οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δ΄ του παρόντος σχεδίου νόμου εφαρμόζονται (α) στα μέλη της Κυβέρνησης (Υπουργούς και Αναπληρωτές Υπουργούς) και τους Υφυπουργούς, (β) στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς καθώς και τους Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (γ) στους Πρόεδρους, Αντιπρόεδρους, Διοικητές, Αναπληρωτές Διοικητές, Υποδιοικητές, διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους και στους εν γένει επικεφαλής των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) και ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) των οποίων η επιλογή ανήκει στην Κυβέρνηση, με εξαίρεση τους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 3429/2005 (Α΄ 314). Στην παράγραφο 2 του άρθρου 68 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ορίζεται ότι όπου στις διατάξεις του Κεφαλαίου

αυτού γίνεται αναφορά στον «δημόσιο τομέα», αυτός νοείται, όπως ορίζεται στην περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Συνεπώς, ο «δημόσιος τομέας» περιλαμβάνει τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.Δ.), καθώς και τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς του Κεφαλαίου Α` του ν. 3429/2005 (Α`314), ανεξαρτήτως εάν έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή του.

Άρθρο 69

Κωλύματα διορισμού

Με το άρθρο 69 του παρόντος σχεδίου νόμου, για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη, θεσμοθετούνται κωλύματα διορισμού των προσώπων του άρθρου 68. Η διάταξη αυτή εναρμονίζεται απόλυτα με την αντίστοιχη διάταξη του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων [α. 8 ν. 3528/2007 (Α' 26)], όπου η πρόβλεψη της καταδίκης για ορισμένα εγκλήματα συνιστά κώλυμα για την κάλυψη θέσεως δημοσίου υπαλλήλου. Η αιτιολογική βάση εφαρμογής των ανωτέρω κωλυμάτων στηρίζεται στην παραδοχή ότι η τέλεση των εν λόγω πράξεων συνιστά κοινωνική και ηθική απαξία των πράξεων των συμμετεχόντων.

Συνεπώς, για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, ήτοι προστασίας του κύρους και της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τις δημόσιες υπηρεσίες, προτείνεται η θέσπιση κωλυμάτων διορισμού στις εν λόγω θέσεις από πρόσωπα που (α) έχουν καταδικασθεί ή παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα για κακούργημα, (β) λόγω καταδίκης, έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή, (γ) υπόκεινται σε απαγόρευση διορισμού βάσει της περίπτωσης (β) της παραγράφου 6 του άρθρου 73 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 70

Ασυμβίβαστα

Στα άρθρα 70, 71 και 72 του παρόντος σχεδίου νόμου θεσμοθετούνται οι κατευθυντήριες γραμμές, για τις δράσεις των προσώπων του άρθρου 68 του παρόντος σχεδίου νόμου, κατά την περίοδο άσκησης των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, ένα από τα βασικά στοιχεία που ζητούνται από όσους υπηρετούν σε δημόσια αξιώματα είναι η απόλυτη αφοσίωση και η απερίσκεπτη προσήλωση στις εργασίες και τις ευθύνες τους στις θέσεις ευθύνης που τους έχουν ανατεθεί. Ήδη σύμφωνα με το άρθρο 57 παρ. 1 του Συντάγματος «τα καθήκοντα του βουλευτή είναι ασυμβίβαστα με την άσκηση οποιουδήποτε επαγγέλματος» και το άρθρο 81 παρ. 3 του Συντάγματος «Οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών

και του Προέδρου της Βουλής αναστέλλεται κατά τη διάρκεια της άσκησης των καθηκόντων τους».

Έτσι, με την παράγραφο 1 του άρθρου 70 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, η εν λόγω συνταγματική απαγόρευση οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας διευρύνεται και στα πρόσωπα της περίπτωσης (β) του προτεινόμενου άρθρου 68, δηλαδή όχι μόνο στα μέλη της Κυβέρνησης (Υπουργούς και Αναπληρωτές Υπουργούς) και τους Υφυπουργούς, αλλά και στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς καθώς και τους Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Προφανώς, η ratio της προτεινόμενης διάταξης παραμένει η ίδια, δηλαδή τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις των περιπτώσεων (α) και (β) του άρθρου 68, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, να παραμένουν απολύτως αφοσιωμένα στη θέση ευθύνης που έχουν αναλάβει και να μην ασκούν καμία παράλληλη επαγγελματική δραστηριότητα.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 70 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου θεσμοθετείται μία νέα απαγόρευση στους Πρόεδρους, Αντιπρόεδρους, Διοικητές, Αναπληρωτές Διοικητές, Υποδιοικητές, διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους και στους εν γένει επικεφαλής των ανεξαρτήτων αρχών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) και ιδιωτικού δικαίου (ν.π.Ι.Δ.) των οποίων η επιλογή ανήκει στην Κυβέρνηση, με εξαίρεση τους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 (Α' 314), στους οποίους προτείνεται να απαγορεύεται να ασκούν οποιαδήποτε επαγγελματική ή επιχειρηματική δραστηριότητα, όμοια ή παρεμφερή, με τη δραστηριότητα του φορέα στον οποίο διορίζονται, καθώς και δημόσιο λειτούργημα ή καθήκον σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα.

Η πρόταση θεσμοθέτησης της σχετικής απαγόρευσης έχει ηθική διάσταση και κύριο σκοπό την πρόληψη αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων από τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 70. Έτσι, στα ως άνω αναφερόμενα πρόσωπα, δίνεται η δυνατότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας με τον περιορισμό της σχετικής απαγόρευσης δηλαδή, της άσκησης, αφενός επαγγελματικής δραστηριότητας μη σχετιζόμενης με τη δραστηριότητα του φορέα στον οποίο διορίζονται, και αφετέρου, δημοσίου λειτουργήματος ή καθήκοντος σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 70 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου θεσμοθετείται μία εξαίρεση στις παραγράφους 1 και 2, βάσει της οποίας είναι δυνατή η άνευ οποιασδήποτε αμοιβής ή αποζημίωσης, πλην οδοιπορικών, ανάθεση σε πρόσωπα των περιπτώσεων (β) και (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 68, παράλληλων καθηκόντων σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου

τομέα. Προφανώς με την εν λόγω προτεινόμενη διάταξη διασφαλίζεται ότι τα πρόσωπα αυτά δεν θα λαμβάνουν διπλό μισθό είτε επιπλέον αμοιβή για την άσκηση παράλληλων καθηκόντων (πλην βεβαίως την αποζημίωση οδοιπορικών σε περίπτωση που τα πρόσωπα κινηθούν εκτός υπηρεσίας για υπηρεσιακούς λόγους). Εντούτοις, ενδεχομένως η τεχνογνωσία και η εμπειρία τους να είναι αναγκαία για την άσκηση παράλληλων καθηκόντων σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 70 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου θεσμοθετείται μία επιπλέον απαγόρευση για τα πρόσωπα του άρθρου 68 στα οποία δεν επιτρέπεται να συνάπτουν οποιασδήποτε μορφής σύμβαση με επαχθή αιτία με το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα. Η ως άνω απαγόρευση ισχύει και για σύζυγους ή συμβιούντες κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015, καθώς και για τα προστατευόμενα τέκνα αυτών για συμβάσεις που συνάπτονται με τον φορέα στον οποίο τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου ασκούν καθήκοντα καθώς και με τους εποπτευόμενους από αυτόν φορείς του δημοσίου. Η απαγόρευση αυτή έχει έναν προφανή λόγο, ο οποίος είναι ο εξής: να αποφευχθεί, τα εν λόγω πρόσωπα είτε οι σύζυγοι/συμβιούντες αυτών είτε τα προστατευόμενα τέκνα αυτών, να συνάψουν σύμβαση με επαχθή αιτία με το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα, ενώ τα πρόσωπα αυτά κατέχουν τη θέση ευθύνης, και έτσι να επηρεαστεί η κατάρτιση των όρων της σύμβασης υπέρ αυτών και κατά των συμφερόντων του Δημοσίου.

Άρθρο 71

Υποχρεώσεις κατά την άσκηση καθηκόντων

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 71 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου διασφαλίζεται νομοθετικά ότι τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68 οφείλουν να ασκούν τα καθήκοντά τους με ακεραιότητα, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, διαφάνεια και κοινωνική υπευθυνότητα, να ενεργούν αποκλειστικά υπέρ του δημοσίου συμφέροντος, καθώς και να σέβονται και να τηρούν τους κανόνες εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας για θέματα για τα οποία έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η εν λόγω διάταξη βρίσκεται σε συμφωνία με τα άρθρα 1 και 19 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων (ν. 3528/2007), όπου ορίζεται ότι οι κανόνες που διέπουν την υπηρεσιακή κατάσταση των δημοσίων υπαλλήλων, βρίσκονται σε συμφωνία με τις αρχές της ισότητας, της αξιοκρατίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης και την ανάγκη διασφάλισης της μέγιστης δυνατής απόδοσης κατά την εργασία τους. Επίσης, οι δημόσιοι υπάλληλοι ορκίζονται να φυλάττουν πίστη στην πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους και να εκπληρώνουν τιμώς και ευσυνειδήτως τα

καθήκοντα τους. Προτείνεται, λοιπόν, οι προαναφερθείσες αρχές να διευρυνθούν και για τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 71 του σχεδίου νόμου προτείνεται να αποκρυσταλλωθεί σαφώς η υποχρέωση των προσώπων του άρθρου 68 να δηλώσουν κώλυμα, εφόσον συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Επίσης, δίνεται ορισμός της «σύγκρουσης συμφερόντων» που συνιστά οποιαδήποτε κατάσταση κατά την οποία αντικειμενικά επηρεάζεται η αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 71 του σχεδίου νόμου προτείνεται να οριστεί συγκεκριμένα πότε επηρεάζεται η αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων των προσώπων του άρθρου 68. Έτσι αναφέρεται ότι επηρεάζεται (ιδίως και όχι περιοριστικώς) όταν προκύπτει (α) όφελος, οικονομικό ή μη, για τους ίδιους, τους συζύγους ή τους συμβιούντες κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015, τους συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθείαν μεν γραμμή απεριορίστως εκ πλαγίου δε έως και δευτέρου βαθμού, καθώς και για πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, με τα οποία έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση και (β) βλάβη, οικονομική ή μη, για πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, με τα οποία υπάρχει ιδιαίτερη εχθρότητα. Η εν λόγω διάταξη προσπαθεί να διασφαλίσει την αρχή της αμεροληψίας στις δράσεις της Διοίκησης και μεταφέρει τις σχετικές διατάξεις (άρθρο 36) του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων (ν. 3528/2007) και για τις δράσεις των προσώπων του άρθρου 68.

Άρθρο 72

Διαδικαστικές υποχρεώσεις για την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων

Στο προτεινόμενο άρθρο 72 του σχεδίου νόμου παρουσιάζεται η διαδικασία που οφείλει να ακολουθήσει το πρόσωπο του άρθρου 68 για την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων. Η παρούσα διάταξη θεσμοθετείται πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη και ως σκοπό έχει τη διασφάλιση της αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων μέσω μίας σαφούς, απλής και θεσμοθετημένης διαδικασίας.

Έτσι, στην παράγραφο 1 του άρθρου 72 του σχεδίου νόμου τα πρόσωπα της περίπτωσης (α) του άρθρου 68 υποβάλλουν στην Προεδρία της Κυβέρνησης εντός ενός (1) μηνός από την ανάληψη των καθηκόντων τους δήλωση σχετικά με: (αα) όλες τις επαγγελματικές δραστηριότητες που άσκησαν αυτοί και οι σύζυγοι τους κατά την τελευταία τριετία, (ββ) την τυχόν συμμετοχή αυτών και των συζύγων τους στο κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων, υπό οποιαδήποτε μορφή και (γγ) αντίγραφο δήλωσης περιουσιακής κατάστασης

τελευταίας τριετίας εφόσον είναι ήδη υπόχρεα, ή, σε κάθε άλλη περίπτωση, της αρχικής δήλωσης (δδ) οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα των ιδίων ή των συζύγων τους, αμειβόμενη ή μη, που δύναται, κατά την κρίση τους, να δημιουργήσει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των ανατιθέμενων καθηκόντων τους (εε) αντίγραφο ποινικού μητρώου (στστ) υπεύθυνη δήλωση ότι έλαβε γνώση των περιορισμών και υποχρεώσεων του παρόντος Κεφαλαίου καθώς και της αρμοδιότητας της Επιτροπής Δεοντολογίας και δήλωση παραίτησης από κάθε δικαίωμα αμφοβήτησης των αποφάσεων της. Τα πρόσωπα των περιπτώσεων (β) και (γ) υποβάλλουν την ως άνω δήλωση στην Προεδρία της Κυβέρνησης και στον αρμόδιο εποπτεύοντα Υπουργό πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους.

Οπότε τα πρόσωπα του άρθρου 68 είναι ενήμερα για τους περιορισμούς και τις υποχρεώσεις τους και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν κατά τον διορισμό τους. Έτσι, για πρώτη φορά θεσμοθετείται σαφής διαδικασία περί κωλυμάτων και σύγκρουσης συμφερόντων των προσώπων του άρθρου 68 σε ένα κείμενο νόμου με σκοπό την ασφάλεια δικαίου, δηλαδή οι εν λόγω διατάξεις να μην είναι διάσπαρτες σε πολλά νομοθετήματα με ασαφείς διαδικασίες αλλά μαζεμένες και δομημένες σε ένα κείμενο νόμου με μία ξεκάθαρη διαδικασία.

Εν συνεχεία, στην παράγραφο 2 του άρθρου 72 του σχεδίου νόμου θεσμοθετείται ότι τα πρόσωπα του άρθρου 68 οφείλουν να δηλώνουν στα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα των προηγούμενων παραγράφων κάθε μεταγενέστερα ανακώπυσα σύγκρουση συμφερόντων (σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας) και να δηλώσουν - όποτε τους ζητηθεί - εάν βρίσκονται σε κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων ή όχι. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η αμεροληψία και η ακεραιότητα των εν λόγω προσώπων καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους και θεσμοθετείται και ο αντίστοιχος ελεγκτικός μηχανισμός των προσώπων αυτών.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 72 του σχεδίου νόμου καθορίζεται ότι σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις περί αναπλήρωσης ώστε να μην μείνει ακέφαλη η εν λόγω υπηρεσία ή σε εκκρεμότητα μία εν εξελίξει διαδικασία. Τέλος, η παράγραφος 4 του άρθρου 72 αποτελεί την εξουσιοδοτική διάταξη βάσει της οποίας εκδίδεται απόφαση του Πρωθυπουργού (μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων) περί καθορισμού λεπτομερειών εφαρμογής του παρόντος άρθρου του σχεδίου νόμου.

Άρθρο 73

Υποχρεώσεις μετά τη λήξη των καθηκόντων

Η σύγκρουση συμφερόντων (και αντίστοιχα η διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος) μπορεί να συντελεστεί και μετά την λήξη της θητείας των προσώπων που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68 του παρόντος. Για αυτό το λόγο, με την παράγραφο 1 του άρθρου 73 του παρόντος σχεδίου νόμου θεσμοθετείται η παρούσα η διάταξη, ώστε τα εν λόγω πρόσωπα να οφείλουν για ένα (1) έτος μετά από την αποχώρηση από τη θέση τους για οποιοδήποτε λόγο να λαμβάνουν άδεια για οποιαδήποτε επαγγελματική ή επιχειρηματική δραστηριότητα σχετιζόμενη με τα καθήκοντα που άσκησαν, εφόσον αυτή μπορεί να δημιουργήσει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, κατά την έννοια του άρθρου 69.

Συνεπώς, στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 του παρόντος σχεδίου νόμου, οροθετείται (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) η σχετική κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, που μπορεί να συντελεστεί και μετά την λήξη της θητείας των εν λόγω προσώπων, ως ακολούθως: (α) μέσω της παροχής εκ μέρους τους υπηρεσιών - με οποιαδήποτε έννομη σχέση - σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ή (β) μέσω της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο ή στη διοίκηση των ως άνω νομικών προσώπων, εξαιρουμένων των περιπτώσεων απόκτησης μετοχών, εταιρικών μεριδίων ή άλλων δικαιωμάτων μέσω κληρονομικού δικαιώματος. Οι ανωτέρω καταστάσεις α) και β) συντρέχουν στην περίπτωση φυσικών ή νομικών προσώπων που σχετίζονται με υποθέσεις που διαχειρίστηκαν τα πρόσωπα του άρθρου 66, ή οι εποπτευόμενοι από αυτά φορείς, ή με αποφάσεις που έχουν ληφθεί κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

Οπότε, με την θέσπιση του εν λόγω κανόνα δικαίου διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον και η νομιμότητα όλων των σχετικών πράξεων, καθώς ακόμα και ένα χρόνο μετά την λήξη της θητείας οποιουδήποτε προσώπου του άρθρου 68 «ελέγχονται» από άποψη τόσο νομιμότητας όσο και σκοπιμότητας όλες οι πράξεις της Διοίκησης που σχετίζονται με το πρόσωπο αυτό. Έτσι, ορίζονται σαφώς οι απαγορευμένες δράσεις των εν λόγω προσώπων (ένα έτος μετά την λήξη της θητείας τους) αλλά, επειδή οι δράσεις αυτές είναι ενδεικτικά αναφερόμενες και όχι περιοριστικά, δίδεται η δυνατότητα ελέγχου οποιασδήποτε άλλης σχετικής δράσης της διοίκησης που μπορεί να αποτελέσει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων.

Στις παραγράφους 2 έως 7 του άρθρου 73 του σχεδίου νόμου ορίζεται ακριβώς η διαδικασία που πρέπει να ακολουθεί από τα πρόσωπα του άρθρου 68, που προτίθενται να ασκήσουν δραστηριότητα, που δύναται να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1. Έτσι, καταρχάς τα πρόσωπα αυτά οφείλουν να υποβάλουν σχετική αίτηση στην Επιτροπή Δεοντολογίας, του άρθρου 72 του παρόντος σχεδίου νόμου.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 73 του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι η ως Επιτροπή, αφού λάβει υπόψη την αίτηση του προσώπου, εκδίδει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός, αιτιολογημένη απόφαση. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου το πρόσωπο οφείλει να απέχει από την άσκηση της δραστηριότητας την οποία αφορά η αίτηση. Εάν η Επιτροπή δεν αποφανθεί εντός της τιθέμενης προθεσμίας, τεκμαίρεται ότι η άδεια έχει χορηγηθεί. Η Επιτροπή δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία από τον αιτούντα που θεωρεί αναγκαία για τη λήψη απόφασης.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 73 του σχεδίου νόμου ορίζεται το είδος των αποφάσεων που μπορεί να πάρει η Επιτροπή. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η Επιτροπή με την απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, μπορεί: (α) να επιτρέπει την εν λόγω δραστηριότητα χωρίς περιορισμούς ή όρους, (β) να την επιτρέπει με τους αναγκαίους περιορισμούς και όρους, (γ) να την απαγορεύει ολοσχερώς. Οι περιπτώσεις (β) και (γ) δεν δύνανται να υπερβαίνουν το χρονικό όριο της παραγράφου 1 (ήτοι τον 1 μήνα). Με τις αποφάσεις των περιπτώσεων (β) και (γ) (όπου θα απαγορευτεί μερικώς ή γενικώς από ένα πρόσωπο να προβεί σε συγκεκριμένες δράσεις) η Επιτροπή μπορεί να καθορίσει εύλογη αποζημίωση για το πρόσωπο, η οποία επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Επίσης, προβλέπεται προσβολή της σχετικής απόφασης της Επιτροπής με το δικόγραφο της προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα βάσει των διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Τέλος, στην παράγραφο 5 του άρθρου 73 του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου διενεργείται από την Επιτροπή Δεοντολογίας η οποία προς τον σκοπό αυτό υποστηρίζεται από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας του επόμενου Κεφαλαίου.

Άρθρο 74

Επιτροπή Δεοντολογίας

Σε συνέχεια των άρθρων 70 - 73 του παρόντος σχεδίου νόμου και με σκοπό την εφαρμογή των σχετικών άρθρων με τα ζητήματα δεοντολογίας και αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων, με την παράγραφο 1 του άρθρου 74 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου συνιστάται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος Μέρους, Επιτροπή Δεοντολογίας με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (α) επιλαμβάνεται κάθε θέματος που παραπέμπει σε αυτήν ο Πρωθυπουργός για ζητήματα δεοντολογίας και αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων των προσώπων που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 66 του παρόντος, (β) εξετάζει τα αιτήματα που υποβάλλονται στο πλαίσιο των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 71, (γ) δύναται να ελέγχει και αυτεπαγγέλτως την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου και

να προτείνει την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 73, (δ) γνωμοδοτεί επί σχεδίων κωδικών δεοντολογίας για τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68 ή για λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους ή λειτουργούς της δημόσιας διοίκησης, που παραπέμπει σε αυτήν ο Πρωθυπουργός.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 74 του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι η εν λόγω Επιτροπή είναι πενταμελής και αποτελείται από: (α) τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ως Πρόεδρο, (β) δύο (2) μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με βαθμό Αντιπροέδρου ή Συμβούλου, (γ) ένα (1) μέλος του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού με βαθμό Αντιπροέδρου ή Συμβούλου και (δ) τον Συνήγορο του Πολίτη ή ένα Βοηθό Συνήγορο. Τα μέλη των περιπτώσεων β) και γ), με τους αναπληρωτές τους, υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του αντίστοιχου φορέα. Το μέλος της περίπτωσης δ) με τον αναπληρωτή του υποδεικνύεται από τον Συνήγορο του Πολίτη. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης για τετραετή θητεία.

Τέλος, η παράγραφος 3 του άρθρου 74 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου αποτελεί την εξουσιοδοτική διάταξη βάσει την οποίας εκδίδεται Προεδρικό Διάταγμα (μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού) ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 75

Κυρώσεις

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 75 του σχεδίου νόμου ορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται στα πρόσωπα του άρθρου 68 του παρόντος σχεδίου νόμου, αν ύστερα από σχετικό έλεγχο διαπιστωθεί η παράβαση των οριζομένων στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Έτσι, η Επιτροπή Δεοντολογίας συντάσσει σχετικό πόρισμα με τις προτεινόμενες κυρώσεις, και το αποστέλλει στον Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, προκειμένου αυτός να εκδώσει σύμφωνα με αυτό διοικητική πράξη περί: (α) επιβολής προστίμου μέχρι το διπλάσιο των συνολικών αποδοχών και πάσης φύσεως αποζημιώσεων που έλαβε το πρόσωπο του άρθρου 66 κατά τη διάρκεια της θητείας του, το οποίο βεβαιώνεται και εισπράττεται άμεσα ως δημόσιο έσοδο κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, (β) απαγόρευσης διορισμού, στις θέσεις των περιπτώσεων β) και γ) του άρθρου 66 του παρόντος για περίοδο έως πέντε (5) ετών από τη διαπίστωση της παράβασης. Οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται σωρευτικά ή διαζευκτικά. Σε περίπτωση μη καταβολής του προστίμου της περίπτωσης (α) η περίοδος της περίπτωσης (β) παρατείνεται για όσο χρόνο δεν καταβάλλεται το πρόστιμο.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 75 του σχεδίου νόμου προτείνεται όλες οι αποφάσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου να αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, πλέον των υποχρεώσεων δημοσιότητας βάσει των διατάξεων του ν. 3861/2010, για λόγους διαφάνειας και δημοσιότητας.

Για την πληρότητα των κυρώσεων και την διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος με την παράγραφο 3 του άρθρου 75 του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι ειδικώς η παράβαση των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 68 (σύναψη συμβάσεων με το Δημόσιο) συνεπάγεται, επιπλέον προς τις κυρώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος, και την ακυρότητα των συμβάσεων που ορίζονται στις παραγράφους αυτές, όπως επίσης - για τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις της περίπτωσης (α) του άρθρου 66 - και την ευθύνη κατά τις διατάξεις του νόμου περί ευθύνης υπουργών.

Άρθρο 76

Κωλύματα και Ασυμβίβαστα Μετακλητών Υπαλλήλων

Με το άρθρο 76 του παρόντος σχεδίου νόμου ορίζονται τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα των μετακλητών υπαλλήλων. Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 του άρθρου 76 ορίζεται ότι σε θέση μετακλητού υπαλλήλου δεν μπορεί να διοριστεί πρόσωπο που συντρέχει στο πρόσωπό του κώλυμα διορισμού από εκείνα που προβλέπονται στον νόμο για το διορισμό δημοσίου πολιτικού διοικητικού υπαλλήλου (ν. 3528/2007). Επίσης, αποκλείονται από το διορισμό μετακλητοί υπάλληλοι που τυγχάνουν σύζυγος ή συγγενής α ή β βαθμού μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 76 ορίζεται ότι δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί οι οποίοι είναι προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης, Υποδιεύθυνσης, Τμήματος ή Γραφείου δεν μπορούν να αποσπαστούν σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων στα ιδιαίτερα γραφεία μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών, Γενικών, Ειδικών Γραμματέων ή να τους ανατεθούν καθήκοντα παράλληλης άσκησης καθηκόντων μετακλητού υπαλλήλου σε αυτά, εάν προηγουμένως δεν υποβάλλουν παραίτηση από τη θέση προϊσταμένου που κατέχουν.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 76 ορίζεται ότι ο διορισμός σε θέση διευθυντή ιδιαίτερου γραφείου μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού ή Γενικού Γραμματέα, αναστέλλει την άσκηση του λειτουργήματος ή επαγγέλματός τους.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 76 ορίζεται ότι η κατοχή της θέσης μετακλητού υπαλλήλου σε ιδιαίτερα γραφεία μελών της Κυβέρνησης ή υφυπουργών ή Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων, πλην του διευθυντή

πολιτικού γραφείου της ως άνω παραγράφου, δεν είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα ελεύθερου επαγγελματία και δεν συνεπάγεται την αναστολή άσκησης του οικείου ελευθέρου επαγγέλματος.

Επίσης, με την παράγραφο 5 του άρθρου 76 όπου διευκρινίζεται ότι, στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου, όπου ο διορισμός δεν συνεπάγεται την αναστολή άσκησης του οικείου ελευθέρου επαγγέλματος ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 71 και 72 παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος.

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 76 του παρόντος σε περίπτωση που με τον οποιονδήποτε τρόπο διαπιστωθεί η παραβίαση των ως άνω διατάξεων ο μετακλητός υπάλληλος παύεται άμεσα και του επιβάλλονται οι κυρώσεις του προηγούμενου άρθρου.

Κεφάλαιο Β΄

Πρόσβαση στα αρχεία του Πρωθυπουργού, Υπουργών και Υφυπουργών

Άρθρο 77

Ορισμός και διακρίσεις Αρχείου Πρωθυπουργού

Με το άρθρο 77 του παρόντος σχεδίου νόμου δίδεται ο ορισμός του Αρχείου Πρωθυπουργού, που αποτελείται από τεκμήρια (ήτοι οποιοδήποτε σχετικό με το Πρωθυπουργικό λειτουργήμα τεκμήριο καταγραφής πληροφοριών) και είτε εισάγεται στο Γραφείο είτε παράγεται σε αυτό είτε εξάγεται από αυτό. Περαιτέρω, με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού ορίζεται το Αρχείο Πρωθυπουργού ως δημόσιο αρχείο και διαχωρίζεται σε δύο μέρη, το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού (που περιλαμβάνει τα τεκμήρια, τα οποία σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Πρωθυπουργού και των οποίων η διατήρηση είναι αναγκαία για τη συνέχεια του λειτουργήματος) και το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού (που περιλαμβάνει τα τεκμήρια, τα οποία ο ίδιος ο Πρωθυπουργός χαρακτηρίζει ως "ιδιαιτέρως" και τα οποία, λόγω του περιεχομένου τους, υπόκεινται στις με ειδικές ρυθμίσεις του άρθρου 79). Επίσης, δίδεται η νομοθετική ευχέρεια στον Πρωθυπουργό να παραδώσει και το ιδιωτικό του αρχείο για να ενσωματωθεί στο Ιδιαίτερο Αρχείο του. Θα πρέπει να τονιστεί η νομοθετική διευκρίνιση ότι το Αρχείο του Πρωθυπουργού είναι δημόσιο αρχείο που περιλαμβάνει δημόσια έγγραφα. Συνεπώς, κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των σχετικών δημοσίων εγγράφων.

Άρθρο 78

Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού

Για λόγους ασφαλείας τα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού διαβαθμίζονται σε ορισμένο βαθμό και υπόκεινται, ως προς τη

δημοσιοποίησή τους, ανάλογα με τον βαθμό ασφαλείας τους και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, σε περιοριστικές προθεσμίες: δέκα πέντε, είκοσι, τριάντα, εξήντα είτε εβδομήντα πέντε έτη (αναλόγως του βαθμού της εμπιστευτικότητας).

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 78 του σχεδίου νόμου διευκρινίζεται ότι όσα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού δεν έχουν διαβαθμιστεί, δεν υπόκεινται σε περιοριστικές προθεσμίες ως προς τη δημοσιοποίησή τους για τις ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της Πολιτείας. Για άλλους σκοπούς επιτρέπεται πρόσβαση σε αυτήν την κατηγορία τεκμηρίων μετά από δέκα έτη. Περαιτέρω δίδεται νομοθετικά η διακριτική ευχέρεια στον Πρωθυπουργό - κατά την παραλαβή των τεκμηρίων - να μεταβάλλει τη διαβάθμιση που έχει προσδιορίσει ο αποστολέας τους. Εντούτοις, μετά τη διαβάθμιση των τεκμηρίων, η μεταβολή της διαβάθμισής τους ή η άρση του απορρήτου τους, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο για όσα τεκμήρια έχουν εισαχθεί, παραχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια της τρέχουσας ή προηγούμενης θητείας του.

Στην παράγραφο 6 του άρθρου 78 του σχεδίου νόμου διευκρινίζεται ότι για όσα τεκμήρια έχουν παραχθεί, εισαχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια της θητείας άλλων Πρωθυπουργών, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου, κατά την προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού και μετά από σύμφωνη γνώμη του Πρωθυπουργού, κατά τη διάρκεια της θητείας του οποίου είχε διαβαθμιστεί το εν λόγω τεκμήριο. Εάν η σύμφωνη γνώμη του προηγούμενου Πρωθυπουργού δεν μπορεί να ζητηθεί, λόγω θανάτου ή αδυναμίας ή εάν ο προηγούμενος Πρωθυπουργός αρνείται να δώσει τη συγκατάθεσή του, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου επιτρέπεται κατ' εξαίρεση μόνο για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος και μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού.

Περαιτέρω ορίζεται η μεταφορά και παράδοση των τεκμηρίων για τακτοποίηση και φύλαξη στην «Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» τμηματικά κατά τη διάρκεια της θητείας του Πρωθυπουργού ή και συνολικά μετά τη λήξη της θητείας του Πρωθυπουργού. Τέλος, δίδεται στον εν ενεργεία Πρωθυπουργό (κατά τη διάρκεια της θητείας του) ελεύθερη πρόσβαση στα τεκμήρια που έχουν εισαχθεί στο Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη θητεία προηγούμενων Πρωθυπουργών, με τον περιορισμό ότι δεν δικαιούται να τα δημοσιοποιήσει ούτε να τα χρησιμοποιήσει για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, πέραν όσων αφορούν αποκλειστικώς την άσκηση των καθηκόντων του

(ενώ μπορεί όμως να τα γνωστοποιεί σε μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον κρίνει ότι αφορούν την άσκηση των καθηκόντων τους και με τους ίδιους ως άνω περιορισμούς ως προς τη χρήση τους και τη δημοσιοποίηση του περιεχομένου τους).

Άρθρο 79

Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού

Για λόγους ασφαλείας τα τεκμήρια του Ιδιαίτερου Αρχείου Πρωθυπουργού διαβαθμίζονται σε ορισμένο βαθμό και υπόκεινται, ως προς τη δημοσιοποίησή τους, ανάλογα με τον βαθμό ασφαλείας τους και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, σε περιοριστικές προθεσμίες: τριάντα, σαράντα, εξήντα είτε εβδομήντα πέντε έτη (αναλόγως του βαθμού της εμπιστευτικότητας).

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 79 του σχεδίου νόμου διευκρινίζεται ότι όσα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού δεν έχουν διαβαθμιστεί, δεν υπόκεινται σε περιοριστικές προθεσμίες ως προς τη δημοσιοποίησή τους για τις ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της Πολιτείας. Για άλλους σκοπούς επιτρέπεται πρόσβαση σε αυτήν την κατηγορία τεκμηρίων μετά από είκοσι έτη. Περαιτέρω δίδεται νομοθετικά η διακριτική ευχέρεια στον Πρωθυπουργό - κατά την παραλαβή των τεκμηρίων - να μεταβάλλει τη διαβάθμιση που έχει προσδιορίσει ο αποστολέας τους. Εντούτοις, μετά τη διαβάθμιση των τεκμηρίων, η μεταβολή της διαβάθμισής τους ή η άρση του απορρήτου τους, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο για όσα τεκμήρια έχουν εισαχθεί, παραχθεί ή εξαχθεί κατά τη διάρκεια της θητείας του.

Περαιτέρω ορίζεται η μεταφορά και παράδοση των τεκμηρίων για τακτοποίηση και φύλαξη στην «Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» τμηματικά κατά τη διάρκεια της θητείας του Πρωθυπουργού ή και συνολικά μετά τη λήξη της θητείας του Πρωθυπουργού. Τέλος, δίδεται στο Πρωθυπουργό το δικαίωμα, ακόμα και μετά τη λήξη της θητείας του και εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, να έχει το αποκλειστικό δικαίωμα πρόσβασης στο Ιδιαίτερο Αρχείο του, χωρίς όμως να έχει το δικαίωμα να δημοσιοποιήσει τεκμήρια που περιλαμβάνονται σε αυτό, εκτός αν έχει τη σύμφωνη γνώμη του εν ενεργεία Πρωθυπουργού.

Άρθρο 80

Ηλεκτρονική αποτύπωση του Αρχείου Πρωθυπουργού

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 80 του σχεδίου νόμου δίδεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής αποτύπωσης (με ή χωρίς κρυπτογράφηση) του συνόλου των

τεκμηρίων του Αρχείου Πρωθυπουργού. Εντούτοις, στην παράγραφο 2 του άρθρου 80 του σχεδίου νόμου, ορίζεται ότι για λόγους ασφαλείας του υλικού, αντίγραφα όλων των τεκμηρίων, ηλεκτρονικών και μη, μπορούν να φυλάσσονται σε ιδιαίτερο χώρο και ότι πρόσβαση στις κρυπτογραφικές κλειδες και σε συγκεκριμένα αντίγραφα, έχουν αποκλειστικώς όσοι δικαιούνται, κατά τα προηγούμενα άρθρα, πρόσβασης στα πρωτότυπα τεκμήρια. Περαιτέρω, η παράγραφος 4 του άρθρου 80 του σχεδίου νόμου αποτελεί την εξουσιοδοτική διάταξη προς τον Πρωθυπουργό ώστε με απόφασή του να καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι συγκρότησης και λειτουργίας του ηλεκτρονικού αρχείου (πρωτότυπων και αντιγράφων), καθώς και του συστήματος οργάνωσης αυτού.

Άρθρο 81

Λοιπά Κυβερνητικά Αρχεία

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 81 του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν αναλόγως και για τα αρχεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος του ν. 2846/2000. Ενώ η παράγραφος 2 του άρθρου 81 του σχεδίου νόμου αποτελεί την εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, κατόπιν πρότασης του Πρωθυπουργού και ύστερα από εισήγηση του Υπουργού ή του Υφυπουργού ή του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, επιτρέπεται να αναστέλλεται η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου για τα αρχεία ορισμένων ή και όλων των Υπουργών ή Υφυπουργών ή και του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης.

Κεφάλαιο Γ'

Σύσταση Εθνικής Αρχής Διαφάνειας

I. Γενικό Μέρος

Το σχέδιο νόμου που προτείνεται για ψήφιση στην Εθνική Αντιπροσωπεία ανταποκρίνεται στην ανάγκη ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού του θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου, καθώς και των λειτουργικών και επιχειρησιακών δυνατοτήτων των μηχανισμών λογοδοσίας και καταπολέμησης της διαφθοράς. Η υπό ίδρυση Αρχή έχει ως βασική αποστολή τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δράσεων για την ενίσχυση της ακεραιότητας και της διαφάνειας, την επίτευξη μετρήσιμων αποτελεσμάτων για την καταπολέμησης της διαφθοράς και τη διαρκή ενημέρωση των πολιτών για τις δράσεις αυτές. Για το λόγο αυτό η υπό ίδρυση Αρχή θα είναι υπεύθυνη για τον συνολικό σχεδιασμό, τον συντονισμό, την εποπτεία και την αξιολόγηση

της αποτελεσματικότητας του συνόλου των ελεγκτικών μηχανισμών, δομών και υπηρεσιών, που δραστηριοποιούνται στον έλεγχο της δράσης των δημόσιων φορέων και οργανισμών και στην καταπολέμηση της διαφθοράς. Η υπό ίδρυση Αρχή ορίζεται ως ο υπεύθυνος φορέας για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου κατά της Διαφθοράς.

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, για πρώτη φορά συστήνεται στην Ελλάδα ένας πραγματικά ανεξάρτητος φορέας με οριζόντια αρμοδιότητα για την ενίσχυση της λογοδοσίας και την καταπολέμηση της διαφθοράς με τα απαιτούμενα εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας, σύμφωνα με τις καλές διεθνείς πρακτικές και τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και του διεθνούς δικαίου που έχει κυρώσει η Ελλάδα. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) (στο εξής η «Αρχή») συστήνεται ως μία ανεξάρτητη νομοθετικά κατοχυρωμένη αρχή. Η νέα Αρχή απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές, προκειμένου να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία της. Ως θεσμικό αντίβαρο, η Αρχή υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και στο παρόν σχέδιο νόμου. Πέραν τούτου θεσπίζεται ένα ολοκληρωμένο σύστημα εσωτερικών και εξωτερικών μηχανισμών ελέγχου και εξισορρόπησης, θέτοντας τα απαραίτητα εχέγγυα ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας γύρω από την οργάνωση και τη λειτουργία της Αρχής. Πέραν του προβλεπόμενου ελέγχου από το Κοινοβούλιο, πρόσθετες εγγυήσεις περιλαμβάνουν μία σειρά από ασυμβίβαστα για τα όργανα διοίκησης, την υποχρέωση υποβολής δηλώσεων πόθεν έσχες, τη ενεργητική διαχείριση φαινομένων σύγκρουσης συμφερόντων, υποχρεώσεις εχεμύθειας και κυρίως την τακτική επικοινωνία των δράσεων και των αποτελεσμάτων της Αρχής προς τους πολίτες.

Από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, καταργούνται η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (στο εξής ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ.) του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι υπαγόμενοι στη ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ φορείς: α) Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (στο εξής Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.) και β) Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων (στο εξής Σ.Ε.Δ.Ε), το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (στο εξής Σ.Ε.Υ.Υ.Π.) που υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας και ελέγχεται επιχειρησιακά από τη ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ., το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (στο εξής Σ.Ε.Ε.ΜΕ.), που υπάγεται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης (στο εξής Γ.Ε.Δ.Δ.) που εποπτεύεται από το Υπουργείο Εσωτερικών. Επιδιωκόμενοι στόχοι της αναδιάρθρωσης αυτής είναι η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα

στην καταπολέμηση της διαφθοράς, η ορθολογικότερη αξιοποίηση του υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού και η κατάργηση της αλληλοεπικάλυψης αρμοδιοτήτων.

Στις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ακολουθείται εν μέρει η τυπολογία των ρυθμίσεων του ν. 3051/2002 περί των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων διοικητικών αρχών και εν μέρει η τυπολογία νεότερων νομοθετικών κειμένων με τα οποία έχουν συσταθεί ανεξάρτητες μη συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές, όπως ο ν. 3832/2010 για την Ελληνική Στατιστική Αρχή, ο ν. 4013/2011 για την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και ο ν. 4389/2016 για την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

Οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου αλλά και το σύνολο των οργανωτικών, λειτουργικών και επιχειρησιακών χαρακτηριστικών της υπό ίδρυση Αρχής βασίζονται στο πρότυπο των πιο επιτυχημένων, διεθνώς, αντίστοιχων φορέων και ερείδονται στην ενδελεχή καταγραφή και ανάλυση των αδυναμιών της υφιστάμενης κατάστασης, των απαιτήσεων των διεθνών συμβάσεων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και των πιο καινοτόμων διεθνώς πολιτικών για την ενίσχυση της ακεραιότητας, καθώς και στη στάθμιση εναλλακτικών μεταρρυθμιστικών επιλογών σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες και προκλήσεις της ελληνικής πραγματικότητας. Μεταξύ άλλων, οι διατάξεις του παρόντος βασίζονται:

1. στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (UNCAC), η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 09.12.2003 και κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν. 3666/2008
2. στις Συμβάσεις Ποινικού και Αστικού Δικαίου για τη Διαφθορά του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι οποίες υπεγράφησαν στο Στρασβούργο στις 27.01.1999 και 04.11.1999 και κυρώθηκαν από την Ελλάδα με τους νόμους 3560/2007 και 2957/2001 αντίστοιχα
3. στη Σύμβαση του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 21.11.1997 και κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν. 2656/1998
4. στον 16ο Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ, ο οποίος αναφέρεται στην ειρήνη, τη δικαιοσύνη και τους ισχυρούς θεσμούς. Ο υπο-στόχος 16.5 επιδιώκει να μειώσει ουσιαστικά κάθε μορφής διαφθορά και δωροδοκία. Μολονότι οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ δεν έχουν νομική ισχύ σε εθνικό επίπεδο, η υπό ίδρυση Αρχή ενσωματώνει τον στόχο αυτό στην αποστολή της.

Η Αρχή σκοπεύει να κινητοποιήσει όλες τις υγιείς δυνάμεις του ιδιωτικού τομέα, τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών και κυρίως τους πολλούς άξιους και έμπειρους δημόσιους υπαλλήλους και λειτουργούς, οι οποίοι θα

αναλάβουν την υλοποίηση αυτής της διαρθρωτικής αλλαγής, που είναι ιδιοκτησία της ελληνικής πολιτείας και των Ελλήνων πολιτών, απαντά στις προτεραιότητες της ελληνικής κοινωνίας και διατρέχει οριζόντια και δημιουργικά το σύνολο της δράσης των κυβερνητικών και δημόσιων οργάνων και φορέων.

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ & Ο ΣΚΟΠΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Οι προτεινόμενες διατάξεις διαμορφώθηκαν κατόπιν επεξεργασίας όλων των διαθέσιμων μέχρι σήμερα εκθέσεων αξιολόγησης της εφαρμογής των δεσμεύσεων της χώρας που πηγάζουν από τις σχετικές με την καταπολέμηση της διαφθοράς διεθνείς συμβάσεις, που έχει κυρώσει η Ελλάδα. Ειδικότερα, αναλύθηκαν τα συμπεράσματα και οι προτάσεις της ομάδας εργασίας του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές (OECD Working Group on Bribery in International Business Transactions), οι διαπιστώσεις από την επισκόπηση της εφαρμογής της Σύμβασης του ΟΗΕ (ομάδα επισκόπησης της εφαρμογής της Σύμβασης του ΟΗΕ-Implementation Review Group), καθώς και τα ευρήματα και οι συστάσεις της Ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς (Group of states against corruption - GRECO) που λειτουργεί στο πλαίσιο των Συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Επιπρόσθετα, επεξεργασίας έτυχαν και οι διαπιστώσεις για την Ελλάδα, της Ομάδας Δράσης για το Οικονομικό Έγκλημα (FATF - Financial Action Task Force). Πέραν της αξιοποίησης των ουσιαστικών ευρημάτων, διαπιστώσεων και συστάσεων που συνδέονται με τη δράση των παραπάνω διεθνών οργανισμών, η υπό ίδρυση Αρχή αποσκοπεί στο να αντιμετωπίσει το έλλειμα συντονισμού και αποτελεσματικής ανταπόκρισης του κρατικού μηχανισμού στις απαιτήσεις αλλά και τις προκλήσεις που απορρέουν από τα διαλαμβανόμενα στις προαναφερθείσες συμβάσεις και συνθήκες και τις σχετικές δράσεις αξιολόγησης της εφαρμογής των διατάξεών τους σε εθνικό επίπεδο.

Στους ειδικότερους λόγους που καθιστούν επιτακτικής και αναγκαία την ίδρυση της Αρχής συγκαταλέγονται οι εξής διαπιστώσεις: α) Οι παλαιότεροι εκ των καταργούμενων φορέων (Γ.Ε.Δ.Δ., Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., Σ.Ε.Υ.Υ.Π., Σ.Ε.Δ.Ε., Σ.Ε.Ε.ΜΕ.) οι οποίοι συνεστήθησαν βάσει διαφορετικών δεδομένων και αναγκών πριν από 15-20 χρόνια περίπου, ελάχιστα εξελίχθηκαν στο διάστημα αυτό, ενώ ο νεότερος εξ αυτών, η ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ., δεν κατόρθωσε να ανταποκριθεί στην αποστολή της, λόγω των οργανωτικών και επιχειρησιακών προβλημάτων που αντιμετώπισε, καθώς και της υπαγωγής και εξάρτησής της από την εκτελεστική εξουσία και τους κυβερνητικούς μηχανισμούς. β) Ενδεικτικά σημειώνεται ότι η Ελλάδα δεν έχει μέχρι σήμερα, μεταξύ άλλων, αναπτύξει κοινά πρότυπα διενέργειας ελέγχων και επιθεωρήσεων στον

δημόσιο τομέα, κοινά πρότυπα και εργαλεία διερεύνησης φαινομένων διαφθοράς, οριζόντια πολιτική διαχείρισης κινδύνων διαφθοράς για το σύνολο των δημόσιων πολιτικών και προγραμμάτων, εθνικό σύστημα ακεραιότητας, εθνικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου (Internal Control System), ολοκληρωμένη πολιτική υποδοχής και αξιολόγησης -βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων- των καταγγελιών διαφθοράς. γ) Οι πρακτικές διενέργειας ελέγχων και επιθεωρήσεων, αλλά και το γενικότερο πλαίσιο λογοδοσίας της δράσης των δημόσιων οργανισμών δεν έχουν εξελιχθεί παράλληλα με τα συστήματα δημόσιας διακυβέρνησης και διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών παρά τις δραστικές μεταβολές που επήλθαν τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο, λόγω των αυξανόμενων απαιτήσεων της κοινωνίας οι οποίες υπήρξαν απόρροια, μεταξύ άλλων, της οικονομικής κρίσης και των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής.

Το έλλειμμα αυτό θα καλύψει η υπό ίδρυση Αρχή, καθώς η απουσία, μεταξύ άλλων, των ενδεικτικώς ανωτέρω αναφερόμενων προτύπων και πολιτικών όχι μόνο δεν επιτρέπουν στα άξια και πεπειραμένα στελέχη που δραστηριοποιούνται στους τομείς των επιθεωρήσεων, των ελέγχων και της καταπολέμησης της διαφθοράς να κάνουν αποτελεσματικά τη δουλειά τους, αλλά παράλληλα δεν επιτρέπει την εξαγωγή συγκρίσιμων και αξιοποιήσιμων στοιχείων, προκειμένου να εντοπιστούν οι διαρθρωτικές αιτίες για την εκδήλωση φαινομένων διαφθοράς και να αναπτυχθούν τα κατάλληλα εργαλεία για τη ριζική αντιμετώπισή τους.

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα για την αποτελεσματική καταπολέμηση του φαινομένου στην Ελλάδα, όπως και σε άλλες χώρες, είναι η διασπορά των υπηρεσιών και ελεγκτικών μηχανισμών και σωμάτων, που επιφορτίζονται με την καταπολέμηση της διαφθοράς, η υπαγωγή τους σε διάφορες δομές και Υπουργεία, η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων και η έλλειψη ουσιαστικού συντονισμού δράσης τους, με τελικό αποτέλεσμα την δυσλειτουργία τους και την αναποτελεσματικότητα στην καταπολέμηση της διαφθοράς. Η χώρα μας, επίσης, στερείται ενιαίου και συστημικού πλαισίου δημόσιας λογοδοσίας που να καλύπτει το σύνολο των στρατηγικών και επιχειρησιακών συστημάτων και διαδικασιών καθώς και των δημόσιων πολιτικών και προγραμμάτων. Παρά τους σημαντικούς πόρους που έχουν δαπανηθεί τα τελευταία χρόνια στη λήψη τεχνικής βοήθειας από διεθνείς οργανισμούς, η έλλειψη συνεργασίας και ο κατακερματισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ πλειόνων φορέων, που ερίζουν για την πρωτοκαθεδρία και την πρωτοβουλία στο πεδίο αυτό, δεν επέτρεψε στην Ελλάδα να αξιοποιήσει κατάλληλα τις ευκαιρίες αυτές αναπτύσσοντας διατηρήσιμες και αποτελεσματικές πολιτικές ενίσχυσης της λογοδοσίας και καταπολέμησης της διαφθοράς.

Επίσης, απουσιάζει μία ολοκληρωμένη και διατηρήσιμη πολιτική εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων που να επικεντρώνεται σε θέματα λογοδοσίας και καταπολέμησης της διαφθοράς. Η Αρχή προτεραιοποιεί προγράμματα ανάπτυξη ικανοτήτων όχι μόνο των επιθεωρητών-ελεγκτών, αλλά και των μελών της κυβέρνησης, των αιρετών αξιωματούχων, και του συνόλου των στελεχών του δημόσιου τομέα, προκειμένου να αναδειχθούν τα πλεονεκτήματα για τη δημόσια διοίκηση αλλά και την κοινωνία από την ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών και εργαλείων διασφάλισης και ενίσχυσης της ακεραιότητας και τη δημιουργία δικλίδων ασφάλειας που δεν θα ευνοούν την ανάπτυξη φαινομένων διαφθοράς. Σε αυτό το πλαίσιο η Αρχή θα αξιοποιήσει και σύγχρονα εργαλεία, όπως η ανάλυση δεδομένων (data analytics), οι συμπεριφορικές προσεγγίσεις (behavioural approaches) και η αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης (Artificial Intelligence), οι οποίες απουσιάζουν εντελώς από τις δράσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Ένα ακόμα πολύ σημαντικό πρόβλημα είναι η τεράστια απόσταση και δυσπιστία μεταξύ των δημόσιων φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς και των φορέων, οργανισμών και οντοτήτων του ιδιωτικού τομέα. Η υπό ίδρυση Αρχή αποτελεί το θεμέλιο λίθο για την ανάπτυξη μιας συνεκτικής δέσμης δράσεων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης του συνόλου της κοινωνίας, οι οποίες θα διαρθρώνονται γύρω από ειδικότερες πολιτικές για κρίσιμες κοινωνικές ομάδες, όπως είναι οι μαθητές και οι φοιτητές, και θα αποσκοπούν στην ανάπτυξη μιας επικρατούσας κοινωνικής κουλτούρας αντιδιαφθοράς. Η υπό ίδρυση Αρχή θα εμπλέξει, για πρώτη φορά, σε έναν τακτικό και δομημένο διάλογο το σύνολο των κοινωνικών δυνάμεων. Ο τρίτος επιχειρησιακός πυλώνας έχει ακριβώς ως βασική αποστολή τον σχεδιασμό και την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων για τους φορείς του ιδιωτικού τομέα αλλά και τη συνεργασία με την εκπαιδευτική κοινότητα και τις οργανώσεις των πολιτών, καθώς και τους μεμονωμένους πολίτες. Ο στόχος της Αρχής είναι η δημιουργία μιας κοινωνικής πανστρατιάς για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Για τους παραπάνω λόγους, η υπό ίδρυση Αρχή αποτελεί την απαραίτητη διαρθρωτική μεταρρύθμιση και συνθήκη για τη συστημική αντιμετώπιση του ελλείμματος λογοδοσίας και της εκδήλωσης φαινομένων διαφθοράς. Βρίσκεται στον πυρήνα της διαμόρφωσης μιας ολοκληρωμένης δημόσιας πολιτικής, η οποία δεν περιορίζεται στον εκ των υστέρων εντοπισμό και αντιμετώπιση του φαινομένου αλλά επικεντρώνεται εξίσου στην πρόληψη και στην αποτροπή. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται, επίσης, στην ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του συνόλου της κοινωνίας, την αλλαγή των προτύπων και των συμπεριφορών, καθώς και των επικρατουσών αντιλήψεων για τη δημόσια ηθική και ακεραιότητα.

Η Αρχή εδράζεται σε τρεις βασικούς επιχειρησιακούς πυλώνες, εισάγοντας για πρώτη φορά στην Ελλάδα ένα οργανωτικό και επιχειρησιακό μοντέλο συνεκτικών πολιτικών, καινοτόμων δράσεων και πρακτικών εργαλείων για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Οι πυλώνες αυτοί αφορούν στους τομείς: Α) Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών, Β) Πρόληψης και Πολιτικών Ακεραιότητας και Γ) Σχέσεων με την Κοινωνία.

Μία από τις χώρες που εφαρμόζει με πολύ καλά αποτελέσματα το θεσμικό και οργανωτικό αυτό μοντέλο είναι το Χονγκ-Κονγκ με την Ανεξάρτητη Επιτροπή κατά της Διαφθοράς (Independent Commission Against Corruption - ICAC), η οποία ιδρύθηκε το 1974 και απασχολεί 1400 περίπου υπαλλήλους (στοιχεία 2019). Η ανεξάρτητη αυτή Επιτροπή θεωρείται πρωτοπόρος στην ανάπτυξη της διεθνώς αναγνωρισμένης στρατηγικής που βασίζεται σε τρεις άξονες για την καταπολέμηση της διαφθοράς που διαρθρώνονται γύρω από έναν ισχυρό ελεγκτικό μηχανισμό, τη συστηματική πρόληψη και τις ολοκληρωμένη εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για την αντιμετώπιση τόσο των συμπτωμάτων όσο και των βασικών διαρθρωτικών και συστημικών αιτιών της διαφθοράς. Σημειώνεται ότι το Χονγκ-Κονγκ κατατάσσεται (στοιχεία 2019) για 25η χρονιά στην πρώτη θέση μεταξύ 186 χωρών ως η πιο ελεύθερη οικονομία του κόσμου βάσει του Index of Economic Freedom, με το βαθμό της ακεραιότητας της κυβέρνησης (Government Integrity) να είναι ένας από τους βασικούς δείκτες της έρευνας, ενώ στο δείκτη CPI της Διεθνούς Διαφάνειας κατατάχθηκε στη 14η θέση για το 2018. Αντίστοιχη δομή και αποστολή έχει και η Ανεξάρτητη Επιτροπή κατά της Διαφθοράς της Αυστραλίας (Πολιτείας της Νέας Νότιας Ουαλίας, Σίδνεϋ).

Οι τρεις επιχειρησιακοί πυλώνες θα υποστηρίζονται από μία ισχυρή μονάδα διοικητικής υποστήριξης, ανθρώπινου δυναμικού, οικονομικής λειτουργίας, προμηθειών και τεχνολογιών της πληροφορικής, καλύπτοντας μία πάγια αδυναμία των ελεγκτικών φορέων και υπηρεσιών, οι αρμοδιότητες των οποίων αναλαμβάνονται από την υπό ίδρυση Αρχή. Δεν απεμπολείται καμία απολύτως από τις ασκούμενες μέχρι σήμερα αρμοδιότητες από τους φορείς οι οποίοι καταργούνται και ενσωματώνονται στην Αρχή. Αντίθετα, διασφαλίζεται το απαραίτητο θεσμικό, οργανωτικό, λειτουργικό και επιχειρησιακό πλαίσιο για την αποτελεσματική ενάσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών. Ενδυναμώνονται οι δομές, οι πολιτικές και τα εργαλεία με τα οποία καλούνται να δουλέψουν οι επαγγελματίες που θα στελεχώσουν την Αρχή. Τίθενται οι βάσεις για την ανάπτυξη καινοτόμων στρατηγικών και πρακτικών εργαλείων, σύμφωνα με τις, διεθνώς, καλές πρακτικές προσαρμοσμένων όμως στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής πραγματικότητας.

Για την εκπλήρωση της αποστολής και των επιχειρησιακών αντικειμένων που αναλαμβάνει η Αρχή, τόσο αυτών που ασκούνται σήμερα από τους καταργούμενους φορείς, όπως οι έλεγχοι και οι επιθεωρήσεις, όσο και των νέων, όπως η ανάπτυξη πολιτικών πρόληψης της διαφθοράς και ενίσχυσης της λογοδοσίας αλλά και οι δράσεις ευαισθητοποίησης της κοινωνίας, απαιτείται η προσέλκυση αλλά και η διατήρηση του πλέον ικανού προσωπικού, το οποίο θα πρέπει να διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις και ικανότητες, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί με επιτυχία στις υψηλές απαιτήσεις των θέσεων που θα καταλάβει. Για τους λόγους αυτούς, στο σχέδιο νόμου εισάγεται παρέκκλιση από τα ισχύοντα στο ν. 4354/2015, η οποία μαζί με την αύξηση των θέσεων προσωπικού που είναι αναγκαίες για την εξυπηρέτηση των νέων αντικειμένων που αναλαμβάνει η Αρχή, δημιουργούν μια μικρή πρόσθετη ετήσια δημοσιονομική επιβάρυνση παρά την κατάργηση των φορέων που ενσωματώνονται σε αυτήν.

Τέλος, σημειώνεται ότι το οργανωτικό μοντέλο της Αρχής βασίζεται στην επισκόπηση, αξιολόγηση και προσαρμογή στην ελληνική πραγματικότητα στοιχείων από α) αντίστοιχες Αρχές και φορείς άλλων κρατών μελών της ΕΕ και του ΟΟΣΑ, που αποτυπώνονται στο παρακάτω πίνακα, β) τα έργα τεχνικής βοήθειας που υλοποιήθηκαν στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια από διεθνείς οργανισμούς (Παγκόσμια Τράπεζα, ΟΟΣΑ, ΟΗΕ κ.α.) και φορείς και εμπειρογνώμονες κρατών-μελών της ΕΕ όπως η Γαλλία, η Αυστρία, και δ) στα διδάγματα και τις προτάσεις που απορρέουν από τη συνεχή υποστήριξη που προσφέρει η ΕΕ μέσω υπηρεσιών όπως είναι η Υπηρεσία Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (Structural Support Reform Services).

ΧΩΡΑ	ΦΟΡΕΑΣ
Αυστραλία (New South Wales)	Independent Commission for Anticorruption (ICAC)
Γαλλία	Agence Française Anticorruption
	Haute Autorité pour la Transparence de la Vie Publique
Ηνωμένο Βασίλειο	Serious Fraud Office
Ιταλία	Italian National Anti-Corruption Authority (ANAC)
Κορέα	Anti-Corruption and Civil Rights Commission
Νέα Ζηλανδία	Serious Fraud Office
Χονγκ Κονγκ	Independent Commission for Anticorruption (ICAC)

II. Ειδικό Μέρος

Άρθρο 82

Σύσταση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας - Σκοπός και Αρμοδιότητες

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται η σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής με την επωνυμία Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), με σκοπό α) την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών οργάνων, κρατικών φορέων, διοικητικών αρχών και δημόσιων οργανισμών και β) την πρόληψη, αποτροπή, εντοπισμό και αντιμετώπιση των φαινομένων απάτης και διαφθοράς στη δράση των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και οργανισμών

Με τις διατάξεις των παραγράφων 2 έως 3 ρυθμίζονται τα θέματα της λειτουργικής ανεξαρτησίας και της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας της Αρχής, καθώς και η έδρα αυτής και οι περιφερειακές της υπηρεσίες.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 προβλέπεται η κατάργηση α) της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η θέση του Γενικού Γραμματέα που προΐσταται αυτής, β) του Γραφείου του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και η θέση του Γενικού Επιθεωρητή που προΐσταται αυτού, γ) του Σώματος Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης, που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και η θέση του Ειδικού Γραμματέα που προΐσταται αυτού, δ) του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, που υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας, και η θέση του Γενικού Επιθεωρητή που προΐσταται αυτού, ε) του Σώματος Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το Εποπτικό Συμβούλιο διοίκησης αυτού και στ) του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Μεταφορών, που υπάγεται στο Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών, και η θέση του Γενικού Επιθεωρητή που προΐσταται αυτού.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 η αρχή ορίζεται ως η αρμόδια Αρχή για τον συντονισμό των δράσεων για την καταπολέμηση της απάτης (AFCOS) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό υπ' αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2013 (ΕΕ L248).

Άρθρο 83

Αρμοδιότητες της Αρχής - Πεδίο εφαρμογής

Με τις παραγράφους 1 και 2 ορίζονται οι αρμοδιότητες της Αρχής και το πεδίο εφαρμογής αυτών, το οποίο περιλαμβάνει και ιδιωτικούς φορείς. Με τις διατάξεις αυτές διασφαλίζεται η ενάσκηση όλων των αρμοδιοτήτων των καταργούμενων φορέων και υπηρεσιών, ενώ εισάγονται και νέες σημαντικές αρμοδιότητες. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η συνέχεια της Διοίκησης στους κρίσιμους τομείς της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της καταπολέμησης της διαφθοράς, καθώς και η ομαλή μετάβαση στην ιδρυόμενη Αρχή, χωρίς την δημιουργία κενών στη δράση των μηχανισμών επιθεωρήσεων και ελέγχων, διασφάλισης της διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς. Για την αποφυγή παρερμηνειών ως προς το ακριβές αντικείμενο της ειδικής ορολογίας που χρησιμοποιείται στην περιγραφή των αρμοδιοτήτων της Αρχής σημειώνεται ότι ο όρος Εθνικό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται στο National Internal Control System, ο όρος δραστηριότητα Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται στο Internal Audit, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Risk Management και το Εθνικό Σύστημα Ακεραιότητας αποδίδεται ως National Integrity System. Στο πλαίσιο της άσκησης των παραπάνω αρμοδιοτήτων η Αρχή αξιοποιεί τις συνέργειες με δράσεις και προγράμματα για την αναδιοργάνωση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης. Η αναφορά στον σχεδιασμό και την ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων για την ενίσχυση της διαφάνειας και της ακεραιότητας στους τομείς της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας συνδέεται άμεσα με τον εθνικό στόχο της επίτευξης μεγάλων ρυθμών ανάπτυξης και της προσέλκυσης επενδύσεων, καθώς και της στήριξης της ισότιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης για το σύνολο της κοινωνίας. Η Αρχή είναι επίσης αρμόδια για την υποστήριξη της συμπλήρωσης του οικείου μέρους της Έκθεσης Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, του παρόντος νόμου, που αναφέρεται στη διαφθορά και για πρώτη φορά προστίθεται στην εν λόγω Έκθεση.

Στην παράγραφο 3 ορίζονται τα θέματα για τα οποία δεν εξετάζονται οι σχετικές καταγγελίες και αναφορές.

Στην παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα να περιέρχονται στην Αρχή περαιτέρω αρμοδιότητες σχετικά με θέματα που εμπίπτουν στην αποστολή και τις αρμοδιότητες της, που κατά την κείμενη νομοθεσία ασκούνται από τα καθ' ύλην αρμόδια κυβερνητικά όργανα, προκειμένου να ενισχύεται η συνεκτικότητα και η αποτελεσματικότητα των δημόσιων πολιτικών και δράσεων για την ενίσχυση της λογοδοσίας και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Άρθρο 84

Προσωπική και Λειτουργική Ανεξαρτησία

Με τις διατάξεις του άρθρου 82 ρυθμίζονται τα θέματα προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, και του Διοικητή.

Άρθρο 85

Σχέσεις με τη Βουλή και διοικητικές αρχές - Διαφάνεια Δράσεων

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ρυθμίζονται οι σχέσεις της Αρχής με τη Βουλή. Συγκεκριμένα προβλέπονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εμφάνισης και κατάθεσης ενώπιον της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του Προέδρου και του Διοικητή της Αρχής, σχετικά με θέματα που αφορούν στις αρμοδιότητες της Αρχής.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προβλέπεται η συνεργασία της Αρχής με τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές καθώς και με τις δημόσιες αρχές και φορείς που ασκούν ειδικές αρμοδιότητες σε θέματα οικονομικού ελέγχου, λογοδοσίας, διαφάνειας και καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς. Σε αυτές τις αρχές, φορείς και υπηρεσίες ενδεικτικά περιλαμβάνονται: το Υπουργείο Οικονομικών/Γ.Λ.Κ, το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), η Ελληνική Αστυνομία και ειδικότερα υπηρεσίες της όπως η Οικονομική Αστυνομία, η Διεύθυνση Διαχείρισης & Ανάλυσης Πληροφοριών, η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, η Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών και η Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.) και ο Συνήγορος του Πολίτη.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 ορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας της Αρχής με τα κυβερνητικά όργανα, με στόχο τον καλύτερο συντονισμό, σχεδιασμό και υλοποίηση των δημόσιων πολιτικών και του νομοθετικού έργου στους τομείς αρμοδιότητας της Αρχής.

Με τη διάταξη της παραγράφου 5 προσδιορίζονται οι μηχανισμοί διασφάλισης της διαφάνειας και της λογοδοσίας των δραστηριοτήτων της Αρχής έναντι των πολιτών και της Βουλής τόσο σε επίπεδο στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού όσο και απολογισμού.

Άρθρο 86

Οργανισμός και Εσωτερικοί Κανονισμοί της Αρχής

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της Αρχής ρυθμίζονται από τον Οργανισμό

της Αρχής. Ειδικότερα ζητήματα της λειτουργίας της Αρχής ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας και επιμέρους Κανονισμούς.

Άρθρο 87

Όργανα Διοίκησης της Αρχής

Με τις διατάξεις του άρθρου 6 καθορίζονται ως όργανα διοίκησης της Αρχής το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής αυτής.

Άρθρο 88

Επιλογή-Διορισμός-Πλαίσιο Καθηκόντων Συμβουλίου Διοίκησης

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 5 καθορίζονται η σύνθεση ο τρόπος επιλογής, διορισμού και η θητεία του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής. Οι διατάξεις αποβλέπουν στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας της Αρχής και την διασφάλιση των απαραίτητων προϋποθέσεων για την απρόσκοπτη δράση της. Με την παράγραφο 6 ορίζεται η διαδικασία αναπλήρωσης του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης.

Με την παράγραφο 7 ορίζονται συγκεκριμένοι μηχανισμοί και διαδικασίες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο Πρόεδρος και των μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης θα επιδεικνύουν έμπρακτα τη δέσμευσή τους στην τήρηση της ηθικής και της ακεραιότητας κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους και θεσπίζονται συγκεκριμένες δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα υπηρετήσουν με συνέπεια και ήθος τους σκοπούς της Αρχής.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 ορίζεται ο τρόπος αποζημίωσης του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι μόνο ο Πρόεδρος θα είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 ορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που πρέπει να έχουν ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, ώστε να επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 11 έως 14 προσδιορίζονται οι περιπτώσεις που συνιστούν κώλυμα διορισμού για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και τα ασυμβίβαστα που συνδέονται με τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Αρχής έναντι άλλων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 14 ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων των μελών του Συμβουλίου

Διοίκησης, πλην του Προέδρου αυτού, τα οποία δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 15 έως 20 ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με την παύση, την παραίτηση και την αντικατάσταση των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, περιλαμβανομένου του Προέδρου με βασικό στόχο τη διαφανή και ομαλή λειτουργία του Συμβουλίου Διοίκησης. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται ώστε η θητεία των μελών του οργάνου να μην μπορεί να διακοπεί με αυθαίρετο τρόπο από όργανα της εκτελεστικής εξουσίας.

Άρθρο 89

Αρμοδιότητες Συμβουλίου Διοίκησης

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται ρητά και περιοριστικά οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης και παρέχεται η εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων που σχετίζονται με τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Διοίκησης, το πλαίσιο λειτουργίας και λήψης αποφάσεων με την έκδοση του Κανονισμού της Αρχής.

Άρθρο 90

Επιλογή-Διορισμός-Πλαίσιο Καθηκόντων Διοικητή

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 καθορίζονται τα χαρακτηριστικά της θέσης, ο τρόπος επιλογής, και διορισμού του Διοικητή της Αρχής με γνώμονα την αποπολιτικοποίηση της διαδικασίας και την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της Αρχής από την εκτελεστική εξουσία.

Με τη παράγραφο 3 ορίζονται αναλυτικά τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του Διοικητή, με γνώμονα την υψηλή επιστημονική συγκρότηση και επαγγελματική εμπειρία του σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής. Ειδική μνεία γίνεται και στη γνώση των διεθνών μοντέλων και προτύπων ελέγχου και δημόσιας λογοδοσίας, του εθνικού και διεθνούς δικαίου που σχετίζεται με τις αρμοδιότητες της Αρχής και των σχετικών διεθνών υποχρεώσεων της χώρας. Στους αναφερόμενους φορείς πιστοποίησης περιλαμβάνονται φορείς όπως οι παρακάτω: Institute of Internal Auditors (IIA), Association of Certified Fraud Examiners (ACFE), Information Systems Audit and Control Association (ISACA), International Organisation for Standardisation (ISO), Association of Certified Chartered Accountants (ACCA). Δεδομένου ότι οι αρμοδιότητες Αρχής σχετίζονται άμεσα με επιχειρησιακά αντικείμενα για την επιτυχή ενάσκηση των οποίων η μεταφορά και η αξιοποίηση της διεθνούς εμπειρίας και καλών πρακτικών κρίνεται ως ιδιαίτερα σημαντική, η εμπειρία από ανάλογους οργανισμούς και έργα σε διεθνείς οργανισμούς και χώρες του εξωτερικού είναι σημαντικό προσόν.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 4 έως 6 προσδιορίζονται οι περιπτώσεις που συνιστούν κώλυμα διορισμού και τα ασυμβίβαστα για τη θέση του Διοικητή, κατ' αναλογία και των σχετικών προβλέψεων για το Συμβούλιο Διοίκησης, καθώς και θέματα που αφορούν τη θητεία του Διοικητή, ώστε να μην υπάρχουν αντικίνητρα για την προσέλκυση ικανών υποψηφίων.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 7 ρυθμίζεται η υποχρέωση του Διοικητή να επιδεικνύει τη δέσμευση του στην τήρηση της ηθικής και της ακεραιότητας κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του και θεσπίζονται συγκεκριμένες δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα υπηρετήσει με συνέπεια και ήθος τους σκοπούς της Αρχής.

Με την παράγραφο 8 ορίζονται οι αποδοχές του Διοικητή στο ίδιο ύψος με τις αποδοχές του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης κατά το χρόνο ψήφισης του παρόντος σχεδίου νόμου. Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει καμία αύξηση στις αποδοχές του Διοικητή, μολονότι το επιχειρησιακό αντικείμενο της Αρχής είναι σημαντικά διευρυνμένο σε σχέση με αυτό του Γ.Ε.Δ.Δ. και περιλαμβάνει νέες αρμοδιότητες, καθώς και υφιστάμενες αρμοδιότητες που ασκούσαν όμως από άλλες δομές όπως η Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς. Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται ο διττός σκοπός αφενός της προσέλκυσης και παραμονής στη θέση αυτή των ανάλογων υψηλών προσόντων υποψηφίων και αφετέρου της μη επαύξησης της δημοσιονομικής δαπάνης.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 9 έως 14 ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με την παύση, την παραίτηση και την αντικατάσταση του Διοικητή με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της Αρχής και την παροχή εγγυήσεων για την αντικειμενικότητα και την ακεραιότητα του Διοικητή κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται ώστε η θητεία του Διοικητή να μην μπορεί να διακοπεί με αυθαίρετο τρόπο από όργανα της εκτελεστικής εξουσίας.

Άρθρο 91

Αρμοδιότητες Διοικητή της Αρχής

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά οι αρμοδιότητες του Διοικητή, στις οποίες περιλαμβάνονται όλες όσες προβλέπονται στο παρόν σχέδιο νόμου ή σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, εκτός από αυτές που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης. Επίσης παρέχονται οι αναγκαίες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις στο Διοικητή για την έκδοση των σχετικών με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του κανονιστικών πράξεων, και τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε άλλα όργανα της Αρχής, προκειμένου να δύναται να λειτουργήσει ευέλικτα και αποτελεσματικά η Αρχή. Επίσης, ορίζεται ότι ο

Διοικητής ασκεί και κάθε άλλη υφιστάμενη κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα για την καταπολέμηση της Διαφθοράς, του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, του Γενικού Επιθεωρητή του Σ.Ε.Υ.Υ.Π., του Γενικού Επιθεωρητή του Σ.Ε.Ε.ΜΕ., του Ειδικού Γραμματέα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., και του Επικεφαλής και της Επιτροπής Διοίκησης του Σ.Ε.Δ.Ε, εκτός από αυτές που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης.

Άρθρο 92

Προϋπολογισμός και Οικονομική διαχείριση

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται τα θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής λειτουργίας της Αρχής τόσο κατά το κρίσιμο μεταβατικό στάδιο της έναρξης λειτουργίας της, όσο και κατά την επόμενη περίοδο. Βασικός στόχος είναι η ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας και ανεξαρτησίας της Αρχής έναντι των οργάνων της εκτελεστικής εξουσίας και η διασφάλιση των απαραίτητων δημοσιονομικών πόρων για την υλοποίηση της αποστολής και των στόχων της Αρχής. Για τους λόγους αυτούς είναι απαραίτητη η μεταφορά του συνόλου των πιστώσεων των φορέων, τις αρμοδιότητες των οποίων αναλαμβάνει η Αρχή και η υποστήριξη αυτής από τα Υπουργεία και τις υπηρεσίες που έχουν την ευθύνη του προϋπολογισμού και των δημόσιων οικονομικών.

Άρθρο 93

Αποδοχές προσωπικού

Με την παράγραφο 1 ρυθμίζονται οι αποδοχές των Επιθεωρητών-Ελεγκτών της Αρχής καθώς και του προσωπικού που απασχολείται στις βασικές επιχειρησιακές οργανικές μονάδες της Αρχής έχοντας την ευθύνη επίτευξης των στόχων αυτής. Για την πλειονότητα των Επιθεωρητών-Ελεγκτών δεν επέρχεται καμία μεταβολή στο ύψος των αποδοχών τους όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί με τις οικείες διατάξεις του ν. 4354/2015 (βλ. άρθρο 9 και λοιπές σχετικές διατάξεις). Για λόγους ίσης μεταχείρισης στο ίδιο μισθολογικό καθεστώς εντάσσονται και όσοι εκ των Επιθεωρητών-Ελεγκτών που μεταφέρονται στην Αρχή αμείβονταν με διαφορετικό τρόπο. Για το προσωπικό που καλείται να υλοποιήσει βασικές πολιτικές και λειτουργίες της Αρχής για τον στρατηγικό σχεδιασμό και τις συμπεριφορικές προσεγγίσεις, τον εσωτερικό έλεγχο και τις έρευνες, την πρόληψη της διαφθοράς, την ενίσχυση των μηχανισμών λογοδοσίας και ακεραιότητας και την ανάληψη δράσεων ευαισθητοποίησης και αλλαγής προτύπων σε συνεργασία με το σύνολο της κοινωνίας προβλέπεται μισθολογικό κίνητρο, καθώς οι δράσεις αυτές απαιτούν ιδιαίτερες δεξιότητες και η επιτυχή τους υλοποίηση τους θα

επιηρεάσει σημαντικά την επίτευξη των στόχων της Αρχής και τη δράση του συνόλου των ιδιωτικών και δημόσιων φορέων στους τομείς αρμοδιότητας της Αρχής. Είναι λοιπόν απολύτως κρίσιμο να προσελκύσει και να διατηρήσει η Αρχή κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό υψηλών προσόντων και δεξιοτήτων, ώστε να μπορέσει η Αρχή να μπορέσει να αναλάβει με επιτυχία το ρόλο και την αποστολή της, όπως αυτοί περιγράφονται στις οικείες διατάξεις του παρόντος.

Με τις διατάξεις των παρ. 2 έως 4 ρυθμίζονται πρακτικά θέματα σχετικά με την επιστροφή υπαλλήλων που υπηρετούν στην Αρχή στους φορείς της οργανικής τους θέσης και την ομαλή καταβολή των αποδοχών και την αποζημίωση του προσωπικού της Αρχής που λόγω της φύσης της αποστολής και των ιδιαίτερων αρμοδιοτήτων αυτής θα κληθούν να απασχοληθούν και εκτός κανονικού ωραρίου λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών.

Άρθρο 94

Πειθαρχικά Συμβούλια - Υπηρεσιακά Συμβούλια

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται τα θέματα της πειθαρχικής, ποινικής και αστικής ευθύνης του Διοικητή, του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας του υπηρεσιακού συμβουλίου και των πειθαρχικών συμβουλίων της Αρχής. Επίσης ρυθμίζεται το θέμα της ομαλής συνέχισης των τυχόν εκκρεμών πειθαρχικών υποθέσεων του προσωπικού που μεταφέρεται στην Αρχή. Οι σχετικές διατάξεις ερείδονται στα διαλαμβανόμενα στο ν. 3051/2002 περί ΑΔΑ και στην εμπειρία από τη λειτουργία αρχών όπως η Α.Α.Δ.Ε.

Άρθρο 95

Οργανωτική Διάρθρωση της Αρχής

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζεται η βασική οργανωτική διάρθρωση της Αρχής και παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον ειδικότερο προσδιορισμό της εσωτερικής διάρθρωσης των οργανικών μονάδων της Αρχής με τον Οργανισμό της. Βασικός στόχος είναι η ευελιξία στην ανάπτυξη του καταλληλότερου οργανωτικού σχήματος για την υλοποίηση της αποστολής και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της Αρχής. Η οργανωτική διάρθρωση της Αρχής δομείται γύρω από τους τρεις βασικούς επιχειρησιακούς της άξονες. Οι μονάδες που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή περιλαμβάνουν ζωτικές για την Αρχής λειτουργίες όπως είναι ο Εσωτερικός Έλεγχος και οι Έρευνες εντός των μονάδων της Αρχής, ο στρατηγικός σχεδιασμός και οι συμπεριφορικές αναλύσεις, η τακτική και δομημένη επικοινωνία των δράσεων της Αρχής με την κοινωνία και τους υπόλοιπους δημόσιους φορείς, καθώς και η λειτουργία του Υπευθύνου

Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, που είναι ιδιαίτερα σημαντική για έναν φορέα με τις αρμοδιότητες και την αποστολή της Αρχής. Επίσης προβλέπεται και η δημιουργία Επιτροπής Ελέγχου (Audit Committee), ως πρόσθετη δικλίδα διασφάλισης της ομαλής λειτουργίας και της επίτευξης των στόχων της Αρχής.

Άρθρο 96

Προσωπικό της Αρχής

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4, συνιστώνται οι οργανικές θέσεις ανά εκπαιδευτική κατηγορία και σχέση εργασίας που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της αποστολής της Αρχής. Ο υπολογισμός των απαραίτητων θέσεων βασίστηκε στον αριθμό και το είδος των υφιστάμενων θέσεων των ενοποιούμενων φορέων και υπηρεσιών καθώς και στην εκτίμηση των απαραίτητων θέσεων σε όρους ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ), προκειμένου να ανταποκριθεί η Αρχή στον εκτιμώμενο φόρτο εργασίας βάσει της αποστολής και των επιχειρησιακών αντικειμένων που καλείται να αναλάβει. Σημειώνεται ότι παρά το γεγονός ότι η Αρχή αναλαμβάνει το σύνολο των αρμοδιοτήτων των καταργούμενων φορέων, καθώς και νέες σημαντικές αρμοδιότητες, οι εν λόγω διατάξεις προβλέπουν μόνο δύο (2) θέσεις δικηγόρων με έμμοιθη εντολή σε σύγκριση με τις δέκα (10) θέσεις που προέβλεπαν οι διατάξεις ίδρυσης και λειτουργίας των καταργούμενων φορέων. Τέλος, παρέχεται η εξουσιοδότηση στον Διοικητή της Αρχής να ανακατανέμει τις θέσεις αυτές μεταξύ των εκπαιδευτικών κατηγοριών, προκειμένου να μπορεί η Αρχή να προσαρμόζεται στις ανάγκες των στρατηγικών και επιχειρησιακών της στόχων και προτεραιοτήτων.

Με τις παραγράφους 5 και 6 προβλέπεται η σύσταση οκτώ (8) συνολικά θέσεων συνεργατών για την υποβοήθηση του έργου του Συμβουλίου Διοίκησης και του Διοικητή της Αρχής, οι οποίες είναι σημαντικά λιγότερες από τις είκοσι επτά (27) θέσεις ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και λοιπών μετακλητών υπαλλήλων που προβλέπονταν για τους καταργούμενους φορείς και υπηρεσίες. Επίσης προβλέπεται η σύσταση δύο θέσεων δημοσιογράφων που είναι απαραίτητες για τις δράσεις επικοινωνίας και τη διαχείριση της δημόσιας εικόνας της Αρχής. Οι επαγγελματίες αυτοί θα συνεργάζονται επίσης στενά και θα επικουρούν τη μονάδα ευαισθητοποίησης και σχέσεων με την κοινωνία στο σύνολο των δράσεων και προγραμμάτων της.

Με τις παραγράφους 7 έως 10 ορίζονται τα ειδικότερα θέματα στελέχωσης της Αρχής. Η πλήρωση των κενών θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω ΑΣΕΠ, κατά τις ισχύουσες γενικές διατάξεις για τις Ανεξάρτητες Αρχές και σύμφωνα με τα κριτήρια και τυπικά προσόντα, που καθορίζονται στον Οργανισμό της

Αρχής και με γνώμονα τις εκάστοτε επιχειρησιακές της ανάγκες. Προκειμένου να επιτευχθεί η ορθολογική και χωρίς προσκόμματα στελέχωση της Αρχής με προσωπικό που έχει την απαραίτητη εμπειρία, προσόντα και δεξιότητες προβλέπεται επίσης η κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων της Αρχής και με μετάταξη ή απόσπαση υπαλλήλων από το σύνολο των φορέων και υπηρεσιών του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή αυτών. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η πρόβλεψη περί ολοκλήρωσης της μετάταξης ή απόσπασης των υπαλλήλων αυτών χωρίς να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων, καθώς και η εξαίρεση από τυχόν χρονικούς περιορισμούς στη διάρκεια των αποσπάσεων, προκειμένου να είναι δυνατή η στελέχωση της Αρχής με το κατάλληλο προσωπικό. Η ρητή προσθήκη της φράσης «όπως εκάστοτε ισχύουν» προσδιορίζει την έκταση εφαρμογής της κατά παρέκκλιση απόσπασης, προκειμένου να αποφευχθούν ερμηνευτικά προβλήματα σε σχέση με διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τους υπαλλήλους των φορέων και υπηρεσιών προέλευσης του προσωπικού που αποσπάται στην Αρχή και να διασφαλιστεί έτσι η απρόσκοπτη στελέχωση αυτής. Ειδικότερα με την παράγραφο 9 προβλέπεται ρητά η δυνατότητα απόσπασης στην Αρχή ένστολου προσωπικού καθώς και δικαστικών υπαλλήλων των δικαστηρίων. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται απαραίτητη καθώς οι φορείς αυτοί διαθέτουν προσωπικό με εμπειρία και δεξιότητες απαραίτητες για την Αρχή. Οι αποσπάσεις αυτές θα επιτρέψουν στους εν λόγω φορείς και αρχές να εμπλακούν ενεργά στις δράσεις και τα προγράμματα της Αρχής, ενώ η ενεργός εμπλοκή των φορέων αυτών θα δημιουργήσει τις απαραίτητες συμμαχίες και συνέργειες για μία ολιστική προσέγγιση για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η δυνατότητα απόσπασης επαγγελματιών του τομέα της υγείας, ρύθμιση η οποία περιλαμβάνεται και στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο. Επίσης προβλέπεται ότι οι μετατασσόμενοι ή αποσπώμενοι υπάλληλοι θα διατηρούν τις απολαβές της θέσεως προέλευσής τους, περιλαμβανομένης και της τυχόν προσωπικής διαφοράς του άρθρου 27 του ν.4354/2015, προκειμένου να μην υπάρχουν αντικίνητρα για την προσέλκυση ικανών και έμπειρων στελεχών της δημόσιας διοίκησης. Πολύ σημαντική για τη λειτουργία της Αρχής είναι η διάταξη της παραγράφου 7 που προβλέπει ότι οι θέσεις των Επιθεωρητών-Ελεγκτών στελεχώνονται αποκλειστικά με αποσπασμένους υπάλληλους, προκειμένου να διασφαλιστεί η απαραίτητη ανανέωση του προσωπικού. Οι αποσπώμενοι στις θέσεις αυτές διατηρούν το σύνολο των αποδοχών που ελάμβαναν ενώ η μισθοδοσία τους συνεχίζει να βαρύνει το φορέα προέλευσής τους. Το όριο που τίθεται για τέσσερις συνολικά τριετείς θητείες αποβλέπει στη διασφάλιση της

ανεξαρτησίας αλλά και στην εναλλαγή των υπαλλήλων που αναλαμβάνουν καθήκοντα επιθεώρησης και ελέγχου.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 11 έως 15 συστήνονται στην Αρχή μία (1) θέση Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων, δύο (2) θέσεις Προϊσταμένων για τη Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας και για τη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία αντίστοιχα και δύο (2) θέσεις Προϊσταμένων για τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων και για τη Διεύθυνση Δράσεων Ευαισθητοποίησης και Εκπαιδευτικών Πολιτικών, με θητεία οι οποίες δύνανται να καλυφθούν είτε από δημοσίους υπαλλήλους είτε από ιδιώτες.. Η ρύθμιση αυτή προκρίθηκε διότι η αποστολή, οι αρμοδιότητες και οι στόχοι των ως άνω μονάδων και υπηρεσιών της Αρχής παρουσιάζουν ιδιαίτερες επιχειρησιακές απαιτήσεις, εισάγουν καινοτόμες προσεγγίσεις για την ενίσχυση της λογοδοσίας και την πρόληψη της διαφθοράς και ως εκ τούτου απαιτούν συγκεκριμένες δεξιότητες και επαγγελματική εμπειρία. Για τους λόγους αυτούς κρίνεται απαραίτητο αλλά και κρίσιμο για την επιτυχία της αποστολής της Αρχής να δοθεί η δυνατότητα και σε στελέχη εκτός της δημόσιας διοίκησης που έχουν σχετική επαγγελματική εμπειρία και κατάρτιση να μπορούν να καταλάβουν τις θέσεις αυτές. Επίσης ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την προκήρυξη των θέσεων, τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων, τη διαδικασία επιλογής και τις αποδοχές αυτών των θέσεων, οι οποίες δεν διαφοροποιούνται από τις προβλεπόμενες στο ν. 4352/2015 και στο άρθρο 93 του παρόντος σχεδίου νόμου. Η πρόβλεψη για τη διατήρηση της προσωπικής διαφοράς στην περίπτωση που οι επλεγέντες είναι δημόσιοι υπάλληλοι είναι πολύ σημαντική, προκειμένου να μην αποκλειστούν άξιοι δημόσιοι υπάλληλοι από την κατάληψη των θέσεων αυτών, λόγω της προοπτικής απώλειας της τυχόν προσωπικής διαφοράς που λαμβάνουν. Τέλος ρυθμίζονται και τα θέματα επαναφοράς του προσωπικού αυτού στην υπηρεσία προέλευσής τους με τρόπο που να μην θίγει τα εργασιακά τους δικαιώματα.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 16 έως 19 ρυθμίζονται η δυνατότητα καθορισμού ειδικού μισθολογικού καθεστώτος του προσωπικού της Αρχής, στη βάση των περιγραμμάτων θέσεων εργασίας και σε συνάρτηση με τις ειδικές επιχειρησιακές απαιτήσεις της Αρχής. Επίσης, ρυθμίζονται οι υποχρεώσεις εχεμύθειας και οι συνέπειες τυχόν παράβασης του καθήκοντος αυτού καθώς και οι προϋποθέσεις, οι λόγοι και η διαδικασία άρσης της απόσπασης των Επιθεωρητών-Ελεγκτών που υπηρετούν στην Αρχή.

Άρθρο 97

Προανακριτικές αρμοδιότητες και δικονομικές ρυθμίσεις

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με τις προανακριτικές αρμοδιότητες και τις δικονομικές ρυθμίσεις που είναι απαραίτητες για την ουσιαστική και αποτελεσματική συνεργασία της Αρχής με τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές Αρχές. Οι διατάξεις αυτές αποσκοπούν στην αποτελεσματική και ταχεία ολοκλήρωση της προδικασίας για τη συγκέντρωση του απαραίτητου αποδεικτικού υλικού και την εισαγωγή των υποθέσεων αυτών στις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές.

Άρθρο 98

Δικαστική Εποπτεία

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται τα θέματα δικαστικής και εισαγγελικής εποπτείας και συνδρομής της Αρχής για την ορθή και σύννομη ενάσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της Αρχής.

Άρθρο 99

Πειθαρχικές Αρμοδιότητες

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν στην άσκηση των πειθαρχικών αρμοδιοτήτων της Αρχής στο σύνολο των δημόσιων φορέων και υπηρεσιών, εκτός όσων ρητά εξαιρούνται από το πεδίο αρμοδιοτήτων της. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι σημαντικές για την επιτάχυνση αλλά και την εποπτεία της ορθής λειτουργίας του συστήματος διερεύνησης πειθαρχικών ευθυνών. Οι ρυθμίσεις αυτές αποτελούν ουσιαστικό αντίβαρο στις αιτιάσεις για τη μη αποτελεσματική και διαφανή λειτουργία του συστήματος πειθαρχικής δικαιοσύνης στους δημόσιους φορείς και οργανισμούς.

Άρθρο 100

Ελεγκτική διαδικασία

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού εισάγεται για πρώτη φορά ένα τολμηρό και ολοκληρωμένο πλαίσιο ειδικών και εκτεταμένων αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων και εργαλείων ελέγχου δημόσιων και ιδιωτικών φορέων με στόχο την αποτελεσματική διερεύνηση φαινομένων απάτης και διαφθοράς.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ρυθμίζονται τα δικαιώματα έρευνας και ελέγχου των Επιθεωρητών-Ελεγκτών που υπηρετούν στην Αρχή.

Με τις παραγράφους 2 έως 3 ρυθμίζονται θέματα των εντολών διενέργειας επιθεωρήσεων και ελέγχων, η κατανομή αυτών και η σύσταση των κλιμακίων ελέγχου με τη συμμετοχή των κατάλληλων κάθε φορά ειδικών που μπορεί να προέρχονται ακόμα και από τον ιδιωτικό τομέα, εάν υπάρχει παρόμοια ανάγκη.

Με την παράγραφο 4 ρυθμίζονται αναλυτικά τα δικαιώματα ελέγχου, συλλογής, κατάσχεσης σφράγισης, διενέργειας ερευνών σε κατοικίες, καθώς και λήψης ενόρκων και ανωμοτί καταθέσεων στο πλαίσιο των ερευνών τους για υποθέσεις διαφθοράς και απάτης. Η ενίσχυση των Επιθεωρητών-Ελεγκτών με αρμοδιότητες ανάλογες των φορολογικών ελεγκτών κρίνονται απαραίτητες για τη διερεύνηση δύσκολων και πολύπλοκων υποθέσεων και τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων για την εκπόνηση ολοκληρωμένων και καλά στοιχειοθετημένων πορισμάτων. Για πρώτη φορά ο ελεγκτικός μηχανισμός εξοπλίζεται με τη δυνατότητα επιβολής προστίμου από 10.00€ έως 100.000€ σε ελεγχόμενους φορείς ή φυσικά πρόσωπα που κατά οποιονδήποτε τρόπο παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν τις έρευνες των εντεταλμένων οργάνων της Αρχής, καθώς και στους φορείς ή σε αυτούς που αρνούνται να υποβληθούν στις εν λόγω έρευνες, να επιδείξουν τα αιτούμενα βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα και να χορηγήσουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται η υποχρεωτική εφαρμογή και η υλοποίηση από τους ελεγχόμενους φορείς των συστάσεων-προτάσεων που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις ελέγχου και επιθεώρησης, δεδομένου ότι η απουσία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης της υλοποίησης των προτάσεων αυτών πολλές φορές ακυρώνει στην πράξη την προστιθέμενη αξία των διενεργούμενων εκθέσεων ελέγχου και επιθεώρησης. Επίσης, σημειώνεται ότι η διαπίστωση ύστερα από διενέργεια επιθεώρησης ή ελέγχου πειθαρχικών παραπτώματων, δεσμεύει τα αρμόδια πειθαρχικά για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης.

Με την παράγραφο 6 προβλέπεται ότι τα ιδιαίτερα Σώματα και Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83 που εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς να εντάσσονται στην Αρχή υποχρεούνται να κοινοποιούν σε αυτή τα πορίσματα και τις εκθέσεις τους, καθώς και τους ετήσιους προγραμματισμούς της δράσης τους, ώστε η Αρχή να μπορεί να επιτελέσει τον συντονιστικό ρόλο της.

Με τις παραγράφους 7 έως 9 προβλέπεται ένα συνεκτικό και αυστηρό πλαίσιο κυρώσεων για τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς αλλά και τα φυσικά πρόσωπα που αρνούνται την χορήγηση των αιτούμενων πληροφοριών ή στοιχείων, η αποκρύβουν αυτά, ή χορηγούν εν γνώσει τους ανακριβή στοιχεία και γενικά παρακωλύουν και παραπλανούν το έργο των Επιθεωρητών-Ελεγκτών της Αρχής. Ειδικότερα εκτός από τη θεμελίωση πειθαρχικής ευθύνης προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής προστίμου αλλά και για πρώτη φορά η ποινή φυλάκισης έξι (6) μηνών για συγκεκριμένους λόγους.

Με την παράγραφο 10 εισάγεται για πρώτη φορά πρόγραμμα επιείκειας, κατά το πρότυπο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις απαλλαγής ή μείωσης των προστίμων που επιβάλλονται σε βάρος ελεγχόμενων φορέων ή φυσικών προσώπων που συμβάλλουν στον εντοπισμό και στη διερεύνηση παραβάσεων των κείμενων διατάξεων που αφορούν σε θέματα ακεραιότητας, διαφάνειας, λογοδοσίας και καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς. Ενώ με την παράγραφο 11 δίνονται συγκεκριμένα κίνητρα για όσους με δική τους θέληση και σε κάθε περίπτωση πριν εξεταστούν, αναγγείλουν παράνομη πράξη στην Αρχή, προσκομίζοντας συγχρόνως αποδεικτικά στοιχεία.

Με την παράγραφο 12 καθορίζονται αναλυτικά οι προϋποθέσεις και η διαδικασία καταλογισμού ελλειμμάτων που διαπιστωθούν κατά τη διενέργεια ελέγχου ή επιθεώρησης.

Με τις παραγράφους 13 και 14 ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη διενέργεια Ε.Δ.Ε από τα όργανα της Αρχής. Πρόκειται για μία σημαντική ρύθμιση που σκοπό έχει να διευκολύνει το ελεγκτικό έργο της Αρχής και να διευκολύνει τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων και την απόδοση πειθαρχικών ευθυνών.

Με τις παραγράφους 15 έως 17 ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την άρση του τραπεζικού, χρηματιστηριακού και φορολογικού απορρήτου, που είναι ένα απαραίτητο αλλά και αποτελεσματικό εργαλείο για την εύρεση στοιχείων για την εμπλοκή συγκεκριμένων προσώπων σε υποθέσεις διαφθοράς και απάτης. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσονται και οι διατάξεις για την πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα που διαχειρίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς και στο «Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών» σύμφωνα με τα άρθρα 62 και 63 του ν. 4170/2013 (Α' 163) και στα λοιπά πληροφοριακά συστήματα και τις βάσεις δεδομένων που διαχειρίζονται άλλες δημόσιες υπηρεσίες σύμφωνα με τις προδιαγραφές ασφαλείας του κάθε συστήματος. Η ανάγκη αποτελεσματικής διερεύνησης των υποθέσεων απάτης και διαφθοράς επιτάσσει την άρση των περιορισμών των διατάξεων περί τραπεζικού και επαγγελματικού απορρήτου και απορρήτου των στοιχείων για τους εντεταλμένους υπαλλήλους της Αρχής, οι οποίοι όμως υποχρεούνται να τηρούν τις διατάξεις περί εχεμύθειας του Υπαλληλικού Κώδικα.

Με την παράγραφο 18 καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή σε ελέγχους, επανελέγχους, επιθεωρήσεις, έρευνες και ένορκες διοικητικές εξετάσεις, ως εμπειρογνομόνων, λειτουργών ή υπαλλήλων φορέων που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Αρχής, ενώ σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ο Διοικητής της Αρχής μπορεί να αναθέτει πραγματογνωμοσύνες και σε ιδιώτες.

Άρθρο 101

Νομική Υπεράσπιση – Δικαστικά Έξοδα

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν στην παροχή νομικής υπεράσπισης και την κάλυψη των νομικών εξόδων για υποθέσεις που σχετίζονται με την άσκηση των ελεγκτικών ή προανακριτικών καθηκόντων του προσωπικού της Αρχής. Για πρώτη φορά δίνεται, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, στο προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή η δυνατότητα εκπροσώπησής του από δικηγόρο της επιλογής του. Αυτή η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία λόγω των συχνών δικαστικών εμπλοκών που έχουν οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές λόγω της φύσης των καθηκόντων τους.

Άρθρο 102

Δικαστική εκπροσώπηση της Αρχής

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται τα θέματα της δικαστικής και της εξώδικης εκπροσώπησης της Αρχής. Επίσης προβλέπεται η ίδρυση Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) στην Αρχή προκειμένου να αναλάβει την εν γένει νομική και δικαστική υποστήριξη των υποθέσεων της Αρχής και την παροχή του απαραίτητου γνωμοδοτικού έργου.

Άρθρο 103

Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.)

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας, καθώς και ο σκοπός και το πεδίο δράσης του Εθνικού Συντονιστικού Οργάνου Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.). Το όργανο αυτό αντικαθιστά το συσταθέν με το άρθρο 8α του ν. 2477/1997 (Α' 59), όπως αντικαταστάθηκε και συμπληρώθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 2946/2001 (Α' 224) και τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3074/2002 (Α' 296), Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.). Η εισαγωγή καινοτομιών όπως η κυκλική Αντιπροεδρία του Οργάνου και ανάδειξη τους σε μία ενεργή πλατφόρμα διαλόγου και ανταλλαγής καλών πρακτικών μεταξύ των φορέων και των υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται σε θέματα λογοδοσίας και καταπολέμησης της διαφθοράς, αποσκοπούν στην ενδυνάμωση του ρόλου και του θετικού αντίκτυπου από τη λειτουργία του Οργάνου αυτού.

ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Κεφάλαιο Α΄ Σύσταση Ειδικών Κλάδων

Άρθρο 104

Σύσταση Κλάδων

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 104 συνιστώνται ειδικοί κλάδοι επαγγελματιών της διοίκησης για την υποστήριξη ειδικών λειτουργιών που διατρέχουν το σύνολο των φορέων της δημόσιας διοίκησης. Ειδικότερα, συνιστώνται (α) Κλάδος ΠΕ Αναλυτών Δημοσίων Πολιτικών, (β) Κλάδος ΠΕ Νομοτεχνών και (γ) Κλάδος ΠΕ Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής. Με την παράγραφο 2 έως 4 του ίδιου άρθρου περιγράφεται ακριβώς το αντικείμενο εργασίας των κλάδων αυτών, ενώ η παράγραφος 5 αποτελεί την εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος (κατόπιν πρότασης των αρμόδιων για θέματα δημόσιας διοίκησης και προϋπολογισμού Υπουργών) όπου θα καθορίζεται ο αριθμός των οργανικών θέσεων των κλάδων ΠΕ Αναλυτών Δημοσίων Πολιτικών, ΠΕ Νομοτεχνών και ΠΕ Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής. Πρόκειται για κλάδους θεμελιώδους σημασίας για τη διαμόρφωση μιας σύγχρονης δημόσιας διοίκησης με νέες κρίσιμες δεξιότητες αφενός ως προς τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, αφετέρου ως προς την ανάλυση και ψηφιακή υποστήριξη των δημοσίων πολιτικών.

Άρθρο 105

Τρόπος και προσόντα διορισμού στους κλάδους

Το άρθρο 105 του σχεδίου νόμου ορίζει στην πρώτη παράγραφο ότι οι οργανικές θέσεις των κλάδων του προηγούμενου άρθρου καλύπτονται από αποφοίτους εξειδικευμένων τμημάτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι οι θέσεις των ειδικών κλάδων μπορούν να καλύπτονται και με μετάταξη υφιστάμενων υπαλλήλων φορέων της γενικής κυβέρνησης με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον είναι κάτοχοι πτυχίου ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα) της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Προϋπόθεση για τη μετάταξη είναι η προηγούμενη ελάχιστη προϋπηρεσία τεσσάρων ετών μετά τον διορισμό και η επιτυχής παρακολούθηση προγράμματος πιστοποίησης το οποίο οργανώνεται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης. Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι οι μετατάξεις της προηγούμενης παραγράφου πραγματοποιούνται αποκλειστικά από την Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας του άρθρου 5 του ν. 4440/2016 (ΦΕΚ Α' 224).

Άρθρο 106

Γενικές διατάξεις για τους ειδικούς κλάδους

Στο άρθρο 106 του σχεδίου νόμου θεσπίζονται διατάξεις σχετικές με τις μετατάξεις, αποσπάσεις ή μετακινήσεις των υπαλλήλων των κλάδων του παρόντος κεφαλαίου, τον τρόπο τοποθέτησης αυτών, καθώς και τις σχετικές απαγορεύσεις, προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική εκπλήρωση των θεμελιωδών αποστολών που συνδέονται με τη δημιουργία των νέων αυτών κλάδων.

Άρθρο 107

Μισθολογικές διατάξεις

Στο άρθρο 107 του σχεδίου νόμου καθορίζονται τα μισθολογικά κλιμάκια των κλάδων του παρόντος κεφαλαίου ανεξαρτήτως της εκπαιδευτικής κατηγορίας στην οποία ανήκει βάσει του πρώτου πτυχίου. Περαιτέρω, καθορίζεται ότι ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων της συγκεκριμένης κατηγορίας υπαλλήλων διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο κλιμάκιο του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ποσού των 780 ευρώ με τον συντελεστή 1,40 και στη συνέχεια με τον συντελεστή 0,0915. Επίσης, διευκρινίζεται ότι το άρθρο 11 του ν. 4354/2015 σχετικά με το χρόνο και τον τρόπο μισθολογικής εξέλιξης των ΠΕ και ΤΕ υπαλλήλων ισχύει και για τους κλάδους του παρόντος κεφαλαίου και ότι οι υπάλληλοι που μετατάσσονται στους κλάδους του παρόντος κεφαλαίου, κατατάσσονται αυτομάτως στο ΜΚ 8 της ΠΕ κατηγορίας.

Άρθρο 108

Τροποποίηση του διατάξεων του ν. 4440/2016

Με το άρθρο 108 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 5 του ν. 4440/2016 σχετικά με την Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας. Ειδικότερα προβλέπεται η σύσταση της Κεντρικής Επιτροπής Κινητικότητας στο Υπουργείο Εσωτερικών και περιγράφονται οι αρμοδιότητές της. Περαιτέρω ορίζεται ότι η εν λόγω Επιτροπή θα είναι επταμελής και περιγράφονται τα μέλη που την απαρτίζουν. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Κινητικότητας ορίζονται για θητεία τριών (3) ετών με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ αυτή συνεπικουρείται στο έργο της από τη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού. Περαιτέρω τονίζεται ότι η Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας εκδίδει τις αποφάσεις μετατάξης υπαλλήλων στους ειδικούς κλάδους των ΠΕ Αναλυτών Δημοσίων Πολιτικών, ΠΕ Νομοτεχνών και ΠΕ Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής ενώ προβλέπεται επίσης η σύνθεση της Κεντρικής Επιτροπής Κινητικότητας. Τέλος, ορίζεται ότι μέχρι τον ορισμό των Υπηρεσιακών Γραμματέων Διοίκησης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του παρόντος, ορίζονται ως μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Κινητικότητας οι Γενικοί Γραμματείς που

ασκοούν μεταβατικά χρέη του Γενικού Γραμματέα των αντίστοιχων Υπουργείων.

Κεφάλαιο Β' Ενδυνάμωση Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων

Άρθρο 109

Ανάθεση δικαιώματος υπογραφής στους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων Υπουργείων

Με τις διατάξεις του άρθρου 109 του σχεδίου νόμου ανατίθεται στους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων που επιλέγονται και τοποθετούνται σύμφωνα με τις πάγιες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, η αρμοδιότητα τελικής υπογραφής σε κάθε ατομική διοικητική πράξη για τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών των οποίων προϊστανται. Ο βασικός σκοπός της εν λόγω διάταξης είναι καταρχάς η επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών και η έκδοση διοικητικών πράξεων σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επίσης, ο νομοθέτης με την διάταξη αυτή αποσκοπεί στη δημιουργία μίας δημόσιας διοίκησης, η οποία θα εκδίδει ατομικές διοικητικές πράξεις (δηλαδή τις εφαρμοστικές πράξεις των κανονικών πράξεων) σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης, και όχι από γενικούς ή ειδικούς γραμματείς ή υπουργούς. Στόχος εδώ δεν είναι μόνο η επιτάχυνση της έκδοσης της σχετικής πράξης αλλά και η αποσύνδεση της εκδόσεων ατομικών διοικητικών πράξεων από μετακλητά στελέχη της Διοίκησης. Πρόκειται για μια εξαιρετικά σημαντική τομή στη λειτουργία της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Επιδιώκεται κατά τρόπο αξιόπιστο και αποτελεσματικό η ουσιαστική διάκριση μεταξύ κυβέρνησης και διοίκησης, έτσι ώστε μέλη της Κυβέρνησης, καθώς και κυβερνητικά στελέχη εν γένει να μην εμπλέκονται καταρχήν σε καθαρά διοικητικές διαδικασίες. Η Δημόσια Διοίκηση με τον τρόπο αυτό αποκομματικοποιείται, κατά τα καλύτερα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.

Μόνο κατ' εξαίρεση ορίζεται περαιτέρω ότι σε περιπτώσεις που περνά άπρακτη η προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις προθεσμίας για την έκδοση της πράξης της παραγράφου 1 του παρόντος ή, σε περίπτωση μη πρόβλεψης ειδικής προθεσμίας, με την πάροδο της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 2690/1999 (Α') η αρμοδιότητα της παραγράφου 1 του παρόντος ασκείται από τον αρμόδιο Υπουργό. Πριν από την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, η αρμοδιότητα του παρόντος άρθρου μπορεί να ασκηθεί από τον οικείο Υπουργό μόνο εφόσον συντρέχουν και αιτιολογούνται ειδικώς λόγοι κατεπείγοντος.

Για τη διασφάλιση της άσκησης της αρμοδιότητας αυτής, σύμφωνα με την αποστολή της, προβλέπονται επίσης δύο ρήτρες διασφάλισης. Αφενός

ορίζεται ρητώς, προς άρση της οποιασδήποτε αμφισβήτησης, ότι η τυχόν απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος κατά την άσκηση της αρμοδιότητας της παραγράφου 1 συνιστά (εκτός από ποινικό αδίκημα) και πειθαρχικό παράπτωμα της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του Υπαλληλικού Κώδικα. Αφετέρου προβλέπεται ετήσια ειδική ανταμοιβή για τους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων που διεκπεραίωσαν εμπροθέσμως κάθε ατομική διοικητική πράξη αρμοδιότητάς τους.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

ΕΙΔΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 110

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4354/2015

Με το άρθρο 110 του σχεδίου νόμου θεσπίζονται επιμέρους τροποποιήσεις στις διατάξεις του ν. 4354/2015 σχετικά με μισθολογικά θέματα που αφορούν σε Υπηρεσιακούς, Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς, υπαλλήλους της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων 1ου και 2ου βαθμού, μετακλητούς υπαλλήλους, προϊσταμένους των Γενικών Γραμματειών του Πρωθυπουργού, Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων πλην της Γενικής Διεύθυνσης του Εθνικού Τυπογραφείου, Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών, Συντονισμού Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών καθώς και των Γραφείων που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης.

Επίσης, με την παρούσα διάταξη προβλέπεται ότι δεν επιτρέπεται η καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς, στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς των Υπουργείων και στους Διευθυντές των Ιδιαίτερων Γραφείων καθώς και στους μετακλητούς προϊσταμένους κάθε επιπέδου της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Επίσης ορίζεται ότι οι υπάλληλοι που αποσπώνται σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων στην Προεδρία της Κυβέρνησης, στα ιδιαίτερα γραφεία των μελών της Κυβέρνησης ή Υφυπουργών ή μετακλητών υπαλλήλων των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, λαμβάνουν με δήλωσή τους είτε τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, με τις προϋποθέσεις χορήγησής της είτε τις αποδοχές της θέσης που αποσπώνται.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για αυτούς που αποσπώνται σε θέσεις ειδικών συμβούλων, ειδικών ή επιστημονικών συνεργατών στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και στους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού. Σε περίπτωση πλήρους παράλληλης ανάθεσης καθηκόντων καταβάλλονται οι αποδοχές της οργανικής θέσης και το σαράντα τοις εκατό (40%) του βασικού μισθού της θέσης του μετακλητού. Σε περίπτωση μερικής παράλληλης

ανάθεσης καθηκόντων καταβάλλονται οι αποδοχές της οργανικής θέσης και το είκοσι τοις εκατό (20%) του βασικού μισθού της θέσης του μετακλητού.

Άρθρο 111

Οργανωτικές διατάξεις Υπουργείων

Με το άρθρο 111 του σχεδίου νόμου συστήνονται θέσεις Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων οι οποίοι προΐστανται των εν λόγω υπηρεσιών: (α) της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, στο οποίο υπάγονται οι υπηρεσίες του Σ.Δ.Ο.Ε., (β) της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Διπλωματίας, Θρησκευτικών και Προξενικών Υποθέσεων της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διπλωματίας, Θρησκευτικών και Προξενικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, (γ) της Γενικής Διεύθυνσης Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας και άλλων πόρων, της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, (δ) της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Εργασίας, (ε) της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, (στ) της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ως προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων που συνιστώνται με τις διατάξεις του παρόντος επιλέγονται και τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, υπάλληλοι ΠΕ όλων των κλάδων. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση του ρόλου των ελεγκτικών οργάνων της διοίκησης, προκειμένου αυτά να επιτελούν την αποστολή τους, χωρίς πολιτικές παρεμβάσεις.

Περαιτέρω, θεσπίζονται ειδικοί κανόνες ως προς την επιλογή των προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων του παρόντος άρθρου και θεσπίζονται ειδικές διατάξεις ως προς επιμέρους Γενικές και Ειδικές Γραμματείες, που καθίστανται αναγκαίες για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της δημόσιας διοίκησης στο πλαίσιο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Άρθρο 112

Τροποποίηση διάταξης ν. 4270/2014

Με το άρθρο 112 του σχεδίου νόμου προτείνεται η τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 65 του ν. 4270/2014 σχετικά με τον ορισμό της

έννοιας του Διατάκτη όπου πλέον Διατάκτης κάθε Υπουργείου μπορεί να οριστεί ο Υπηρεσιακός Γραμματέας του οικείου Υπουργείου στις περιπτώσεις που αυτός υπάρχει ή ο Υπουργός στις λοιπές περιπτώσεις ή το προβλεπόμενο από την κείμενη νομοθεσία ή τις οργανικές διατάξεις όργανο κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης ή οποιοδήποτε άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο, που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του προϋπολογισμού του φορέα του, αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού αυτού και προσδιορίζει τις απαιτήσεις σε βάρος του. Κύριος διατάκτης είναι ο διατάκτης που αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων, οι οποίες τίθενται στη διάθεσή του απευθείας από τον προϋπολογισμό του φορέα του, ακολουθώντας τη διαδικασία των άρθρων 66, 67 και 79.

Άρθρο 113

Σύσταση Επιτροπής “Ελλάδα 2021”

Στο άρθρο 113 του νομοσχεδίου συστήνεται Επιτροπή, η οποία υπάγεται στον Πρωθυπουργό, και έχει ως αποστολή την προετοιμασία της χώρας μας ενόψει της επετείου συμπλήρωσης διακοσίων ετών από την Παλιγγενεσία, την ανάδειξη διεθνώς των αξιών της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 και του εν γένει νεώτερου Ελληνικού πολιτισμού και της Ελληνικής ιστορίας και παράδοσης, όπως αυτά διαμορφώθηκαν από τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους μέχρι σήμερα. Η Επιτροπή θα αποτελείται από πρόσωπα εγνωσμένου κύρους από το χώρο της πολιτικής, των γραμμάτων και των τεχνών και της επιστήμης. Με διάταγμα που θα εκδοθεί μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού θα ρυθμιστεί κάθε ζήτημα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία, την υποστήριξη από υπηρεσίες, τους πόρους, την στελέχωση και κάθε δραστηριότητα στην οποία θα προβαίνει η Επιτροπή για την επίτευξη των σκοπών της.

Κεφάλαιο Δ΄

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 114

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α΄

Στο άρθρο 114 του σχεδίου νόμου περιλαμβάνονται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Α΄. Ορίζεται έτσι ότι μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησης των Κυβερνητικών Συμβουλίων, το ΚΥ.Σ.Ε.Α. συνέρχεται και λειτουργεί, εφόσον καταστεί απαραίτητο, βάσει των διατάξεων της υπ’ αριθμ. 21/18.7.2019 Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου «Ανασύνθεση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥ.Σ.Ε.Α.)» ενώ το Κυβερνητικό Συμβούλιο Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ανεξαρτήτως της ονομασίας του, συνεχίζει να λειτουργεί ως Κυβερνητική Επιτροπή. Εντός

τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος εκδίδεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Υπουργικού Συμβουλίου και των Συλλογικών Κυβερνητικών Οργάνων.

Άρθρο 115

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β΄

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου 115 θεσπίζονται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Β΄ του νομοσχεδίου. Προβλέπεται έτσι προθεσμία τριών (3) μηνών για την έκδοση του Οργανισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Καθορίζονται περαιτέρω κανόνες για την ομαλή μετάβαση του προσωπικού, των προϊσταμένων και των Γενικών Γραμματέων στη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού και στη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων στο νέο νομοθετικό πλαίσιο και θεσπίζονται οι αναγκαίοι κανόνες για τις τοποθετήσεις των υπαλλήλων, τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων και τις απαραίτητες διοικητικές και οικονομικές λειτουργίες και διαδικασίες κατά το χρονικό διάστημα της μετάβασης.

Περαιτέρω τίθενται διατάξεις οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο άσκησης των σχετικών αρμοδιοτήτων για τη χρονική περίοδο μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση των Υπηρεσιακών Γραμματέων. Επίσης διευκρινίζεται ότι οι Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς που έχουν διοριστεί βάσει των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 13 του ν. 4369/2016, συνεχίζουν τη θητεία τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, χωρίς να χρειάζεται εκ νέου διορισμός, εκτός από τις περιπτώσεις μετατροπής Ειδικής Γραμματείας σε Γενική.

Ρυθμίζονται επίσης μεταβατικοί κανόνες ως προς την έναρξη λειτουργίας των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου όπως επίσης ως προς την τοποθέτηση προϊσταμένων στις Υπηρεσίες Συντονισμού των Υπουργείων και ως προς την κατάταξη των υπηρετούντων κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στα πολιτικά γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, καθώς και στα γραφεία που επικουρούν το έργο των Γενικών Γραμματέων, Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων και Ειδικών Γραμματέων.

Άρθρο 116

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Γ΄

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού θεσπίζονται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Γ΄. Ορίζεται έτσι ότι οι κείμενες προ της δημοσίευσης του παρόντος διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ, μέχρις ότου εκδοθούν πρότυπο σχέδιο δράσης Υπουργείων και πρότυπο Ε.Σ.Κυ.Π., όπως επίσης πρότυπη έκθεση Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, όπως επίσης, σε συνέχεια αυτών, πράξη του

Υπουργικού Συμβουλίου που θα καθορίζει την έναρξη ισχύος του Μέρους Γ'. Προβλέπεται επίσης η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 έως 7 του ν. 4590/2019 για τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων του έτους 2020, όπως επίσης η διατήρηση σε ισχύ διατάξεων με τις οποίες έχουν ήδη ανατεθεί στην Κ.Ε.Κ. συγκεκριμένες εργασίες κωδικοποίησης.

Άρθρο 117

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Δ'

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται τα θέματα της ομαλής μετάβασης του προσωπικού των καταργούμενων φορέων και υπηρεσιών στην υπό σύσταση Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Οι απαιτήσεις διαχείρισης της αλλαγής και η υλοποίηση ενός μεγάλου αριθμού έργων για την έναρξη λειτουργίας της Αρχής επιτάσσουν την κατ'εξαίρεση τοποθέτηση του Διοικητή και την πλήρωση των βασικών θέσεων ευθύνης της Αρχής, προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει άμεσα και αποτελεσματικά και να μην προκληθούν σημαντικά κενά στη λειτουργία του ελεγκτικού μηχανισμού. Σε κάθε περίπτωση διατηρούνται οι απαιτήσεις του νόμου που διασφαλίζουν την επιλογή προσώπων με τα κατάλληλα προσόντα και εμπειρία. Επίσης, ρυθμίζονται τα θέματα της ομαλής εξυπηρέτησης όλων των οικονομικών υποχρεώσεων και της ανάληψης των οικονομικών δικαιωμάτων των φορέων αυτών με στόχο την ομαλή κάλυψη των πάσης φύσεως δαπανών της Αρχής, τη διασφάλιση των απαραίτητων πιστώσεων και την απρόσκοπτη εκτέλεση του προϋπολογισμού και των εν εξελίξει δράσεων και προγραμμάτων. Επίσης, ρυθμίζονται τα θέματα ομαλής συνέχισης και εκτέλεσης όλων των εκκρεμών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σχεδίου νόμου και σε οποιοδήποτε στάδιο ευρισκόμενων ελέγχων, επιθεωρήσεων και κάθε είδους ερευνών, ελεγκτικών, προανακριτικών και πειθαρχικών διαδικασιών και σχετικών με τις υποθέσεις αυτές διαδικαστικών πράξεων ή ενεργειών, που εκτελούσαν οι καταργούμενοι φορείς. Για τον σκοπό αυτό, και προς αποφυγή της οποιασδήποτε αμφισβήτησης, προβλέπονται λεπτομερείς διατάξεις για τη σύνταξη σχετικών πρωτοκόλλων στα οποία θα καταγραφεί αναλυτικά το εν εξελίξει έργο του κάθε καταργούμενου φορέα. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η διάταξη σχετικά με τους δικηγόρους με έμμισθη εντολή που υπηρετούν στους φορείς αυτούς με οποιαδήποτε σχέση και οι οποίοι υποχρεούνται να υποβάλουν στο Διοικητή αναλυτικά στοιχεία για τις χειριζόμενες από αυτούς υποθέσεις. Επίσης ρυθμίζονται τα θέματα των εκκρεμών υποθέσεων των υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων. Ειδικές ρυθμίσεις προβλέπονται για τις εν εξελίξει προμήθειες και έργα των καταργούμενων φορέων, καθώς και τις διαδικασίες απόσπασης προσωπικού, για τις οποίες η Αρχή εκτιμά την ανάγκη για την ολοκλήρωση αυτών. Η ρύθμιση για τα μισθωμένα από τους

καταργούμενους φορείς ακίνητα αποσκοπεί στην προάσπιση των συμφερόντων του δημοσίου και την παροχή στην Αρχή της ευχέρειας να χειριστεί σύμφωνα με τις ανάγκες της ένα θέμα όπως το κτιριακό που σχετίζεται άμεσα με την επιτυχία της μεταρρύθμισης.

Κεφάλαιο Ε΄

Καταργούμενες διατάξεις

Άρθρο 118

Καταργούμενες διατάξεις

Το άρθρο 118 απαριθμεί τις διατάξεις που καταργούνται από τη θέση σε ισχύ του παρόντος και οι οποίες περιλαμβάνονται, ως ισχύουν προ της δημοσίευσης του παρόντος, στον πίνακα καταργούμενων και τροποποιούμενων διατάξεων.

Κεφάλαιο ΣΤ΄

Θέση σε ισχύ

Άρθρο 119

Θέση σε ισχύ

Το άρθρο 119 ρυθμίζει τα ζητήματα θέσεως σε ισχύ του παρόντος. Πέραν ειδικών ρυθμίσεων που συνδέονται με την ανάγκη προετοιμασίας και προσαρμογής της Διοίκησης στο νέο νομοθετικό πλαίσιο, ως γενική ημερομηνία θέσεως σε ισχύ τίθεται η ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2019

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

Παναγιώτης Πικραμμένος

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

**Ανάπτυξης και
Επενδύσεων**

Εξωτερικών

**Προστασίας του
Πολίτη**

Χρήστος
Σταϊκούρας

Σπυρίδων - Άδωνις
Γεωργιάδης

Νικόλαος -
Γεώργιος Δένδιας

Μιχαήλ Χρυσοχοΐδης

Εθνικής Άμυνας

**Παιδείας και
Θρησκευμάτων**

**Εργασίας και
Κοινωνικών
Υποθέσεων**

Υγείας

Νικόλαος
Παναγιωτόπουλος

Νίκη Κεραμέως

Ιωάννης
Βρούτσης

Βασίλειος Κικίλιας

**Περιβάλλοντος και
Ενέργειας**

Κωνσταντίνος
Χατζηδάκης

Επικρατείας

Κυριάκος Πιερρακάκης

Τουρισμού

Θεοχάρης Θεοχάρης

**Πολιτισμού και
Αθλητισμού**

Στυλιανή Μενδώνη

**Υποδομών και
Μεταφορών**

Κωνσταντίνος
Καραμανλής

Επικρατείας

Γεώργιος
Γεραπετρίτης

Δικαιοσύνης

Κωνσταντίνος
Τσιάρας

**Ναυτιλίας και
Νησιωτικής
Πολιτικής**

Ιωάννης
Πλακιωτάκης

Εσωτερικών

Παναγιώτης
Θεοδωρικάκος

**Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων**

Μαυρουδής Βορίδης

**Οι Αναπληρωτές
Υπουργοί**

Εξωτερικών

**Προστασίας του
Πολίτη**

Μιλτιάδης
Βαρβιτσιώτης

Γεώργιος
Κουμουτσάκος

